

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
01.01.2026
Hetkel kehtiv
RT I, 30.12.2025, 23

Lennundusseadus¹

Vastu võetud 17.02.1999

[RT I 1999, 26, 376](#)

jõustumine 01.09.1999

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
17.10.2001	RT I 2001, 87, 525	01.01.2002
15.05.2002	RT I 2002, 47, 297	01.01.2003
19.06.2002	RT I 2002, 61, 375	01.08.2002
19.06.2002	RT I 2002, 63, 387	01.09.2002
12.02.2003	RT I 2003, 23, 138	15.04.2003
12.02.2003	RT I 2003, 23, 143	15.03.2003, osaliselt 01.06.2004
17.12.2003	RT I 2003, 88, 594	08.01.2004
24.03.2004	RT I 2004, 25, 169	26.04.2004
14.04.2004	RT I 2004, 30, 208	01.05.2004
10.11.2004	RT I 2004, 81, 541	10.12.2004
08.12.2004	RT I 2004, 87, 593	01.01.2005
05.05.2005	RT I 2005, 29, 216	27.05.2005, osaliselt 15.07.2005, 01.08.2005, 01.01.2006 ja 01.03.2006
19.04.2006	RT I 2006, 21, 159	01.06.2006
17.05.2006	RT I 2006, 26, 191	01.08.2006
24.01.2007	RT I 2007, 10, 47	07.02.2007
24.01.2007	RT I 2007, 12, 66	01.01.2008
19.06.2008	RT I 2008, 27, 179	01.07.2008
01.07.2008	RT III 2008, 33, 223	01.07.2008
19.11.2008	RT I 2008, 52, 290	22.12.2008
17.12.2008	RT I 2009, 4, 25	26.01.2009
18.12.2008	RT I 2009, 4, 26	26.01.2009
17.12.2008	RT I 2009, 5, 35	01.07.2009
21.05.2009	RT I 2009, 30, 178	01.10.2009
15.06.2009	RT I 2009, 39, 262	24.07.2009
30.09.2009	RT I 2009, 49, 331	01.01.2010
11.11.2009	RT I 2009, 57, 381	01.01.2010
26.11.2009	RT I 2009, 62, 405	01.01.2010
09.12.2009	RT I 2009, 64, 420	07.01.2010
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).

05.05.2010	RT I 2010, 24, 115	01.09.2010
27.01.2011	RT I, 23.02.2011, 1	01.09.2011
23.02.2011	RT I, 23.03.2011, 2	02.04.2011
12.10.2011	RT I, 28.10.2011, 1	07.11.2011
07.12.2011	RT I, 20.12.2011, 3	01.01.2012
08.12.2011	RT I, 29.12.2011, 1	01.01.2012, osaliselt 01.01.2014 ja 01.11.2014
13.02.2014	RT I, 13.03.2014, 1	23.03.2014, osaliselt 01.04.2014
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 4	01.07.2014
05.06.2014	RT I, 29.06.2014, 1	01.07.2014
19.06.2014	RT I, 12.07.2014, 1	01.01.2015
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
28.01.2015	RT I, 26.02.2015, 2	01.03.2015, osaliselt 01.11.2015 ja 01.01.2017
11.02.2015	RT I, 12.03.2015, 1	01.01.2016
18.02.2015	RT I, 23.03.2015, 3	01.07.2015
11.06.2015	RT I, 30.06.2015, 4	01.09.2015, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ⁴ lõike 2 alusel asendatud sõna „Põllumajandusministeerium” sõnaga „Maaeluministeerium” vastavas käändes.
15.10.2015	RT I, 21.10.2015, 1	22.10.2015
19.04.2016	RT I, 03.05.2016, 4	13.05.2016
15.06.2016	RT I, 05.07.2016, 1	01.01.2017
08.02.2017	RT I, 03.03.2017, 1	01.07.2017
14.02.2018	RT I, 07.03.2018, 1	15.03.2018, seaduses asendatud läbivalt sõnad „tuleb tasuda riigilõivu” sõnadega „tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras”.
02.05.2018	RT I, 22.05.2018, 1	23.05.2018
16.05.2018	RT I, 29.05.2018, 1	01.07.2018
21.11.2018	RT I, 12.12.2018, 3	01.01.2019
20.02.2019	RT I, 13.03.2019, 2	15.03.2019
18.12.2019	RT I, 08.01.2020, 1	17.01.2020
25.11.2020	RT I, 10.12.2020, 1	01.01.2021, seaduses (välja arvatud § 7 lõikes 3 ja §-s 61 ²) asendatud läbivalt sõna „Lennuamet” sõnaga „Transpordiamet” vastavas käändes
08.12.2021	RT I, 30.12.2021, 1	01.01.2022
18.05.2022	RT I, 08.06.2022, 2	18.06.2022
30.05.2022	RT I, 20.06.2022, 2	01.01.2023
08.06.2022	RT I, 20.06.2022, 63	27.06.2022
08.06.2022	RT I, 29.06.2022, 1	09.07.2022
08.02.2023	RT I, 01.03.2023, 2	01.07.2024
20.06.2023	RT I, 30.06.2023, 1	01.07.2023; Vabariigi Valitsuse seaduse § 105.19 lõike 7 alusel asendatud sõna „Maaeluministeerium” sõnadega „Regionaal- ja Põllumajandusministeerium” vastavas käändes.
06.03.2024	RT I, 20.03.2024, 1	21.03.2024
12.06.2024	RT I, 27.06.2024, 2	28.06.2024
25.09.2024	RT I, 08.10.2024, 1	18.10.2024
19.11.2024	RT I, 04.12.2024, 1	01.01.2025
10.12.2025	RT I, 30.12.2025, 4	01.01.2026

1. peatükk

ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus sätestab lennundustegevuse ja lennundusjulgestuse korraldamise ning lennuohutuse tagamise alused.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Lennundustegevuseks loetakse tegevusvaldkonda, mis on seotud õhusõiduki käitamise, mehitamise, valmistamise ja hoolduse, lennuliikluse teenindamise, lennuväljade ja kopteriväljakute käitamise ning lennundusspetsialistide koolitamisega.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2¹) Ettevõtja maksab järelevalvetasu konkurentsiseaduses sätestatud alustel ja korras.

[RT I, 30.12.2021, 1- jõust. 01.01.2022]

(3) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

(4) Käesolevas seaduses reguleeritud ettevõtja majandustegevuse alustamisele, teostamisele ja lõppemisele kohaldatakse majandustegevuse seadustiku üldosa seadust, võttes arvesse käesolevast seadusest ja Euroopa Liidu õigusaktidest tulenevaid erisusi.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 2. Seaduse kohaldamisala

[RT I, 20.03.2024, 1- jõust. 21.03.2024]

(1) Käesolevat seadust kohaldatakse tsiviillennunduses ja riiklike õhusõidukite suhtes, kui seaduse või välislepinguga ei ole sätestatud teisiti.

[RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

(1¹) Käesolevat seadust kohaldatakse riikliku õhusõidukiga tegelevate isikute ja organisatsioonide suhtes, kui tegemist on käesoleva seaduse § 5 lõikes 3 nimetatud riikliku õhusõiduki lennundustegevusega.

[RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

(2) Käesoleva seaduse sätted laienevad:

1) Eesti ja välisriikide õhusõidukitele Eesti õhuruumis;

2) Eesti õhusõidukitele väljaspool Eesti õhuruumi riikidevaheliste kokkulepetega sätestatud ulatuses ja korras.

(2¹) Kaitselennundusele kohaldatakse käesoleva seaduse § 4 lõiget 1, §-e 4¹, 5, 6¹, 7², 7³, 22¹, 22² ja 37⁴, § 46² lõikeid 1 ja 2 ning 7³. peatükki, kui seaduse või välislepinguga ei ole sätestatud teisiti.

[RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

(2²) Politsei- ja Piirivalveameti valduses olevate riiklike õhusõidukite käitamisele ning nendega seotud teenistujate ja tegevuslubade suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91 (ELT L 212, 22.08.2018, lk 1–122), III peatüki I ja II jagu.

[RT I, 20.03.2024, 1- jõust. 21.03.2024]

(3) Käesolev seadus ja sellest tulenevad õigusaktid laienevad Eesti õhusõidukitega teostatavale veondusele välisriigi õhuruumis, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti või kui see ei ole vastuolus selle välisriigi seadusega, mida rakendatakse vastastikusel kokkuleppel selle riigiga või rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud printsiipide kohaselt.

(4) Vabariigi Valitsus võib vastastikusel kokkuleppel välisriigiga kehtestada käesoleva seaduse sätete rakendamise õhusõidukite suhtes, mis on selle välisriigi registris, kuid mis on renditud või muul viisil Eesti käitaja kasutusse antud.

(5) Vabariigi Valitsus võib vastastikusel kokkuleppel välisriigiga kehtestada, et käesoleva seaduse sätteid ei rakendata nende õhusõidukite suhtes, mis on registreeritud Eestis, kuid on renditud või muul viisil välismaise käitaja kasutusse antud.

[RT I 2004, 81, 541- jõust. 10.12.2004]

§ 3. Eesti õhuruum ja Tallinna lennuinfopiirkond

(1) Eesti õhuruum on Eesti maa-ala, territoriaal- ja sisevete ning piiriveekogude Eestile kuuluvate osade kohal asuv õhuruum.

(2) Tallinna lennuinfopiirkond on õhuruumiosa, milles Eesti osutab lennuliiklusteenuseid Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni poolt kinnitatud kahepoolsete kokkulepete alusel.
[RT I 2003, 23, 143- jõust. 15.03.2003]

§ 4. Eesti õhuruumi ja Tallinna lennuinfopiirkonna kasutamine

(1) Eesti õhuruumi ja Tallinna lennuinfopiirkonna kasutamise ning lennuliikluse teenindamise korra kehtestab Vabariigi Valitsusmäärusega.
[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(2) Eesti õhuruumi ja Tallinna lennuinfopiirkonna kasutamist korraldab Transpordiamet ning lennuliikluse teenindamise tsiviillennunduses tagavad sertifitseeritud aeronavigatsiooniteenuse osutajad.
[RT I 2007, 10, 47- jõust. 07.02.2007]

(3) Õhusõidukite liiklemisel Eesti õhuruumis tuleb juhinduda riigisisestest lennureeglitest ja lennureeglitest, mis on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 923/2012, millega kehtestatakse ühised lennureeglid ning aeronavigatsiooniteenuseid ja -protseduure käsitlevad käitamissätted ning muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 1035/2011 ning määrusi (EÜ) nr 1265/2007, (EÜ) nr 1794/2006, (EÜ) nr 730/2006, (EÜ) nr 1033/2006 ja (EL) nr 255/2010 (ELT L 281, 13.10.2012, lk 1–66), ning komisjoni rakendusmääruses (EL) 2019/947 mehitamata õhusõidukite käitamise normide ja menetluste kohta (ELT L 152, 11.06.2019, lk 45–71).
[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(3¹) Riigisisestest lennureeglid ja erandid ning erisused komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 923/2012 sätestatud lennureeglitest kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.
[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(3²) Riikliku mehitamata õhusõiduki käitamissoodused kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega, kui see õhusõiduk ei ole kaitselennunduse õhusõiduk.
[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(4) Tallinna lennuinfopiirkonnas võib lennata õhusõidukiga, millel on Eesti riikkondsus, Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni liikmesmaa riikkondsus või Eestiga sellekohase lepingu sõlminud välisriigi riikkondsus.

(5) Välisriigi riiklikule õhusõidukile Eesti õhuruumi sisenemise, Eesti Vabariigi territooriumil maandumise või üle territooriumi lendamise loa andmine otsustatakse riigikaitseaduse alusel.
[RT I, 12.03.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

(5¹) Välisriigi riigipea või valitsusliikme ametliku visiidiga, muu välispoliitiliselt olulise ametliku visiidiga või muu diplomaatilise missiooniga seotud lendu teostavale õhusõidukile Eesti Vabariigi õhuruumi sisenemise, Eesti Vabariigi territooriumil maandumise või üle territooriumi lendamise loa, mida ei menetleta käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel, annab valdkonna eest vastutav minister või tema volitatud ametiisik.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(5²) Ametliku visiidiga või muu diplomaatilise missiooniga seotud välisriigi õhusõidukile lennuloa andmise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(6) Transpordiamet võib anda lennuloa õhusõidukile, mis ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 4 toodud nõuetele, kui lend on seotud sanitaar-, avarii-, otsingu- või päästetööde sooritamiseiga.

(7) Loa tsiviilõhusõidukile lennuks ühelikiirusel Eesti õhuruumis või Tallinna lennuinfopiirkonnas võib anda valdkonna eest vastutav minister, kui lend ei ohusta keskkonda ja teiste õhusõidukite lende. Piirangud riiklikule õhusõidukile lennuks ühelikiirusel kehtestab Vabariigi Valitsus.

§ 4¹. Eesti õhuruumi kasutamise piiramine

(1) Lennupiirangud õhusõidukitele ning mehitamata õhusõiduki süsteemi geograafilised piirkonnad (edaspidi *geograafiline ala*) mehitamata õhusõiduki lendamise piiramiseks lennuohutuse, riigi julgeoleku ja avaliku korra tagamise ning keskkonnakaitse eesmärgil kehtestab Vabariigi Valitsus korraldusega.

(2) Ajutise geograafilise ala mehitamata õhusõiduki lendamise piiramiseks võib kehtestada:

- 1) Politsei- ja Piirivalveamet avaliku korra või turvalisuse tagamiseks või muude seadustest tulenevate ülesannete täitmiseks;
- 2) Kaitsepolitsei riigi julgeoleku tagamiseks või muude seadustest tulenevate ülesannete täitmiseks;
- 3) Päästamet päästeseadusest tulenevate ülesannete täitmiseks;

4) Kaitsevägi Kaitseväge korralduse seadusest või muudest seadustest tulenevate ülesannete täitmiseks;
5) Maksu- ja Tolliamet tollikontrolli toimingute või süüteo menetluse läbiviimise tagamiseks juhul, kui muidu ei ole võimalik ülesannet täita.

(3) Ajutise geograafilise ala kehtestamise ja lõpetamise ning sellest teavitamise korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#)määrusega.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel kehtestatud lennupiirangutega alas või geograafilises alas või lõike 2 alusel kehtestatud ajutises geograafilises alas lendamiseks on vaja luba.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud luba ei anta, kui:

1) lennupiirangutega ala, geograafiline ala või ajutine geograafiline ala on lennukeluuala;
2) õhusõiduk ohustab või võib ohustada riigi julgeoleku või avaliku korra tagamist lennupiirangutega alas, geograafilises alas või ajutises geograafilises alas või valitsusasutuse tegevust ülesande täitmisel, sealhulgas valitsusasutuse õhusõiduki lendamist;

3) looduskaitsealal lennupiirangutega alas lendamisel ei ole võimalik täita lennupiirangu kehtestamise eesmärki;

4) ei ole võimalik tuvastada õhusõiduki lendamise eesmärki.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud loa võib andmata jätta, kui:

1) õhusõiduki pilooti või kaugpilooti on varem karistatud tahtlikult toimepandud kuriteo eest ja karistusandmed ei ole karistusregistrist kustutatud;

2) õhusõiduki pilooti või kaugpilooti on varem karistatud lennureeglite või mehitamata õhusõiduki käitamise eeskirjade rikkumise eest ja karistusandmed ei ole karistusregistrist kustutatud;

3) geograafilises alas lendamine võib avaldada mõju Politsei- ja Piirivalveameti või Kaitseväe poolt valvatava objekti või julgeolekuasutuse turvalisusele;

4) loa taotluses on tahtlikult esitatud valeandmeid.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud loa annab lõike 1 alusel kehtestatud korralduses või lõikes 2 nimetatud valitsusasutus.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud loa andjad ning loa taotlemise ja andmise korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#)määrusega.

(9) Loetelu valitsusasutustest, kes ei pea käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud luba taotlema, kehtestab [Vabariigi Valitsus](#)määrusega.

[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

§ 5. Õhusõiduk

(1) Õhusõiduk on aparaat, mis püsib atmosfääris õhu vastumõjul, välja arvatud maa- või veepinnalt pörkunud õhu vastumõjul.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Õhusõidukid jagunevad riiklikeks ja tsiviilõhusõidukiteks.

(3) Riiklik õhusõiduk on avaliku võimu volituse omava asutuse või tema nimel avalikes huvides tegutsev ning riigi kontrolli all ja vastutusel olev õhusõiduk, millega täidetakse sõjalise kaitse, tolli, politsei, otsingu- ja päästetööde, päästesündmuse lahendamise, piiri- ja rannikuvalve või muude samalaadsete tegevuste või teenustega seotud ülesandeid.

[RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

(3¹) Kaitsejõudude õhusõiduk on Kaitseministeeriumi valitsemisala valitsusasutuse või Kaitseväe valduses olev ja riigi sõjalise kaitse eesmärgil kasutatav õhusõiduk.

[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(3²) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud mõistet kohaldatakse ka välisriigi riigiasutuse ja lõikes

3¹ sätestatud mõistet välisriigi relvajõudude valduses oleva õhusõiduki suhtes.

[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(4) [Kehtetu -RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

(5) Ebaharilike omadustega õhusõiduk on õhusõiduk, mille käitamine erineb tavapäraste õhusõidukite käitamisest hoolduse, lennuomaduste või piloteerimise poolest.

(6) [Kehtetu -RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(7) [Kehtetu -RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

§ 6. Õhusõiduki riikkondsus

(1) Eestis registreeritud õhusõidukil on Eesti riikkondsus.

(2) Kui kokkuleppe alusel käitatav õhusõiduk ei ole kantud käitaja põhitegevuskohaks oleva riigi tsiviilõhusõidukite riiklikusse registrisse, võib Transpordiamet sõlmida 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni artikli 83bisnõuete kohase kokkuleppe nimetatud konventsioonist tulenevate funktsioonide ja kohustuste üleandmiseks käitaja põhitegevuskohaks olevale riigile.

[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

§ 6¹. Kaitselennundus

[RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

(1) [Kehtetu -RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

(2) Kaitselennundus on Kaitseministeeriumi valitsemisala valitsusasutuse, Kaitseliidu ning välisriigi relvajõudude või nende nimel ja kontrolli all toimuv lennundustegevus.

[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

§ 7. Tsiviillennunduse riiklik juhtimine

(1) Tsiviillennunduse riiklikku juhtimist teostavad Vabariigi Valitsus, Kliimaministeerium ning Transpordiamet käesoleva seadusega sätestatud pädevuse piires.

[RT I, 30.06.2023, 1- jõust. 01.07.2023]

(2) [Kehtetu -RT I, 10.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(3) [Kehtetu -RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4) Lennundustegevusega tegelevate isikute suhtes võib Transpordiamet lennundustegevuse ohutuse tagamiseks kehtestada ajutisi piiranguid kuni ohu tekkepõhjuste väljaselgitamiseni.

[RT I, 10.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(5) Transpordiamet võib lennundustegevuse ohutuse või lennundusjulgestuse tagamiseks teha lennundustegevusega tegelevatele isikutele üldkorralduslikke ettekirjutusi.

[RT I, 10.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(6) Transpordiamet on pädev asutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 300/2008, mis käsitleb tsiviillennundusjulgestuse ühiseeskirju ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2320/2002 (ELT L 97, 09.04.2008, lk 72–84), mõistes ning ta koordineerib lennundusjulgestusalast tegevust Euroopa Liidu lennundusjulgestusalaste õigusaktide ja Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni lennundusjulgestusalaste standardite järgimiseks.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(7) Transpordiamet on riiklik järelevalveasutus (*national supervisory authority*– NSA) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 549/2004, millega sätestatakse raamistik ühtse Euroopa taeva loomiseks (raammäärus) (ELT L 096, 31.03.2004, lk 1–9), ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 550/2004 aeronavigatsiooniteenuste osutamise kohta ühtses Euroopa taevas (teenuse osutamise määrus) (ELT L 096, 31.03.2004, lk 10–19) mõistes.

[RT I 2007, 10, 47- jõust. 07.02.2007]

(8) [Kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(9) [Kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(10) Transpordiamet on pädev asutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1139 alusel vastu võetud rakendusmääruste mõistes, kui seaduses või selle alusel antud õigusaktis ei ole sätestatud teisiti.

[RT I, 20.03.2024, 1- jõust. 21.03.2024]

(11) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1139 artiklis 71 nimetatud erandeid teeb Transpordiamet.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(11¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1139 artikli 2 lõikes 6 nimetatud kohaldamisotsus kehtestatakse Transpordiameti ettepanekul valdkonna eest vastutava ministri käskkirjaga.

[RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

(11²) Käesoleva paragrahvi lõikes 11¹ sätestatud kohaldamisotsuse tegemisel tuleb lisaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/1139 sätestatud kohaldamisotsuse tegemise põhimõtetele arvestada järgmiste asjaoludega:

- 1) kohaldamisotsus peab toetama lennuohutuse taseme hoidmist või looma tingimused selle parandamiseks;
- 2) kohaldamisotsus on majanduslikult põhjendatud, arvestades muu hulgas kohaldamisotsuse ülesandega kaasnevat rahastamise vajadust ning järelevalveks tehtavaid kulutusi;
- 3) kohaldamisotsusega ei halvendata lennunduse järelevalve kvaliteeti.

[RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

(12) Lennuliikluse teenindamisel kasutatavate raadioside-, navigatsiooni- või jälgimisseadmete raadiosageduste koordineerimise eest vastutab Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni sageduste koordinaator Eestis.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 7¹. Nõuetele vastavuse kontroll ja kontrolliva isiku tunnustamine

(1) Tsiviilõhusõiduki, lennuettevõtja, tootjaorganisatsiooni, hooldusorganisatsiooni, jätkuvat lennukõlblikkust korraldava organisatsiooni, koolitusorganisatsiooni, lennuprotseduuride väljatöötaja, lennuvälja käitaja, lennundusmeditsiinikeskuse, aeronavigatsiooniteenuse osutaja, lennuliikluse korraldamise teenuse osutaja ning lennutreeningseadme riigisestele ja rahvusvahelistele nõuetele vastavuse kontrolli käesoleva seaduse alusel antavate lubade ja sertifikaatide andmiseks ja haldusotsuste tegemiseks teeb Transpordiamet.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kontrolli tegemiseks vajaliku pädevuse puudumisel võib Transpordiamet tunnustada nõuetele vastavust kontrolliva isikuna pädevusnõuetele vastavat isikut.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud Transpordiameti tunnustatud isik esitab pärast nõuetele vastavuse kontrolli Transpordiametile kontrolli lõppakti. Kontrolli teostamise kulud tasub ettevõtja.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud kontrolli lõppakti alusel väljastab käesoleva seaduse kohaseid sertifikaate ja lube ning teeb haldusotsuseid Transpordiamet.

(5) Tunnustamine on menetlus, mille käigus Transpordiamet hindab kontrolliva isiku vastavust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/1139, selle rakendusemäärustes, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 550/2004 ning käesolevas seaduses sätestatud nõuetele.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(6) Nõuetele vastavust kontrolliva isiku tunnustamiseks tuleb esitada Transpordiametile taotlus, mis sisaldab järgmisi andmeid ja dokumente:

- 1) taotleja nimi, registrikood ja kontaktandmed;
- 2) vastavalt tunnustatavale valdkonnale käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud vastava õigusakti nõuetekohast kvalifikatsiooni, teadmisi, kogemusi ning asjakohast kutsealusõpet ja jätkukoolitust tõendavad dokumendid.

(7) Taotleja nõuetele vastavuse kontrollimiseks võib Transpordiamet lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 6 esitatule küsida täiendavat informatsiooni.

(8) Transpordiamet teeb tunnustamise otsuse 30 päeva jooksul taotluse esitamisest arvates. Otsuse tegemise tähtaega võib pikendada käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud lisainformatsiooni esitamise tähtaja võrra.

(9) Transpordiamet keeldub tunnustamisest, kui taotleja ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud nõuetele.

(10) Tunnustamise otsus kehtib kaks aastat.

(11) Tunnustamise otsuse võib tunnistada kehtetuks, kui nõuetele vastavust kontrolliv isik ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud nõuetele.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 7². Eesti õhuruumi kasutamine riigikaitseks ja kaitselennundus

[RT I 2004, 81, 541- jõust. 10.12.2004]

(1) Eesti õhuruumi kasutamist riigikaitse eesmärkidel korraldab Kaitsevägi koostöös Transpordiametiga. Lennuliikluse teenindamise riigikaitselelendudel ja nendeks harjutamisel tagab Kaitsevägi koostöös sertifitseeritud lennuliiklusteenistust omavate ettevõtjatega.

[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(2) [Kehtetu -RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(3) Kaitselennundusmäärustiku kehtestab riigikaitse korraldamise valdkonna eest vastutav ministermäärusega, milles sätestatakse:

- 1) kaitselennunduse õhusõidukite jagunemine;
- 2) nõuded kaitselennunduse õhusõidukile, selle lennukõlblikkusele ja jätkuva lennukõlblikkusele, hooldamisele, käitamisele ja lennutegevusele ning nendega seotud isikutele ja koolitustele;
- 3) lennuväljad ja nende osad ning varustus, töötajad ja organisatsioonid, mida kontrollib ja kasutab Kaitseministeeriumi valitsusala valitsusasutus või Kaitseliit;
- 4) operatiivse lennuliikluse lennureeglid;
- 5) kaitselennunduse õhusõiduki osalusel toimunud lennuõnnetuste ja -intsidentide uurimise kord;
- 6) kaitselennunduse järelevalve korraldamise kord.

[RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

(4) [Kehtetu -RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(5) Eesti õhuruumi kasutamise korra Eesti õhuruumi puutumatus tagamisel, valvamil ja kaitsmisel ning selleks valmistumisel kehtestab Kaitseväge juhataja õhuruumi kontrolli plaaniga.

[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(6) Kaitseväge võib kõrgendatud kaitsevalmiduse, erakorralise seisukorra ning sõjaseisukorra ajal anda korraldusi lennuliiklusteenust osutava sertifitseeritud aeronavigatsiooniteenuse osutajale, et tagada Eesti õhuruumi puutumatus, valvamine ja kaitsmine.

[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

§ 7³. Õhuruumi kasutamise korraldamise komisjon ja õhuruumi korraldamise üksus

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(1) Eesti õhuruumi tsiviil- ja riigikaitselistel lendudel kasutamise tagamiseks moodustab Vabariigi Valitsus Kliimaministeeriumi juures õhuruumi kasutamise korraldamise komisjoni.

[RT I, 30.06.2023, 1- jõust. 01.07.2023]

(2) Komisjoni kuuluvad Kliimaministeeriumi, Kaitseministeeriumi, Siseministeeriumi, Kaitseväge ja Transpordiameti esindajad. Komisjon võib oma ülesannete täitmisele kaasata ka teiste ametiasutuste esindajaid ning muid spetsialiste.

[RT I, 30.06.2023, 1- jõust. 01.07.2023]

(3) Komisjon jälgib õhuruumi paindliku kasutamise põhimõtete rakendamist Eestis ning teeb ettepanekud nende põhimõtete rakendamiseks.

[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(3¹) Komisjon ei täida ülesandeid kõrgendatud kaitsevalmiduse, erakorralise seisukorra ja sõjaseisukorra ajal.

[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(4) Komisjoni määruse (EÜ) nr 2150/2005, milles sätestatakse ühised eeskirjad õhuruumi paindlikuks kasutamiseks (ELT L 342, 24.12.2005, lk 20–25), artikli 5 lõike 1 teises lõigus nimetatud ühendatud tsiviil-sõjalise õhuruumi korraldamise üksuse ülesandeid täitvad isikud nimetab valdkonna eest vastutav minister.

[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

§ 7⁴. Riiklik lennundusohutusprogramm

(1) Riikliku lennundusohutusprogrammi eesmärgiks on lennundusohutusega seotud valdkondade korraldamine riiklikul tasemel tsiviillennunduse ohutustaseme tõstmiseks. Lennundusohutusprogrammis kajastatavateks teemadeks on ohutusalased tegevussuunad ja eesmärgid, ohutusriskide juhtimine, ohutuse tagamine ning ohutusalane teavitus.

(2) Riiklikku lennundusohutusprogrammi viivad ellu Kliimaministeerium ning Transpordiamet, kelle pädevuses on lennundusohutusalaste meetmete väljatöötamine ja rakendamine.

[RT I, 30.06.2023, 1- jõust. 01.07.2023]

§ 7⁵. Riiklik lihtsustamiskava

(1) Riikliku lihtsustamiskava eesmärgiks on rahvusvahelisi lende sooritavate õhusõidukite ning nende reisijate, meeskonna, kauba, posti ja varude piiriületamisega seotud formaalsuste lihtsustamine.

(2) Riikliku lihtsustamiskava valmistab ette ning viib ellu Kliimaministeerium koostöös asjaomaste ametiasutuste ja ettevõtjatega.

[RT I, 30.06.2023, 1- jõust. 01.07.2023]

§ 7⁶. Nõuete täitmise alternatiivsete meetodite kohaldamise luba

(1) Kui isik kavatseb rakendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2018/1139 ja selle rakendusemäärustest tulenevate lennundusohutusnõuete täitmiseks Euroopa Lennundusohutusameti

väljatöötatud nõuete täitmise aktsepteeritavate meetodite asemel alternatiivseid meetodeid, siis peab ta taotlema Transpordiametilt selliste meetodite kasutamiseks loa.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2) Loa saamiseks esitab taotleja Transpordiametile taotluse ning alternatiivsete meetodite kirjeldused ja analüüsid koos riskihinnangutega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1139 rakendusmäärustes sätestatud nõuetele.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(3) Transpordiamet teeb nõuete täitmise alternatiivsete meetodite kohaldamise loa andmise või andmisest keeldumise otsuse 90 päeva jooksul taotluse ja kõigi nõutavate andmete esitamisest arvates. Transpordiamet võib taotluse lahendamise tähtaega üks kord kuni 90 päeva võrra pikendada, kui see on vajalik üksikjuhtumi keerukuse tõttu.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(4) Transpordiamet annab loa, kui alternatiivsete meetodite kohaldamine tagab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2018/1139 ja selle rakendusmäärustest ning käesolevast seadusest ja selle alusel antud õigusaktidest tulenevate isikule esitatud lennundusohutusnõuete täitmise.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(5) Transpordiamet keeldub loa andmisest, kui alternatiivsete meetodite kohaldamine ei taga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2018/1139 ja selle rakendusmäärustest ning käesolevast seadusest ja selle alusel antud õigusaktidest tulenevate isikule esitatud lennundusohutusnõuete täitmist.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(6) Nõuete täitmise alternatiivsete meetodite kohaldamise loa taotluse läbivaatamise ning loa hoidmise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(7) Transpordiamet tunnistab nõuete täitmise alternatiivsete meetodite kohaldamise loa kehtetuks, kui isiku kohaldatavad meetmed ei taga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2018/1139 ja selle rakendusmäärustest ning käesolevast seadusest ja selle alusel antud õigusaktidest tulenevate isikule esitatud lennundusohutusnõuete täitmist.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(8) Transpordiamet võib nõuete täitmise alternatiivsete meetodite kohaldamise loa kehtetuks tunnistada, kui loa andmise aluseks olnud asjaolud on muutunud.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 7⁷. Nõuetele vastavuse kontroll ning lubade ja sertifikaatide andmine ja tunnustamine kaitselennunduses

[Kehtetu -RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

2. peatükk ÕHUSÕIDUKI VALMISTAMINE, HOOLDAMINE, LENNU- JA KESKKONNAKÕLBLIKUS

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 8. EASA õhusõiduki tootjaorganisatsiooni ja hooldusorganisatsiooni sertifikaat

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1139 artikli 2 lõikes 1 nimetatud Euroopa Lennundusohutusameti (*European Aviation Safety Agency – EASA*) pädevusse kuuluva õhusõiduki (edaspidi *EASA õhusõiduk*) tootja- või hooldusorganisatsioon on EASA õhusõiduki või selle komponendi valmistamiseks või hooldamiseks sertifitseeritud organisatsioon, millel on Transpordiameti välja antud sertifikaadiga lubatud tööde tegemiseks vajalikud talitused, seadmed, rajatised, varustus ning piisavate teadmiste, oskuste ja kogemustega personal ja kvaliteedisüsteem.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2) [Kehtetu -RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(3) EASA õhusõiduki tootja- või hooldusorganisatsioon peab vastama komisjoni määrustega (EL) nr 748/2012 ja (EL) nr 1321/2014 kehtestatud nõuetele.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(3¹) Transpordiamet otsustab komisjoni määruse (EL) nr 748/2012 kohase tootjaorganisatsiooni ja komisjoni määruse (EL) nr 1321/2014 kohase hooldusorganisatsiooni sertifikaadi andmise või andmisest keeldumise 90 päeva jooksul taotluse esitamisest arvates. Transpordiamet võib otsuse tegemise tähtaega üks kord kuni 90 päeva võrra pikendada, kui see on vajalik juhtumi keerukuse tõttu. Kui taotlust ei vaadata läbi tähtaja jooksul, ei loeta sertifikaati tähtaja möödumisel taotlejale vaikimisi antuks.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(3²) Sertifikaadi omanik esitab Transpordiametile viivitamata sertifikaadi muutmise taotluse, kui sertifikaadi väljaandmise aluseks olnud andmed on muutunud. Transpordiamet otsustab sertifikaadi muutmise käesoleva paragrahvi lõikes 3¹ nimetatud tähtaja jooksul.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4) EASA õhusõiduki tootja- või hooldusorganisatsiooni sertifikaadi esmase taotluse läbivaatamise, sertifikaadi muutmise taotluse läbivaatamise ja nimetatud organisatsioonide sertifikaatide hoidmise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.
[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 8¹. EASA õhusõiduki tootjaorganisatsiooni ja hooldusorganisatsiooni sertifikaadi piiramine, kehtivuse peatamine, kehtivuse taastamine ning kehtetuks tunnistamine

(1) Transpordiamet võib EASA õhusõiduki tootjaorganisatsiooni või hooldusorganisatsiooni sertifikaati piirata, selle kehtivuse peatada või sertifikaadi kehtetuks tunnistada:

- 1) kui sertifikaadi omanik rikub lennunduslaste õigusaktide nõudeid või
- 2) lennuohutuse tagamiseks.

(2) Sertifikaadi kehtivuse võib peatada kuni kuueks kuuks.

(3) Kui sertifikaadi omanik ei ole sertifikaadi kehtivuse peatamise tähtaja jooksul kõrvaldanud peatamise aluseks olnud puudusi või ei vasta sertifikaadi väljaandmise aluseks olevatele nõuetele, tunnistab Transpordiamet sertifikaadi kehtetuks.

(4) Kui sertifikaadi omanik tõendab, et sertifikaadi kehtivuse peatamise või piiramise alus on kõrvaldatud või ära langenud, taastab Transpordiamet sertifikaadi kehtivuse. Vajaduse korral kontrollib Transpordiamet enne sertifikaadi kehtivuse taastamist sertifikaadi omaniku vastavust asjakohastele nõuetele.

(5) Sertifikaadist loobumise korral tunnistab Transpordiamet sertifikaadi kehtetuks. Sertifikaadi omanik peab vähemalt 30 kalendripäeva enne sertifikaadist loobumist teatama kirjalikult Transpordiametile loobumise tähtpäeva. Transpordiamet tunnistab sertifikaadi kehtetuks sertifikaadi omaniku teatatud loobumise kuupäeva seisuga.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 9. EASA õhusõiduki lennukõlblikkus, jätkuv lennukõlblikkus ning jätkuvat lennukõlblikkust ja kombineeritud lennukõlblikkust korraldav organisatsioon

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(1) EASA õhusõiduk on lennukõlblik, kui ta vastab komisjoni määruse (EL) nr 748/2012 lisas kehtestatud nõuetele, mida tõendab lennukõlblikkussertifikaat või piiratud lennukõlblikkussertifikaat.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(2) EASA õhusõiduk on jätkuvalt lennukõlblik, kui ta vastab komisjoni määruse (EL) nr 1321/2014 I ja Vb lisas kehtestatud nõuetele, mida tõendab lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(3) Jätkuvat lennukõlblikkust korraldav organisatsioon on isik, kes vastab komisjoni määruse (EL) nr 1321/2014 I, Va või Vd lisas kehtestatud nõuetele, mida tõendab jätkuvat lennukõlblikkust korraldava organisatsiooni või kombineeritud lennukõlblikkust korraldava organisatsiooni sertifikaat.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4) EASA õhusõiduki käitamiseks peab sellel olema kehtiv lennukõlblikkussertifikaat ning lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(4¹) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 3 nimetatud sertifikaadid annab välja Transpordiamet. Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud sertifikaadi annab välja Transpordiamet või sertifikaadi väljaandmise õigust omav jätkuvat lennukõlblikkust korraldav organisatsioon.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4²) Transpordiamet otsustab käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud sertifikaadi andmise või andmisest keeldumise 90 päeva jooksul taotluse esitamisest arvates. Transpordiamet võib otsuse tegemise tähtaega üks kord kuni 90 päeva võrra pikendada, kui see on vajalik juhtumi keerukuse tõttu. Kui taotlust ei vaadata läbi tähtaja jooksul, ei loeta sertifikaati tähtaja möödumisel taotlejale vaikimisi antuks.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4³) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud sertifikaadi omanik on kohustatud Transpordiametile viivitamata esitama sertifikaadi muutmise taotluse, kui sertifikaadi aluseks olevad andmed on muutunud. Transpordiamet otsustab sertifikaadi muutmise käesoleva paragrahvi lõikes 4² sätestatud tähtaja jooksul.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4⁴) Transpordiamet võib käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud sertifikaati piirata, selle kehtivuse peatada või sertifikaadi kehtetuks tunnistada järgmistel juhtudel:
1) sertifikaadi omanik rikub lennundusalaaste õigusaktide nõudeid või
2) lennuohutuse tagamise huvides.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4⁵) Sertifikaadi kehtivuse võib peatada kuni kuueks kuuks.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4⁶) Kui sertifikaadi omanik ei ole sertifikaadi kehtivuse peatamise tähtaja jooksul peatamise aluseks olnud puudusi kõrvaldanud ega vasta sertifikaadi väljaandmise aluseks olevatele nõuetele, tunnistab Transpordiamet sertifikaadi kehtetuks.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4⁷) Kui sertifikaadi omanik tõendab, et sertifikaadi kehtivuse peatamise või piiramise alus on kõrvaldatud või ära langenud, taastab Transpordiamet sertifikaadi kehtivuse. Vajaduse korral kontrollib Transpordiamet enne sertifikaadi kehtivuse taastamist sertifikaadi omaniku vastavust asjakohastele nõuetele.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4⁸) Sertifikaadist loobumise korral tunnistab Transpordiamet sertifikaadi kehtetuks. Sertifikaadi omanik peab vähemalt 30 kalendripäeva enne sertifikaadist loobumist teatama kirjalikult Transpordiametile sertifikaadist loobumise tähtpäeva. Transpordiamet tunnistab sertifikaadi kehtetuks sertifikaadi omaniku teatatud loobumise kuupäeva seisuga.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(5) [Kehtetu -RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(6) Lennukõlblikkussertifikaadi või piiratud lennukõlblikkussertifikaadi taotluse läbivaatamise, lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi taotluse läbivaatamise ja kehtivuse pikendamise taotluse läbivaatamise ning jätkuvat lennukõlblikkust korraldava organisatsiooni sertifikaadi ja kombineeritud lennukõlblikkust korraldava organisatsiooni sertifikaadi ning nimetatud sertifikaatide muutmise taotluse läbivaatamise ja hoidmise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 9¹. Mitte-EASA õhusõiduki jätkuv lennukõlblikkus

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1139 artikli 2 lõike 3 punktis d nimetatud õhusõiduk (edaspidi *mitte-EASA õhusõiduk*) on jätkuvalt lennukõlblik, kui seda hooldatakse ja selle jätkuvat lennukõlblikkust korraldatakse vastavalt kehtestatud nõuetele ning sellel on kehtiv lennukõlblikkussertifikaat.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2) Mitte-EASA õhusõiduki käitaja vastutab õhusõiduki jätkuva lennukõlblikkuse eest ning tagab, et lennud sellega toimuvad üksnes juhul, kui mitte-EASA õhusõiduk on lennukõlblik ning järgitakse kõiki mitte-EASA õhusõiduki hoolduse ja lennukõlblikkuse korraldamise nõudeid.
[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 9². Mitte-EASA õhusõiduki jätkuva lennukõlblikkuse korraldamisega seotud ülesanded

(1) Mitte-EASA õhusõiduki jätkuv lennukõlblikkus, sealhulgas käitamis- ja avariivarustuse töökölblikkus, tagatakse:

- 1) mitte-EASA õhusõiduki lennueelse ülevaatusega;
 - 2) mitte-EASA õhusõiduki ohutut käitamist mõjutavate defektide ja rikete kõrvaldamisega, võttes arvesse mitte-EASA õhusõiduki minimaalvarustuse loetelu;
 - 3) hooldusprogrammi järgsete hooldustöödega;
 - 4) kehtivate lennukõlblikkuseeskirjade, milleks on muu hulgas tootjariigi või konstrueerijariigi pädeva asutuse välja antud lennukõlblikkusedirektiivid ja lennukõlblikkust mõjutavad käitamisdirektiivid ning Transpordiameti üldkorralduslikud ettekirjutused, täitmise;
- [RT I, 10.12.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

5) muudatus- ja remonditööde tegemisega vastavalt mitte-EASA õhusõiduki tehnilisele normdokumentatsioonile, milleks on muu hulgas lennukõlblikkuseeskirjad ning mitte-EASA õhusõiduki või komponendi tüübikonstruktsiooni eest vastutaja välja antud dokumentatsioon;

6) vajaduse korral kontroll-katselendude tegemisega.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(2) Mitte-EASA õhusõiduki omanik võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud jätkuva lennukõlblikkuse korraldamise ülesannete täitmiseks sõlmida lepingu jätkuvat lennukõlblikkust korraldava organisatsiooniga. Sellisel juhul võtab jätkuvat lennukõlblikkust korraldav organisatsioon vastutuse nende ülesannete nõuetekohase täitmise eest.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 216/2008, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühiseeskirju ja millega luuakse Euroopa Lennundusohutusamet ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 91/670/EMÜ, määrus (EÜ) nr 1592/2002 ning direktiiv 2004/36/EÜ (ELT L 79, 19.03.2008, lk 1–49), artikli 3 punktis j määratud õhusõiduki jätkuva lennukõlblikkuse korraldamise ülesandeid täidab jätkuvat lennukõlblikkust korraldav organisatsioon.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 9³. Mitte-EASA õhusõiduki lennueelne ülevaatus

(1) Mitte-EASA õhusõiduki lennueelne ülevaatus tehakse mitte-EASA õhusõiduki tüübikonstruktsiooni eest vastutaja või mitte-EASA õhusõiduki tootja või valmistaja lennukäsiraamatu või hooldusprogrammi järgi veendumaks, et mitte-EASA õhusõiduk on lennuks valmis.

(2) Lennueelse ülevaatusega seotud tegevused kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 9⁴. Mitte-EASA õhusõiduki hooldustööd, hooldusprogramm ja selle koostööstamine

(1) Hooldustööd on igasugune hooldustegevus, sealhulgas mitte-EASA õhusõiduki või selle komponendi kapitaalremont, jooksev remont, ülevaatus, osade ja seadmete asendamine, muudatustöö või defektide kõrvaldamine või nende mis tahes kombinatsioon, välja arvatud mitte-EASA õhusõiduki lennueelne ülevaatus.

(2) Hooldustööde tegemisel peavad olema täidetud kõik asjakohased nõuded, mis tulenevad mitte-EASA õhusõiduki tehnilisest normdokumentatsioonist.

(3) Mitte-EASA õhusõidukile paigaldatud komponent, mille ressursi väljendatakse kalenderajas, maandumistes või tsüklites, ei tohi ületada hooldusprogrammis määratud ressursi, välja arvatud juhul, kui loa ressursi ületamiseks annab Transpordiamet.

(4) Mitte-EASA õhusõiduki hooldustöid korraldatakse kooskõlas mitte-EASA õhusõiduki hooldusprogrammiga. Hooldusprogramm ja selle muudatused koostööstatakse Transpordiametiga.

(5) Hooldusprogramm peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) sisaldama hooldustööde kirjeldusi, sealhulgas nende tegemise sagedust ja käitamisest tulenevaid eritöid;
- 2) määratlema isiku, kes väljastab hooldustööde;
- 3) vastama mitte-EASA õhusõiduki tehnilisele normdokumentatsioonile.

(6) Transpordiamet keeldub hooldusprogrammi ja selle muudatuste koostööstamisest, kui hooldusprogramm ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud nõuetele.

(7) Hooldusprogrammis kajastatavate teemade loetelu ja nõuded hooldusprogrammi koostamisele kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

(8) Täpsemad nõuded mitte-EASA õhusõiduki ja komponendi hooldustööde tegemisele kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 9⁵. Mitte-EASA õhusõiduki muudatus- ja remonditöö

(1) Mitte-EASA õhusõiduki muudatus- ja remonditöö tehakse tehnilise normdokumentatsiooni järgi.

(2) Kui mitte-EASA õhusõidukil puudub kavandatava muudatus- ja remonditöö tehniline normdokumentatsioon, võib kasutada Transpordiameti koostööstatud dokumentatsiooni.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumentatsioon peab sisaldama järgmist:

- 1) muudatus- ja remonditöö taotlus;
- 2) muudatus- ja remonditööga seotud joonised, kirjeldused ja juhised;
- 3) vajaduse korral dokument, mis sisaldab arvutusi ning katsete ja mitte-EASA õhusõiduki tsentreeringu muutuste kirjeldust näitamaks, et muudatus tagab jätkuva lennukõlblikkuse;

- 4) vajaduse korral mitte-EASA õhusõiduki lennukäsiraamatu lisa;
- 5) vajaduse korral lisatööde loetelu.

(4) Transpordiamet ei koosõlasta õhusõiduki muudatus- ja remonditöö dokumentatsiooni, kui muudatus- ja remonditöö tulemusena ei ole tagatud mitte-EASA õhusõiduki jätkuv lennukõlblikkus.
[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 9⁶. Mitte-EASA õhusõiduki hooldustööde tegija

(1) Mitte-EASA õhusõiduki hooldustööd võib teha:

- 1) lennundustehniline töötaja, kellel on asjaomase tüübipädevusmärkega Transpordiameti väljastatud komisjoni määruse (EL) nr 1321/2014 III lisa 66. osa kohane lennundustehnilise töötaja luba;
[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]
- 2) lennundustehniline töötaja, kellel on asjaomase tüübipädevusmärkega Transpordiameti tunnustatud Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni liikmesriigi pädeva asutuse välja antud lennundustehnilise töötaja luba;
- 3) piloodiluba omav mitte-EASA õhusõiduki omanik (edaspidi *omanik-piloot*);
- 4) käesoleva seaduse § 9¹¹ lõike 2 kohast sertifikaati omav hooldusorganisatsioon;
- 5) Transpordiameti tunnustatud või majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 22 alusel loakohustusest vabastatud välisriigi pädeva asutuse järelevalve all olev sertifitseeritud hooldusorganisatsioon.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud omanik-piloot võib teha hooldustöid mitte-EASA õhusõidukile, mille maksimaalne stardimass on 2730 kg ja millega lennatakse ainult visuaallennureeglite järgi.

(3) Käesoleva seaduse § 9² lõikes 3 nimetatud õhusõiduki hooldustöid võib teha üksnes käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud hooldusorganisatsioon.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4) Mitte-EASA õhusõiduki komponentide hooldust võib teha:

- 1) asjaomase komponendi hoolduse pädevusega Transpordiameti poolt komisjoni määruse (EL) nr 1321/2014 II lisa 145. osa kohaselt sertifitseeritud hooldusorganisatsioon;
[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]
- 2) asjaomase komponendi hoolduse pädevusega käesoleva seaduse § 9¹¹ lõike 2 kohast sertifikaati omav hooldusorganisatsioon;
- 3) asjaomase komponendi hoolduse pädevusega Transpordiameti tunnustatud või majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 22 alusel loakohustusest vabastatud välisriigi pädeva asutuse järelevalve all olev hooldusorganisatsioon.

(5) Mitte-EASA õhusõidukile paigaldatud komponenti, mille hooldus ei tingi selle eemaldamist õhusõidukilt ja mille hooldus on kirjeldatud õhusõiduki tehnilises normdokumentatsioonis, võib hooldada komponendi hoolduse pädevuseta käesoleva seaduse § 9¹¹ lõike 2 kohast sertifikaati omav hooldusorganisatsioon.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud omanik-piloodi lubatud hooldustööde loetelu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.
[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 9⁷. Mitte-EASA õhusõiduki ja selle komponendi hooldustõend

(1) Hooldustõend väljastatakse pärast mitte-EASA õhusõiduki või selle komponendi hooldustööde nõuetekohast lõpetamist, kui hooldustõendi väljastaja on veendunud, et kõik ettenähtud tööd on tehtud nõuetekohaselt ja hoolduskirjed on vormistatud.

(2) Õhusõiduki hooldustõendi väljastab:

- 1) hooldusprogrammis määratletud käesoleva seaduse § 9⁶ lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud lennundustehniline töötaja;
- 2) hooldusorganisatsiooni volitatud käesoleva seaduse § 9⁶ lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud lennundustehniline töötaja või
- 3) omanik-piloot tööde kohta, mille tegemiseks on ta hooldusprogrammiga volitatud.

(3) Mitte-EASA õhusõiduki komponendi hooldustõendi väljastab hooldusorganisatsiooni volitatud lennundustehniline töötaja.

(4) Mitte-EASA õhusõiduki hooldustõendi väljastamiseks peab hooldusorganisatsiooni volitatud lennundustehnilisel töötajal lisaks käesoleva seaduse § 9⁶ lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud lennundustehnilise töötaja loale olema:

- 1) vähemalt kuuekuuline praktilise hooldustöö kogemus asjaomase alakategooria mitte-EASA õhusõidukiga viimase kahe aasta jooksul;
- 2) teadmised hooldatava mitte-EASA õhusõiduki hooldusnõuete ning hooldusorganisatsiooni protseduuride kohta.

(5) Mitte-EASA õhusõiduki komponendi hooldustõendi väljastamiseks peab hooldusorganisatsiooni volitatud lennundustehnilisel töötajal olema:

- 1) eelneva ühe aasta jooksul vähemalt kolmekuuline praktilise hooldustöö kogemus asjaomase pädevuskategooria komponendi hooldamisel;
- 2) teadmised hooldatava komponendi hooldusnõuete ning hooldusorganisatsiooni protseduuride kohta.

(6) Mitte-EASA õhusõiduki ja komponendi hooldustõendile kantavate andmete loetelu kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 9⁸. Mitte-EASA õhusõiduki jätkuva lennukõlblikkuse kirjed

(1) Mitte-EASA õhusõiduki jätkuva lennukõlblikkuse kirjeteks on:

- 1) hooldustõend;
- 2) mitte-EASA õhusõiduki, mootori, propelleri ja abimootori logiraamat ning ressursiga komponentide kaardid või passid;
- 3) mitte-EASA õhusõiduki tehniline päevik;
- 4) kaalumistunnistus;
- 5) mitte-EASA õhusõiduki lennukäsiraamat.

(2) Mitte-EASA õhusõiduki omanik ja jätkuvat lennukõlblikkust korraldav organisatsioon vastutavad lennukõlblikkuse kirjete nõuetekohase pidamise eest.

(3) Lennukõlblikkuse kirjetes esitatud andmete loetelu, dokumenteerimise korra ja kirjete säilitamise tähtaja kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 9⁹. Nõuded mitte-EASA õhusõiduki jätkuvat lennukõlblikkust korraldavale organisatsioonile

(1) Jätkuvat lennukõlblikkust korraldav organisatsioon peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) tal peab olema käsiraamat, millest ta juhendub jätkuva lennukõlblikkuse korraldamisel ja mis sisaldab instruksioone, juhendeid, protseduuride kirjeldusi ja tegevus- või töökorralduslikke regulatsioone ning milles kajastatakse jätkuvat lennukõlblikkust korraldava organisatsiooni sertifikaadiga lubatavad tööd;
- 2) ta peab tagama töötajatele tööülesannete täitmiseks sobivad tööruumid ja -vahendid;
- 3) tal peab olema oma ülesannete täitmiseks kehtiv tehniline normdokumentatsioon;
- 4) tal peavad olema tööülesannete täitmiseks pädevad isikud;
- 5) tal peavad olema hooldusprogrammid kõikide mitte-EASA õhusõidukite kohta, mille jätkuvat lennukõlblikkust ta korraldab.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 sätestatud nõude täitmiseks peavad jätkuvat lennukõlblikkust korraldaval organisatsioonil olema järgmised vastutavad isikud:

- 1) tegevjuht, kes vastutab organisatsiooni esindajana selle eest, et kõik jätkuva lennukõlblikkuse korraldamiseks tehtavad tööd on rahastatud ning tehtud kehtestatud nõuete kohaselt;
- 2) tegevjuhile alluv jätkuva lennukõlblikkuse juht, kes vastutab selle eest, et organisatsioon täidab jätkuva lennukõlblikkuse korraldamise nõudeid;
- 3) sisekontrolli eest vastutav isik, kes vastutab jätkuva lennukõlblikkuse korraldaja protseduuride asjakohase täitmise seire eest.

(3) Lennukõlblikkuse juhil peavad olema teadmised, taust ja kogemused järgnevas:

- 1) inseneri või lennundustehnilise töötaja kvalifikatsioon;
- 2) kolm aastat töökogemust mitte-EASA õhusõidukite hoolduse või lennukõlblikkuse korraldamise alal;
- 3) põhjalikud teadmised jätkuva lennukõlblikkuse korraldaja käsiraamatust;
- 4) vähemalt mitte-EASA õhusõiduki tüüpi tutvustava kursuse tasemel teadmised jätkuva lennukõlblikkuse korraldaja sertifikaadil märgitud mitte-EASA õhusõidukist;
- 5) teadmised mitte-EASA õhusõiduki hoolduskorraldusest;
- 6) teadmised jätkuva lennukõlblikkuse korraldamisega seotud nõuetest.

(4) Jätkuvat lennukõlblikkust korraldava organisatsiooni käsiraamatus kajastatavate teemade loetelu kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 9¹⁰. Nõuded mitte-EASA õhusõidukit hooldavale hooldusorganisatsioonile

(1) Hooldusorganisatsioon peab vastama järgmistele nõuetele:

1) tal peab olema käsiraamat, millest ta juhendub hooldustööde tegemisel ja mis sisaldab instruksioone, juhendeid, protseduuride kirjeldusi, tegevus- või töökorralduslikke regulatsioone ja milles kajastatakse hooldusorganisatsiooni sertifikaadiga lubatavad tööd;

2) tal peavad olema hooldustööde tegemiseks sobivad tööruumid;

3) tal peab olema piisavalt lennundustehnilisi töötajaid sertifikaadi kohaselt teostatavate hooldustööde tegemiseks ning hooldustööendi väljaandmiseks. Lepinguliste tööde tegemiseks võib kasutada alltöövõtjaid.

(2) Hooldusorganisatsioonil peavad olema järgmised isikud:

1) tegevjuht, kes vastutab organisatsiooni esindajana selle eest, et organisatsiooni rahastamine on piisav sertifikaadi kohaselt teostatavate hooldustööde nõuetekohaseks tegemiseks;

2) tegevusvaldkondade juhid, kes tagavad, et organisatsiooni tegevus vastaks kehtestatud nõuetele;

3) sisekontrolli eest vastutav isik, kes vastutab hooldusorganisatsiooni protseduuride asjakohase täitmise seire eest.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud isikutel peavad olema asjakohased mitte-EASA õhusõiduki või selle komponentide hooldamisega seotud tõendatavad teadmised, taust ja kogemused.

(4) Töötaja, kes teeb eritöid, nagu näiteks keevitamist, mittepurustavaid katseid või kontrolle, peab olema kvalifitseeritud vastavalt kutsestandardile.

(5) Mitte-EASA õhusõiduki komponente hooldav ja mittepurustavaid katseid või kontrolle tegev töötaja peab vastama hooldusorganisatsiooni poolt organisatsiooni käsiraamatus sätestatud kvalifikatsiooninõuetele.

(6) Hooldusorganisatsioon peab pidama oma lennundustehniliste töötajate kohta arvestust.

(7) Hooldusorganisatsioon peab dokumenteerima tehtud hooldustööd ning andmed nende kohta.

(8) Hooldusorganisatsiooni käsiraamatus kajastatavate teemade loetelu kehtestab [valdkonna eest vastutav minis](#)termäärusega.

(9) Hooldusorganisatsiooni lennundustehniliste töötajate arvestuse pidamise korra ja nõuded tööruumidele ning töövahenditele kehtestab [valdkonna eest vastutav minis](#)termäärusega.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 9¹¹. Mitte-EASA õhusõiduki jätkuvat lennukõlblikkust korraldava organisatsiooni ja hooldusorganisatsiooni loakohustus

(1) Jätkuvat lennukõlblikkust korraldaval organisatsioonil peab lennukõlblikkuse korraldamiseks olema sertifikaat.

(2) Hooldusorganisatsioonil peab mitte-EASA õhusõidukite hooldustööde tegemiseks olema hooldusorganisatsiooni sertifikaat.

(3) Jätkuvat lennukõlblikkust korraldava organisatsiooni sertifikaat annab õiguse korraldada sertifikaadile kantud mitte-EASA õhusõidukite jätkuvat lennukõlblikkust organisatsiooni käsiraamatus ja jätkuvat lennukõlblikkust korraldava organisatsiooni sertifikaadiga määratletud ulatuses.

(4) Hooldusorganisatsiooni sertifikaat annab õiguse järgmisteks tegevusteks:

1) hooldada hooldusorganisatsiooni sertifikaadiga lubatud ulatuses mitte-EASA õhusõidukeid või nende komponente sertifikaadil ja hooldusorganisatsiooni käsiraamatus määratletud kohtades;

2) hooldada hooldusorganisatsiooni sertifikaadiga lubatud ulatuses mitte-EASA õhusõidukeid ja nende komponente väljaspool hooldusbaasi, kui sellist hooldust on vaja defektide kõrvaldamiseks erandolukorras;

3) anda välja hooldustõendeid.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 9¹². Mitte-EASA õhusõiduki jätkuvat lennukõlblikkust korraldava organisatsiooni ja hooldusorganisatsiooni sertifikaadi taotlus ja taotluse läbivaatamine

(1) Jätkuvat lennukõlblikkust korraldava organisatsiooni ja hooldusorganisatsiooni sertifikaadi taotluse vaatab Transpordiamet läbi ning teeb sertifikaadi andmise või andmisest keeldumise otsuse 90 päeva jooksul taotluse esitamisest arvates.

(2) Taotleja esitab jätkuvat lennukõlblikkust korraldava organisatsiooni sertifikaadi taotluses lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatule:

1) lennukõlblikkuse korraldaja käsiraamatu;

2) nende mitte-EASA õhusõidukite hooldusprogrammid, mille jätkuvat lennukõlblikkust organisatsioon korraldab.

(3) Taotleja esitab hooldusorganisatsiooni sertifikaadi taotluses lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatule:

- 1) hooldusorganisatsiooni käsiraamatu;
- 2) alltöövõtjatega sõlmitud lepingute koopiad.

(4) Kui taotluse läbivaatamisel selgub, et taotlejale esitatud nõuded ei ole täidetud, võib Transpordiamet taotluse läbivaatamise tähtaja kulgemise peatada kuni puuduse kõrvaldamiseni, ent mitte kauemaks kui üheksaks kuuks, teavitades sellest taotluse esitajat.

(5) Jätkuvat lennukõlblikkust korraldava organisatsiooni ja hooldusorganisatsiooni sertifikaadi taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 9¹³. Mitte-EASA õhusõiduki jätkuvat lennukõlblikkust korraldava organisatsiooni ja hooldusorganisatsiooni sertifikaadi kontrolliese

(1) Jätkuvat lennukõlblikkust korraldava organisatsiooni sertifikaat antakse, kui taotleja vastab käesoleva seaduse § 9⁹ lõigetes 1–3 sätestatud nõuetele.

(2) Hooldusorganisatsiooni sertifikaat antakse, kui taotleja vastab käesoleva seaduse § 9¹⁰ lõigetes 1–5 sätestatud nõuetele.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 9¹⁴. Euroopa Liitu mittekuuluvate riikide ning Euroopa Liidu liikmesriikide õhusõidukite tehniline järelevalve perroomil

[Kehtetu -RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 9¹⁵. Õhusõiduki lennukeeld

[Kehtetu -RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 10. Õhusõiduki lennukõlblikkuse kontroll

(1) Õhusõiduki lennukõlblikkuse kontroll on õhusõiduki ja selle dokumentatsiooni vastavuse hindamine jätkuva lennukõlblikkuse nõuetele.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(1¹) EASA õhusõiduki lennukõlblikkust kontrollitakse komisjoni määruse (EL) nr 1321/2014 I lisa I alajao punktis M.A.901 sätestatu kohaselt.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2) EASA õhusõiduki lennukõlblikkust kontrollib:

- 1) Transpordiamet;
- 2) sertifitseeritud jätkuvat lennukõlblikkust korraldav organisatsioon, kellel on asjakohane õigus;
- 3) sertifitseeritud hooldusorganisatsioon, kellel on asjakohane õigus;
- 4) sertifitseeritud kombineeritud lennukõlblikkust korraldav organisatsioon, kellel on asjakohane õigus;
- 5) lennundustehniline töötaja, kellele on Transpordiamet välja andnud asjakohase tüübipädevusmärkega lennundustehnilise töötaja loa, mis vastab komisjoni määruse (EL) nr 1321/2014 III lisa 66. osa sätetele;
- 6) käesoleva seaduse § 7¹ lõikes 2 nimetatud Transpordiameti tunnustatud isik.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2¹) Kuni 2730 kg maksimaalse stardimassiga EASA õhusõiduki, kaasa arvatud õhupalli ja purilennuki lennukõlblikkust kontrollib Transpordiamet, kui seda taotleb õhusõiduki käitaja ja puudub vastava õhusõiduki jätkuvat lennukõlblikkust korraldav lennukõlblikkuse kontrolli pädevusega organisatsioon või käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 5 nimetatud isik.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(3) [Kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(4) EASA õhusõidukite jätkuva lennukõlblikkuse nõuetele vastavuse kohta annab lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi Transpordiamet või käesoleva seaduse § 9 lõikes 3 nimetatud sertifikaadi alusel lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi väljaandmise õigust omav jätkuvat lennukõlblikkust korraldav organisatsioon.

Lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat kehtib üks aasta.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(4¹) Mitte-EASA õhusõiduki jätkuva lennukõlblikkuse nõuetele vastavuse kohta annab

lennukõlblikkussertifikaadi Transpordiamet või käesoleva seaduse §-s 9¹¹ nimetatud sertifikaadi alusel jätkuvat lennukõlblikkust korraldav organisatsioon, kellel on lennukõlblikkuse sertifikaadi väljaandmise õigus.

Lennukõlblikkussertifikaat kehtib üks aasta.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4²) Mitte-EASA õhusõiduki omanik või käitaja esitab mitte-EASA õhusõiduki lennukõlblikkussertifikaadi saamiseks Transpordiametile järgmised dokumendid:

- 1) õhusõiduki kaalumistunnistus;
- 2) õhusõiduki tehnilise normdokumentatsiooni nimekirj;
- 3) õhusõiduki hooldusprogramm;
- 4) õhusõiduki lennukäsiraamat.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(4³) Transpordiamet annab mitte-EASA õhusõiduki lennukõlblikkussertifikaadi või keeldub selle andmisest 45 päeva jooksul taotluse esitamisest, või kui taotluses esineb puudusi, siis puuduste kõrvaldamisest arvates.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(4⁴) Lennukõlblikkussertifikaat antakse, kui mitte-EASA õhusõiduk ja selle jätkuva lennukõlblikkuse kirjed vastavad jätkuva lennukõlblikkuse nõuetele.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(4⁵) Transpordiamet tunnistab lennukõlblikkussertifikaadi kehtetuks või peatab sertifikaadi kehtivuse, kui mitte-EASA õhusõiduk ja selle jätkuva lennukõlblikkuse kirjed ei vasta jätkuva lennukõlblikkuse nõuetele.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(5) Transpordiameti tehtud õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrolli eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 10¹. Õhusõiduki tehnilisele lisavarustusele esitatavad nõuded

[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

(1) Käitav õhusõiduk, välja arvatud ülikergõhusõiduk, peab olema varustatud sagedustel 121,5 ja 406 MHz töötava avariimajakaga (*emergency locator-transmitter* – ELT), mille parameetrid vastavad 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviilennunduse konventsiooni lisa 10 kõite III nõuetele.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2) Üle 19 reisijakohaga lennuk peab olema varustatud vähemalt ühe automaatse avariimajakaga või kahe mitteautomaatse avariimajakaga. Lennuk, mille esmane lennukõlblikkussertifikaat on välja antud pärast 2008. aasta 1. juulit, peab olema varustatud vähemalt kahe avariimajakaga, millest üks peab olema automaatne.

[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

(3) Kuni 19 reisijakohaga lennuk peab olema varustatud vähemalt ühe avariimajakaga. Lennuk, mille esmane lennukõlblikkussertifikaat on välja antud pärast 2008. aasta 1. juulit, peab olema varustatud vähemalt ühe automaatse avariimajakaga.

[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

(3¹) Kopter peab olema varustatud vähemalt ühe automaatse avariimajakaga. Kopter, millega tehakse lende veekogude kohal, peab olema lisaks varustatud ühe päästevestile või päästeparvele paigutatud avariimajakaga.

[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

(4) Kõik maksimaalse stardimassiga üle 5700 kg või üle 19 reisija istekohaga turboreaktiiv- ja turbopropeller mootoritega lennukid peavad olema varustatud õhus kokkupõrke vältimise süsteemiga ACAS II (*Airborne Collision Avoidance System*).

[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

(5) Kontrollitavas õhuruumis ja lennuinfotsoonis lendamisel peab õhusõidukil, välja arvatud purilennukil lendamisel selleks ettenähtud õhuruumialas, olema töörežiimis A/3+C sisse lülitatud sekundaarradari transponder. Transpondrit kasutatakse kooskõlas Rahvusvahelise Tsiviilennunduse Organisatsiooni nõuetega ning vastavalt lennuliiklusteenuse osutaja antud korraldustele.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(6) Õhusõiduk, mis sooritab lende instrumentaallennureeglite järgi ja mille maksimaalne stardimass on üle 5700 kg ning mille tegelik õhkkiirus on suurem kui 250 sõlme, peab olema varustatud MODE S transpondriga.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(7) Õhusõiduk, mis sooritab lende visuaallennureeglite järgi ja mille esmane lennukõlblikkussertifikaat on välja antud pärast 2008. aasta 31. märtsi, peab olema varustatud MODE S transpondriga.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 10². Õhusõiduki meditsiiniabivahendid

[Kehtetu -RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 11.–§ 14. [Kehtetud -RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 15. Õhusõiduki keskkonnakõlblikkus

- (1) Eestis käitav mootoriga õhusõiduk on keskkonnakõlblik, kui selle mürataseme ja mootorite emissiooni arvulised näitajad vastavad kehtestatud nõuetele.
- (2) Mootoriga õhusõiduki keskkonnakõlblikkusnõuded kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).
- (3) Mootoriga õhusõiduki keskkonnakõlblikkusele vastavust tunnistab sertifikaat, milles sisalduvad andmed õhusõiduki kohta, sertifitseerimise aluseks olevad normid ning mürataseme ja mootorite emissiooni arvulised näitajad.
- (4) Mootoriga õhusõiduki keskkonnakõlblikkussertifikaadi väljastab Transpordiamet.

§ 15¹. Õhusõiduki käitaja tegevuskeeld

- (1) Kui õhusõiduki käitaja ei täida atmosfääriõhu kaitse seaduse 7. peatükis esitatud nõudeid, siis võib Transpordiamet teha Euroopa Komisjonile taotluse kehtestada asjaomasele õhusõiduki käitajale Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32–46), artikli 16 lõike 10 kohane tegevuskeeld.
[RT I, 30.06.2023, 1- jõust. 01.07.2023]
- (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotlus peab sisaldama järgmist:
 - 1) tõendid selle kohta, et õhusõiduki käitaja ei ole täitnud atmosfääriõhu kaitse seaduse 7. peatükis esitatud nõudeid;
[RT I, 05.07.2016, 1- jõust. 01.01.2017]
 - 2) üksikasjad õhusõiduki käitaja suhtes rakendatud täitemeetmete kohta;
 - 3) tegevuskeelu kehtestamise põhjendus;
 - 4) soovitus tegevuskeelu kehtestamise ulatuse ja tingimuste kohta.
- (3) Kui Euroopa Komisjon on kehtestanud õhusõiduki käitajale tegevuskeelu, keelab Transpordiamet otsuses nimetatud käitajale kuuluva õhusõiduki Eesti Vabariigi territooriumile sisenemise, territooriumil liiklemise ja territooriumilt väljumise, võttes kasutusele asjakohased meetmed.
- (4) Pärast käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud meetmete rakendamist teavitab Transpordiamet Euroopa Komisjoni ja õhusõiduki käitajat, kelle suhtes tegevuskeeldu kohaldatai.
[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

3. peatükk ÕHUSÕIDUKITE REGISTRID

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 16. Õhusõidukite register

- (1) Õhusõidukite register on andmekogu, mida peetakse õhusõidukite üle arvestuse pidamiseks, neile riikkondsuse andmiseks ning registerpantide registreerimiseks. Õhusõidukite registrisse ei kanta kaitselennunduse õhusõidukit.
[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]
- (2) Õhusõidukite registri vastutav töötleja on Transpordiamet.
- (3) Õhusõidukite registri pidamise põhimääruse kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 17. Õhusõiduki registrisse kandmine

- (1) Õhusõiduki käitamiseks tuleb see kanda registrisse.
- (2) Õhusõiduki registrisse kandmist võib taotleda õhusõiduki omanik või tema poolt kirjalikult volitatud isik.
- (3) Õhusõiduki registreerimise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 18. Õhusõiduki õhusõidukite registrisse kandmise nõuded

(1) Õhusõiduk kantakse õhusõidukite registrisse taotluse alusel, kui:

- 1) õhusõiduki omanik või käitaja on Eesti kodanik või isik, kellel on pikaajalise elaniku elamisluba või alaline elamisõigus Eestis, või Eestis registreeritud juriidiline isik või kohalik omavalitsus või Eesti riik;
- 2) õhusõidukil on Eestis väljaantud lennuluba, lennukõlblikkussertifikaat või mõne teise riigi pädeva asutuse väljaantud ja Eestis tunnustatud lennukõlblikkussertifikaat;
- 3) õhusõiduki tüüp on sertifitseeritud Eestis tunnustatud lennukõlblikkusnõuete alusel või Transpordiameti poolt tunnustatud.

(2) Õhusõiduk, millel puudub kehtiv lennukõlblikkussertifikaat või lennuluba, kantakse õhusõidukite registrisse ajutiselt kuni kolmeks kuuks, kuni käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–3 nimetatud nõuded on täidetud.

(3) Registrisse ei kanta õhusõidukit, mis on teise riigi registris.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 19. Õhusõidukite registris sisalduv teave

(1) Õhusõidukite registrisse kantakse teave õhusõiduki, selle omaniku ja käitaja ning seda teavet puudutavate muutuste ning õhusõidukile seatud registripandi kohta, riigi puhul ka andmed riigivara valitseja ja volitatud asutuse kohta, kui need on määratud.

[RT I 2009, 57, 381- jõust. 01.01.2010]

(1¹) Registerpandi kohta kantakse registrisse järgmised andmed:

- 1) registerpandi pidaja nimi ja sünniaeg, juriidilise isiku registrikood. Registrikoodi ei pea näitama, kui isik ei kuulu avalikku registrisse kandmisele;
- 2) registerpandi rahaline suurus;
- 3) registerpandi järjekoht;
- 4) muud seadusega ettenähtud andmed.

[RT I 2009, 30, 178- jõust. 01.10.2009]

(2) Õhusõiduki omanik või tema poolt kirjalikult volitatud isik on kohustatud registri vastutavale töötlejale viivitamata teatama registrisse kantud andmete muutumisest.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(3) Õhusõiduki omaniku vahetumise korral peab õhusõiduki uus omanik sellest Transpordiametile teatama kümne päeva jooksul. Teatele peavad olema lisatud uue omaniku omandiõigust ning käesoleva seaduse § 18 lõikes 1 esitatud nõuetele vastavust tõendavad dokumendid.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(4) Õhusõiduki omandiõiguse üleminekut tõendavad kokkulepped esitatakse registri vastutavale töötlejale registrikannete tegemiseks kirjalikult. Õhusõiduki omandiõigust või koormatise tõendavad võõrkeelsed dokumendid esitatakse registri volitatud töötlejale registrikannete tegemiseks koos eestikeelsete tõlgetega vajalikus mahus ja juhul, kui registri volitatud töötleja peab seda registrikannete õigsuse tagamisel vajalikuks.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(5) Õhusõidukite registrisse esitatud andmete õigsuse eest, sealhulgas registerpandi kohta registrisse esitatud andmete õigsuse eest vastutab andmete esitaja.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(6) Muudatuste tegemise eest õhusõiduki registreerimissertifikaadis tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 19¹. Juurdepääs õhusõidukite registrisse kantud andmetele

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(1) Õhusõidukite registrisse kantud andmed on avalikud. Juurdepääs õhusõidukite registrile toimub isikuandmete kaitse seaduses ning avaliku teabe seaduses sätestatud alustel ja korras.

[RT I 2009, 30, 178- jõust. 01.10.2009]

(2) Igaühel on õigus tutvuda õhusõidukite registrisse registerpandi kohta kantud andmetega ja saada sellest väljavõtteid seadusega sätestatud korras.

(3) Registerpandi andmetega tutvumiseks piisab õhusõiduki registreerimisnumbri või õhusõidukite registrisse omanikuna sisse kantud isiku nime teadmisest.

(4) Keegi ei või end vabandada õhusõidukite registrisse registerpandi kohta kantud andmete mitteteadmiseга.
[RT I 2009, 30, 178- jõust. 01.10.2009]

§ 19². Registerpandi kohta kande tegemine

(1) Õhusõidukite registrisse tehakse kanne registerpandi kohta õhusõidukite registrisse omanikuna kantud isiku kirjaliku avalduse alusel, millele on lisatud kirjalik kokkulepe registerpandi seadmise kohta.

(2) Omanikuna õhusõidukite registrisse kantud isik võib avalduse kuni selle kohta kandemääruse tegemiseni tagasi võtta. Avalduse tagasivõtmiseks tuleb esitada registri vastutavale töötlejale avalduseга samas vormis avaldus, milles näidatakse ära avalduse tagasivõtmise põhjus.

(3) Registerpandi kohta kande tegemise, muutmise ja kustutamise eest tuleb tasuda riigilõiv.
[RT I 2009, 30, 178- jõust. 01.10.2009]

§ 19³. Õhusõidukite registrisse registerpandi kohta kantud andmete õigsuse eeldamine

(1) Õhusõidukite registrisse registerpandi kohta kantud andmete õigsust eeldatakse.

(2) Kui õhusõidukite registrisse registerpandi kohta tehtud kanne kustutatakse, siis eeldatakse, et pandiõigus on lõppenud.
[RT I 2009, 30, 178- jõust. 01.10.2009]

§ 19⁴. Kandemäärus

(1) Avaldus registerpandi kohta lahendatakse kandemääruseга ja selle alusel tehakse kanne.

(2) Kui avalduses on kande tegemist takistav puudus või kui puudub vajalik dokument ja puudust on ilmselt võimalik kõrvaldada, määrab registri vastutav töötleja tähtaja puuduse kõrvaldamiseks. Kui puudust tähtaja möödumise ajaks kõrvaldatud ei ole, jätab registri vastutav töötleja avalduse kandemääruseга rahuldamata.

(3) Kui kandeavaldus rahuldatakse täielikult, tehakse registrisse kanne kandemäärust eraldi vormistamata. Kandemääruseks loetakse sel juhul kande sisu.

(4) Kui registri vastutav töötleja rahuldab avalduse osaliselt, teeb ta rahuldatava osa kohta kande ning muu osa kohta rahuldamata jätmise kandemääruse.
[RT I 2009, 30, 178- jõust. 01.10.2009]

§ 19⁵. Kande tegemine

Kandemäärus täidetakse ja kanne tehakse viivitamata, kui seaduses ei ole ette nähtud teisiti.
[RT I 2009, 30, 178- jõust. 01.10.2009]

§ 19⁶. Kandemääruse peale määruskaebuse esitamine

(1) Kandemääruse peale, millega kandeavaldus jäeti rahuldamata või rahuldati osaliselt, samuti määruse peale, millega määrati tähtaeg puuduste kõrvaldamiseks pikemaks ajaks kui kuus kuud, saab puudutatud isik esitada määruskaebuse.

(2) Määruskaebus esitatakse registripidajale kirjalikult 15 päeva jooksul määruse kättetoimetamisest alates, kuid mitte hiljem kui viie kuu möödumisel kandemääruse tegemisest.
[RT I 2009, 30, 178- jõust. 01.10.2009]

§ 19⁷. Määruskaebuse menetlemine

(1) Registripidaja otsustab määruskaebuse menetlusse võtmise viivitamata pärast määruskaebuse saamist. Registripidaja kontrollib, kas määruskaebuse esitamine on seaduse kohaselt lubatud ning kas määruskaebus on esitatud seaduseга ettenähtud nõuete kohaselt ja tähtajast kinni pidades.

(2) Määruskaebus peab vastama tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud määruskaebuse ringkonnakohtusse esitamise nõuetele.

(3) Registripidaja ei pea määruskaebuse menetlusse võtmist eraldi vormistama ega sellest eraldi teatama.

(4) Määruskaebuse menetlusse võtmisest keeldumise määruse peale võib esitada määruskaebuse. Määruskaebuse kohta tehtud ringkonnakohtu määruse peale ei saa edasi kaevata.

(5) Kui registripidaja leiab, et määruskaebus on põhjendatud, rahuldab ta selle ise määruseга. Kui registripidaja leiab, et määruskaebuse saab rahuldada üksnes osaliselt, ta seda ei rahulda.

(6) Kui registripidaja ei rahulda määruskaebust viie päeva jooksul, esitab ta selle viivitamata koos lisade ja seotud menetlusdokumentidega maakohtule, kelle tööpiirkonnas registripidaja asub, läbivaatamiseks ja lahendamiseks. Määruskaebuse rahuldamata jätmise kohta ei ole vaja teha eraldi määrust ega edastada seda menetlusosalistele.

(7) Maakohus vaatab registripidaja edastatud määruskaebuse läbi, kohaldades tsiviilkohtumenetluse seadustikus kandemääruse kohta sätestatud.

[RT I 2009, 30, 178- jõust. 01.10.2009]

§ 19⁸. Ebaõige kande parandamine

(1) Õiguslikku tähendust mitteomavate kirjavigade parandamise teeb registri vastutav töötaja omal algatusel.

(2) Registri vastutav töötaja parandab kande, kui kande aluseks olev kandemäärus on tühistatud või muudetud.

[RT I 2009, 30, 178- jõust. 01.10.2009]

§ 20. Õhusõiduki kustutamine õhusõidukite registrist

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

Õhusõiduk kustutatakse õhusõidukite registrist, kui:

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

- 1) seda taotleb õhusõiduki omanik või tema poolt kirjalikult volitatud isik;
- 2) õhusõiduk ei vasta enam käesoleva seaduse §-s 18 esitatud nõuetele;
- 3) õhusõiduk on hävinud, lammutatud või kadunud ja selle otsingud on lõpetatud;
- 4) õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi või lennuloa kehtivuse lõppemisest on möödunud kolm aastat ja õhusõiduki omanik ei ole esitanud taotlust selle pikendamiseks;

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

- 5) õhusõiduk on teise riigi registris.

§ 21. Õhusõiduki registreerimissertifikaat

(1) Õhusõiduki kandmisel õhusõidukite registrisse väljastatakse õhusõiduki omanikule või tema poolt kirjalikult volitatud isikule õhusõiduki registreerimissertifikaat.

(2) Õhusõiduki ajutisel õhusõidukite registrisse kandmisel väljastatakse õhusõiduki omanikule või tema poolt kirjalikult volitatud isikule ajutine õhusõiduki registreerimissertifikaat.

(3) Õhusõiduki registreerimissertifikaate väljastab registri vastutav töötaja.

(4) Õhusõiduki registreerimissertifikaadi andmete muutmise korral või õhusõiduki registrist kustutamisel tagastab õhusõiduki omanik õhusõiduki registreerimissertifikaadi registri vastutavale töötajale.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 22. Õhusõiduki märgistamine

(1) Õhusõidukite registris registreeritud õhusõiduk peab olema märgistatud riikliku registreerimistunnusega, mis koosneb riigi tunnusest „ES” ja tähelisest või numbrilisest täiendist, mille annab õhusõidukile registri vastutav töötaja.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Õhusõiduki märgistamise korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).

§ 22¹. Kaitselennunduse õhusõidukite register

(1) Kaitselennunduse õhusõidukite register on andmekogu, mida peetakse kaitselennunduse õhusõidukite ja nende lennukõlblikkuse üle arvestuse pidamiseks.

[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(1¹) Kaitselennunduse õhusõiduk, välja arvatud välisriigi relvajõudude õhusõiduk ja sõjaväelisel väljaõppel ainult sihtmärgina kasutatav mehitamata õhusõiduk, tuleb selle käitamiseks kanda kaitselennunduse õhusõidukite registrisse.

[RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

(2) Kaitselennunduse õhusõidukite registri vastutav töötaja on Kaitseministeerium.

(3) Kaitselennunduse õhusõidukite registri asutab ning selle pidamise põhimääruse kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

§ 22². Kaitselennunduse õhusõiduki märgistamine ja riikkondsuse tunnuse kasutamine

(1) Kaitselennunduse õhusõidukite registris registreeritud kaitselennunduse õhusõiduk peab olema märgistatud registreerimisnumbri ja riikkondsuse tunnusega.

(2) Õhusõiduki registreerimisnumbri märgistamise ning riikkondsuse tunnuse, selle kasutamise ja märgistamise, sealhulgas märgistamise erandi andmise korra kehtestab riigikaitse korraldamise valdkonna eest vastutav

minister käesoleva seaduse § 7² lõikes 3 sätestatud määрусega.

[RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

4. peatükk LENNUNDUSPERSONALI LOAD

§ 23. Lennunduslubade kohustuslikkus

(1) Õhusõiduki lennundustehnilise töötajana, lennuliikluse lennujuhi ja -informaatorina ning käesoleva seaduse § 27 lõikes 2¹ määratletud lennumeeskonna liikmena (edaspidi *lennundusspetsialist*) on lubatud tegutseda isikul, kellel on kehtiv Eestis välja antud või välisriigis välja antud ning Eestis tunnustatud lennundusluba.

(2) Lennundusspetsialiste eksamineerib, lennunduslube annab välja ja välisriigis väljaantud lennunduslube tunnustab ning nende kohta peab arvestust Transpordiamet.

(3) Lennundusloa taotluse läbivaatamise, lennundusloa uuendamise ja lennundusloa duplikaadi taotluse läbivaatamise eest, lennundusloa iga uue kande tegemise ja lennundusloa kannete kehtivusaja pikendamise eest, välisriigi lennundusloa tunnustamise kehtivustõendi taotluse läbivaatamise eest ning lennundusloa eksami sooritamise eest Transpordiametis tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

(4) Rahvusliku lennundusloa vahetamise eest komisjoni määрусega (EL) nr 1321/2014 kehtestatud vormi 26 ja komisjoni määрусega (EL) nr 1178/2011, millega kehtestatakse tsiviillennunduses kasutatavate õhusõidukite meeskonnaga seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määрусale (EÜ) nr 216/2008 (ELT L 311, 25.11.2011, lk 1–193), nõuetele vastavaks lennundusloaks tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 23¹. Lennunduse raadioside luba ja lennunduse raadioside reeglid

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(1) Raadioside pidamine lennundussagedustel vahemikus 117,975–137,000 MHz on lubatud isikul, kellele on välja antud lennunduse raadioside luba või kelle lennundusloale on tehtud kanne raadioside pidamise õiguse kohta (edaspidi *lennunduse raadioside luba*), vastavalt loale kantud tingimustele.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(1¹) Lennunduse raadioside loa taotleja peab olema läbinud koolituse käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel sätestatud korras ja sooritama Transpordiametis registreeritud, deklareeritud või sertifitseeritud koolitaja juures eksami enne, kui esimest korda alustab lennundussagedustel raadioside pidamist.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(1²) Piloodiõpilasel on enne soololendu lubatud instruktori vastutusel pidada raadiosidet ilma lennunduse raadioside loata.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2) Lennunduse raadioside lubasid annab välja Transpordiamet.

[RT I 2003, 23, 143- jõust. 15.03.2003]

(2¹) Lennunduse raadioside luba antakse välja tähtajatuna.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2²) Transpordiamet võib tunnistada lennunduse raadioside loa kehtetuks, kui loa valdaja:

- 1) on rikkunud lennunduse raadioside pidamise nõudeid;
- 2) teadmised või oskused ei vasta raadioside pidamise nõuetele.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(3) Lennunduse raadioside loa taotlemise ja väljaandmise korra ning raadioside koolituse korraldamise nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määрусega.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4) Eesti õhuruumis lendamisel juhendatakse kahepoolses raadiosides komisjoni rakendusmäärusest (EL) nr 923/2012 ja lennunduse raadioside reeglitest.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(5) Eesti õhuruumis lendamisel kasutatakse raadioside pidamiseks eesti ja inglise keelt. Ülalpool lennutasandit 95, välja arvatud Tallinna lennuinfopiirkonnas asuvates lähi- ja lähenemisalades, kasutatakse ainult inglise keelt.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(6) Lennunduse raadioside reeglid kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(7) Raadioside pidamise õiguse kande tegemise eest lennundusloale või lennunduse raadioside loale või lennunduse raadioside loa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 23². Õhusõiduki meeskonnaliikme sertifikaat [RT I 2006, 26, 191- jõust. 01.08.2006]

(1) Riigipiiri ületamisega seotud tööülesannete täitmise hõlbustamiseks võib õhusõiduki meeskonnaliikme sertifikaadi anda välja:

[RT I 2006, 26, 191- jõust. 01.08.2006]

1) Eestis registreeritud lennuettevõtja juures töötavale õhusõiduki meeskonnaliikmele, kes on Eesti kodanik või Eestis elamisluba või elamisõigust omav välismaalane, kes täidab oma tööülesandeid õhusõiduki pardal ja kellel on seetõttu vaja ületada riigipiiri lihtsustatud korras;

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

2) järelevalvet ja kontrolli teostavale Transpordiameti ametnikule.

[RT I 2006, 26, 191- jõust. 01.08.2006]

(2) Õhusõiduki meeskonnaliikme sertifikaadi annab välja Transpordiamet. Õhusõiduki meeskonnaliikme sertifikaati ei anta välja või õhusõiduki meeskonnaliikme sertifikaat tunnistatakse kehtetuks, kui selle taotleja:

1) ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõuetele;

2) ei ole edukalt läbinud käesoleva seaduse §-s 46⁹ nimetatud taustakontrolli.

[RT I, 03.05.2016, 4- jõust. 13.05.2016]

(3) Õhusõiduki meeskonnaliikme sertifikaadi väljaandmise korra ja sertifikaadi vormi kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

[RT I 2006, 26, 191- jõust. 01.08.2006]

(4) Õhusõiduki meeskonnaliikme sertifikaadi taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 23³. Lennunduse erialakeele oskuse tase ning selle kehtivus [RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(1) Lennujuhiõpilase, lennujuhi ja lennuinformaatori lennunduse erialakeele oskuse tase peab vastama komisjoni määruse (EL) 2015/340, millega kehtestatakse lennujuhtide lubade ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 216/2008 kohaste sertifikaatidega seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused, muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) nr 923/2012 ja tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EL) nr 805/2011 (ELT L 63, 06.03.2015, lk 1–122), I lisa punktis ATCO.B.030 sätestatud keeleoskustasemele.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2) EASA ja mitte-EASA lennuki, kopteri, õhulaeva ja vertikaalstardiga õhusõiduki piloodi lennunduse erialakeele oskuse tase peab vastama komisjoni määruse (EL) nr 1178/2011 I lisa punktis FCL.055 sätestatud keeleoskustasemele.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2¹) Lennunduse eesti erialakeele oskuse taset tõendab keeleoskumärge. Keeleoskumärke võib lennundusloale kanda, kui loa omanikul on lennunduse raadioside luba eesti keeles ning ta on täitnud ühe järgmistest tingimustest:

1) on edukalt omandanud põhi-, kesk- või kõrghariduse eesti keeles või on sooritanud eesti keele riikliku eksami tasemel C1;

2) on sooritanud eesti keele riikliku eksami tasemel B2 või

3) on sooritanud eesti keele riikliku eksami tasemel B1.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2²) Lennundusloale kantakse keeleoskumärke järgmiste keeletasemete kohta:

- 1) erialakeele oskuse 6. taseme märke, kui loa omanik on täitnud käesoleva paragrahvi lõike 2¹ punktis 1 nimetatud nõude;
- 2) erialakeele oskuse 5. taseme märke, kui loa omanik on täitnud käesoleva paragrahvi lõike 2¹ punktis 2 nimetatud nõude;
- 3) erialakeele oskuse 4. taseme märke, kui loa omanik on täitnud käesoleva paragrahvi lõike 2¹ punktis 3 nimetatud nõude.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(3) Lennunduse eesti erialakeele oskust hinnatakse eesti keele riikliku eksami vastuvõtmise ja kontrollimise õigust omavas asutuses või eestikeelset põhi-, kesk- või kõrgharidust pakkuvas haridusasutuses.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4) Transpordiamet tunnustab Euroopa Liitu ja Euroopa Majanduspiirkonda kuuluva riigi ja EASA-ga kahepoolse tsiviillennunduse ohutuse lepingu sõlminud riigi lennuameti järelevalve all sooritatud erialakeele oskuse taseme hindamise tulemusi.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 2² nimetatud erialakeele oskuse märke väljaandmisel või taastamisel määratakse märke kehtivusaeg keeleoskuse hindamise kalendrikuu viimasest kuupäevast.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(6) [Kehtetu -RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(7) [Kehtetu -RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(8) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud isiku keeleoskumärke kehtivusaja pikendamiseks toimub erialakeele oskuse taseme hindamine mitte varem kui kolm kuud enne keeleoskumärke kehtivusaja lõppu, pikendatakse märke kehtivust järgmiseks perioodiks eelmise perioodi lõpukuupäevast arvates. Kui erialakeele oskuse taseme hindamine on toimunud varem kui kolm kuud enne keeleoskumärke kehtivusaja lõppu, määratakse keeleoskumärke kehtivusaeg erialakeele oskuse taseme hindamise kalendrikuu viimasest kuupäevast.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(9) [Kehtetu -RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 23⁴. Lennunduse inglise erialakeele oskuse testija

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(1) Lennunduse inglise erialakeele oskuse teste korraldab lennunduse erialakeele oskuse testija, kellel on asjakohane sertifikaat.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2) Lennunduse inglise erialakeele oskuse testija sertifikaadi annab välja Transpordiamet, kui taotleja vastab komisjoni määruse (EL) nr 1178/2011 punkti FCL.055 või komisjoni määruse (EL) 2015/340 punkti ATCO.B.040 kohastele nõuetele.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2¹) Lennunduse inglise erialakeele oskuse testija võib korraldada erialakeele oskuse teste, lähtudes sertifikaadi väljaandmise aluseks olevatest nõuetest.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2²) Transpordiamet otsustab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud sertifikaadi andmise või andmisest keeldumise 30 päeva jooksul taotluse esitamisest arvates. Transpordiamet võib otsuse tegemise tähtaega üks kord kuni 30 päeva võrra pikendada, kui see on vajalik juhtumi keerukuse tõttu. Kui taotlust ei vaadata läbi tähtaja jooksul, ei loeta sertifikaati tähtaja möödumisel taotlejale vaikimisi antuks.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(3) Lennunduse inglise erialakeele oskuse testija sertifikaat antakse välja tähtajatult.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4) Transpordiamet keeldub käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud sertifikaadi väljaandmisest, kui taotleja ei ole esitanud kõiki sertifikaadi taotlemiseks vajalikke lõike 7 alusel kehtestatud määruses nimetatud dokumente.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(5) Transpordiamet peatab inglise erialakeele oskuse testija sertifikaadi kehtivuse või tunnistab selle kehtetuks, kui:

- 1) esinevad komisjoni määruse (EL) nr 1178/2011 VI lisa punkti ARA.FCL.250 alapunktis a või komisjoni määruse (EL) 2015/340 II lisa punkti ATCO.AR.D.005 alapunktis c nimetatud lennunduslubade kehtetuks tunnistamise alused;

2) testija on esitanud Transpordiametile tegevuse peatamise või lõpetamise taotluse.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(5¹) Transpordiamet võib lennunduse inglise erialakeele oskuse testija sertifikaadi kehtivuse peatada või kehtetuks tunnistada, kui testija ei ole järginud käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel kehtestatud nõudeid.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(5²) Kehtetuks tunnistatud sertifikaat tuleb Transpordiametile tagastada kolme tööpäeva jooksul kehtetuks tunnistamise otsuse kättesaamisest arvates.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(6) Kui lennunduse inglise erialakeele oskuse testija sertifikaadi kehtivuse peatamise alus on kõrvaldatud või ära langenud ning sertifikaadi omanik tõendab, et ta vastab sertifikaadi väljaandmise aluseks olevatele nõuetele ja suudab täita sertifikaadil määratud tingimusi, taastab Transpordiamet sertifikaadi kehtivuse. Vajaduse korral kontrollib Transpordiamet enne sertifikaadi kehtivuse taastamist sertifikaadi omaniku vastavust asjakohastele nõuetele.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(7) Lennunduse inglise erialakeele oskuse testija sertifikaadi taotlemise ja tasemetesti nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(8) Lennunduse inglise erialakeele oskuse testija sertifikaadi taotluse läbivaatamise, muutmise ja sertifikaadi hoidmise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 23⁵. Lennunduse erialakeele oskustaseme eksamineerija [Kehtetu -RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 23⁶. Salongitöötaja tunnistuse väljaandmine

(1) Komisjoni määruse (EL) nr 1178/2011 kohase salongitöötaja tunnistuse saamiseks esitab taotleja Transpordiametile koos taotlusega järgmised dokumendid:

- 1) koolituskursuse läbimist tõendav dokument;
- 2) koolitusorganisatsiooni või lennuettevõtja sertifikaat, kui koolituskursust ei läbitud Eesti Transpordiameti järelevalve all olevas lennundusorganisatsioonis;
- 3) salongitöötaja tervisearuanne;
- 4) isikut tõendava dokumendi koopia, kui tegemist on välisriigi kodanikuga.

(2) Transpordiamet teeb tunnistuse andmise või andmisest keeldumise otsuse viie päeva jooksul taotluse ja dokumentide esitamisest arvates.

(3) Salongitöötaja tunnistuse kehtivuse peatamine toimub komisjoni määrmises (EL) 1178/2011 sätestatud alustel.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4) Transpordiamet taastab salongitöötaja tunnistuse kehtivuse, kui salongitöötaja tunnistuse omanik tõendab, et kehtivuse peatamise alused on ära langenud ja ta vastab salongitöötaja tunnistuse väljaandmise tingimustele. Transpordiamet tunnistab salongitöötaja tunnistuse kehtetuks, kui tunnistuse omanik ei ole taotlenud tunnistuse kehtivuse taastamist kolme aasta jooksul selle kehtivuse peatamisest arvates.

(5) Transpordiamet võib sõlmida halduslepingu salongitöötaja tunnistuste väljaandmise ülesande üleandmiseks halduskoostöö seaduses sätestatud tingimustel ja korras.

(6) Haldusülesande täitmise üle teostab järelevalvet Transpordiamet.

(7) Kui haldusleping lõpetatakse ühepoolset või esineb muu põhjus, mis takistab haldusülesande täitmise jätkamist, korraldab selle edasise täitmise Transpordiamet.

(8) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud ülesanne on üle antud, on selle täitjal õigus võtta tunnistuse andmise eest tasu, mille suurus ei ületa Transpordiameti poolt salongitöötaja tunnistuse taotluse läbivaatamise eest ettenähtud riigilõivu määra.

(9) Salongitöötaja tunnistuse taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras, kui taotluse läbivaatajaks on Transpordiamet.
[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 24. Lennunduslubade väljaandmise nõuded

(1) [Kehtetu -RT I 2001, 87, 525- jõust. 01.01.2002]

(2) Lennundusspetsialistide vanusele ja kvalifikatsioonile, nende koolitusele ja eksamineerimisele esitatavad nõuded ning lennundusspetsialistidele lennunduslubade väljaandmise ja välisriikides väljaantud lennunduslubade tunnustamise eeskirjad kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#), lähtudes 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviilennunduse konventsiooni lisas I sätestatud nõuetest.
[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

(2¹) Lennujuhiõpilase, lennujuhi ja lennuinformaatori loa, pädevus- ja oskumärgete ning üksuse oskumärgete väljaandmise, pikendamise ja taastamise ning koolitusorganisatsiooni sertifikaadi väljaandmise ja Euroopa Liidu liikmesriigis välja antud loa tunnustamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(3) [Kehtetu -RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 24¹. Õhusõiduki meeskonnaliikme, kergõhusõiduki piloodi, lennujuhi ja lennuinformaatori ning nimetatud erialal õppiva ja õppima asuva isiku tervises seisund, tema tervises seisundi kontroll ja tervisetõendi väljaandmine

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(1) Lennumeeskonna liikme, kergõhusõiduki piloodi ning nimetatud erialal õppiva ja õppima asuva isiku tervises seisund peab vastama komisjoni määruses (EL) nr 1178/2011 sätestatud tervisenõuetele ja talle peab olema välja antud õigusaktides ettenähtud tervisetõend.

(2) Salongitöötaja tervises seisund peab vastama komisjoni määruses (EL) nr 1178/2011 sätestatud nõuetele ja seda peab tõendama sellekohane tervisearuanne.

(3) Lennujuhi, lennujuhiõpilase ning nimetatud erialal õppiva ja õppima asuva isiku tervises seisund peab vastama komisjoni määruses (EL) 2015/340 sätestatud tervisenõuetele ja seda peab tõendama sellekohane tervisetõend.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4) Lennumeeskonna liikme esmase, komisjoni määruse (EL) nr 1178/2011 kohase 1. klassi tervisetõendi taotleja tervisenõuetele vastavust hindab ja esmase tervisetõendi annab välja lennundusmeditsiinikeskus.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(5) Lennumeeskonna liikme esmase, komisjoni määruse (EL) nr 1178/2011 kohase 2. klassi ning kergõhusõiduki piloodi esmase, komisjoni määruse (EL) nr 1178/2011 kohase LAPL klassi tervisetõendi taotleja tervisenõuetele vastavust hindab ja esmase tervisetõendi annab välja lennundusmeditsiinikeskus või lennundusarst.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(6) Lennujuhi ja lennujuhiõpilase esmase, komisjoni määruse (EL) nr 2015/340 kohase 3. klassi tervisetõendi taotleja tervisenõuetele vastavust hindab ja esmase tervisetõendi annab välja lennundusmeditsiinikeskus.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(7) Käesoleva paragrahvi lõigetes 4–6 nimetatud tervisetõendi kehtivuse pikendab või taastab lennundusmeditsiinikeskus või lennundusarst.

(8) Salongitöötaja esmast ja perioodilist, komisjoni määruse (EL) nr 1178/2011 kohast lennundusmeditsiinilist tervisekontrolli teeb ja tervisearuande väljastab lennundusmeditsiinikeskus või lennundusarst.

(9) Lennuinformaatori tervisenõuetele vastavuse hindamisele, talle esmase tervisetõendi väljaandmisele, tervisetõendi kehtivuse pikendamisele ja taastamisele kohaldatakse käesolevas paragrahvis lennujuhi kohta sätestatud.
[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(10) Lennuinformaator on lennundusspetsialist, kellel on lubatud edastada lennuliiklusinfot isikutele, kes kasutavad seda lennuliikluses kooskõlas lennureeglite ja eeskirjadega omal vastutusel.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 24². Tervisekontrolli tegija tunnustamine

[Kehtetu -RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 24³. Lennundusjulgestusega seotud tööülesandeid täitva isiku kvalifikatsioon ja väljaõpe

[Kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 24⁴. [Kehtetu -RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 24⁵. Ärilisel eesmärgil käitatava õhusõiduki meeskonnaliikmete esma- ja meditsiiniabikoolitus

(1) Õhusõiduki meeskonnaliige, kes lennuettevõtja lennutegevuse käsiraamatus on määratud lennureisi ajal osutama esma- ja meditsiiniabi, peab oskama õhusõiduki pardal anda esma- ja meditsiiniabi ning kasutada meditsiiniabivahendeid.

(2) Õhusõiduki käitaja peab tagama ja korraldama esma- ja meditsiiniabi andvale õhusõiduki meeskonnaliikmele väljaõppe enne tema töökohustuste täitmisele asumist ning edaspidi tema sellekohase täiendusõppe.

(3) [Kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 24⁶. Lennundusmeditsiinikeskuse sertifikaat

(1) Transpordiamet lahendab komisjoni määruste (EL) nr 1178/2011 ja (EL) nr 2015/340 kohase lennundusmeditsiinikeskuse sertifikaadi taotluse sertifikaadi andmise või andmisest keeldumisega 90 päeva jooksul taotluse ja dokumentide esitamisest arvates. Transpordiamet võib taotluse lahendamise tähtaega üks kord kuni 90 päeva võrra pikendada, kui see on vajalik üksikjuhtumi keerukuse tõttu. Kui taotlust ei vaadata läbi tähtaja jooksul, ei loeta sertifikaati tähtaja möödumisel taotlejale vaikimisi antuks.

(2) Lennundusmeditsiinikeskuse sertifikaadi taotluse ja sertifikaadi muutmise taotluse läbivaatamise ning lennundusmeditsiinikeskuse sertifikaadi hoidmise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras. [RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 24⁷. Lennundusarsti tunnistus

(1) Transpordiamet lahendab komisjoni määruste (EL) nr 1178/2011 ja (EL) nr 2015/340 kohase lennundusarsti tunnistuse taotluse tunnistuse andmise või selle andmisest keeldumisega 90 päeva jooksul taotluse ja dokumentide esitamisest arvates.

(2) Transpordiamet lahendab selle lennundusarsti taotluse, kellel on komisjoni määruse (EL) nr 1178/2011 kohane lennundusarsti tunnistus ja kes soovib saada 1. klassi tervisetõendite kehtivuse pikendamiseks ja taastamiseks vajalike arstlike läbivaatuste korraldamise pädevust, tema pädevuse laiendamise või sellest keeldumisega 30 päeva jooksul taotluse ja dokumentide esitamisest arvates. [RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(3) Komisjoni määruste (EL) nr 1178/2011 ja (EL) nr 2015/340 kohase lennundusarsti tunnistuse kehtivusaja pikendamiseks esitab taotleja Transpordiametile taotluse vähemalt 30 päeva enne tunnistuse kehtivusaja lõppemist.

(4) Lennundusarsti tunnistuse taotluse, tunnistuse kehtivusaja pikendamise taotluse, tunnistuse muutmise taotluse ning komisjoni määruse (EL) nr 1178/2011 kohase lennundusarsti tunnistust omava lennundusarsti pädevuse laiendamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras. [RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 24⁸. Lennujuhiõpilase, lennujuhi ja lennuinformaatori loa, nendega seotud pädevus- ja oskumärke, üksuse oskumärke ning keeleoskumärke väljaandmine, pikendamine ja taastamine

(1) Transpordiamet annab lennujuhiõpilase loa ja lennujuhi loa ning nendega seotud pädevus- ja oskumärked välja, kui taotleja vastab komisjoni määruse (EL) 2015/340 I lisa ATCO-osas sätestatud nõuetele.

(2) Transpordiamet annab välja, pikendab ning taastab üksuse oskumärke, kui taotleja vastab komisjoni määruse (EL) 2015/340 I lisa ATCO-osas sätestatud nõuetele.

(3) Transpordiamet annab keeleoskumärke välja, kui taotleja vastab komisjoni määruse (EL) 2015/340 I lisa ATCO-osas sätestatud nõuetele, ning pikendab või taastab selle, kui on täidetud komisjoni määruse (EL) 2015/340 ATCO-osas sätestatud nõuded.

(4) Transpordiamet annab lennuinformaatori loa ning sellega seotud pädevus- ja oskumärked välja, kui lennuinformaatori loa taotleja:

- 1) on vähemalt 18-aastane;
- 2) on läbinud Transpordiameti heakskiidetud või aktsepteeritud lennuinformaatori koolituskursuse ning teadmiste ja oskuste kontrolli;

- 3) on läbinud taotluse esitamisele eelneva kuue kuu jooksul vähemalt kahekuulise töökohakoolituse üksuses, kus töötamiseks ta lennuinfo teenuse osutamise pädevust vajab;
- 4) omab komisjoni määruse (EL) 2015/340 kohast kehtivat 3. klassi tervisetõendit;
- 5) oskab eesti keelt käesoleva seaduse § 23³ lõike 1 kohaselt C1-tasemele vastavalt ja inglise keelt komisjoni määruses (EL) 2015/340 sätestatud nõuetele vastavalt;
- 6) omab lennunduse raadioside luba raadioside pidamiseks eesti ja inglise keeles.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 3 nimetatud töökohakoolitus tuleb läbida sellise lennuinformaatori või lennujuhi juhendamisel, kellel on vähemalt kaheaastane tööpraktika ja kehtiv üksuse oskumärke.

(6) Transpordiamet teeb otsuse lennujuhiõpilase, lennujuhi ja lennuinformaatori loa, nendega seotud pädevus- ja oskumärke, üksuse oskumärke või keeleoskumärke andmise, pikendamise või sellest keeldumise kohta 14 päeva jooksul nõuetekohase taotluse esitamisest arvates.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 24⁹. Lennujuhtide töökohakoolituse juhendaja, treeningseadme instruktori ja tasemetestija oskumärke väljaandmine, pikendamine ja uuendamine

(1) Transpordiamet annab lennujuhtide töökohakoolituse juhendaja, treeningseadme instruktori ning tasemetestija oskumärke välja või pikendab või uuendab seda, kui selle taotleja vastab komisjoni määruse (EL) 2015/340 ATCO-osas sätestatud nõuetele.

(2) Transpordiamet teeb otsuse lennujuhtide töökohakoolituse juhendaja, treeningseadme instruktori või tasemetestija oskumärke väljaandmise, pikendamise või uuendamise kohta või selle väljaandmisest, pikendamisest või uuendamisest keeldumise kohta 14 päeva jooksul nõuetekohase taotluse esitamisest arvates.

(3) Kui taotleja ei ole Transpordiameti määratud tähtaja jooksul kõrvaldanud käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud taotluses esinevaid puudusi või esitanud lisaandmeid, lõpetatakse taotluse läbivaatamise menetlus vastava oskumärke väljaandmisest, pikendamisest või uuendamisest keeldumise otsusega.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 24¹⁰. Koolitusorganisatsiooni sertifikaadi taotlemine, väljaandmine ja muutmine

(1) Koolitusorganisatsiooni sertifikaadi annab Transpordiamet välja lennujuhtide, pilootide ja lennundustehniliste töötajate koolitusorganisatsioonidele.

(2) Koolitusorganisatsiooni sertifikaadi väljaandmiseks või muutmiseks esitab taotleja komisjoni määruse (EL) 2015/340 III lisa punkti ATCO.OR.B.001 alapunktis c, komisjoni määruse (EL) nr 1321/2014 IV lisa punkti 147.A.15 alapunktis b või komisjoni määruse (EL) nr 1178/2011 VII lisa punkti ORA.ATO.105 alapunktides a ja b sätestatud nõuetele vastava taotluse.

(3) Transpordiamet otsustab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud koolitusorganisatsiooni sertifikaadi või selle muutmise sertifikaadi andmise või andmisest keeldumise 90 päeva jooksul taotluse ja kõigi nõutavate dokumentide esitamisest arvates. Transpordiamet võib otsuse tegemise tähtaega üks kord kuni 90 päeva võrra pikendada, kui see on vajalik juhtumi keerukuse tõttu. Kui taotlust ei vaadata läbi tähtaja jooksul, ei loeta sertifikaati tähtaja möödumisel taotlejale vaikimisi antuks.

(4) Koolitusorganisatsiooni sertifikaadi taotluse ja sertifikaadi muutmise taotluse läbivaatamise ning koolitusorganisatsiooni sertifikaadi hoidmise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 24¹¹. Koolitusorganisatsiooni sertifikaadi piiramine, kehtivuse peatamine, kehtivuse taastamine ja kehtetuks tunnistamine

(1) Transpordiamet võib käesoleva seaduse § 24¹⁰ lõikes 1 nimetatud sertifikaati piirata või selle kehtivuse peatada, kui koolitusorganisatsioon ei vasta sertifikaadi väljaandmise aluseks olevatele nõuetele või rikub lennundusalaste õigusaktide nõudeid.

(2) Transpordiamet võib sertifikaadi kehtetuks tunnistada ettekirjutuses nimetatud tähtaja jooksul puuduste kõrvaldamata jätmise korral.

(3) Transpordiamet tunnistab sertifikaadi kehtetuks, kui sertifikaadi omanik loobub sertifikaadist. Sertifikaadist loobumisest peab koolitusorganisatsioon Transpordiametit kirjalikult teavitama. Transpordiamet tunnistab sertifikaadi kehtetuks koolitusorganisatsiooni teatatud kuupäeva seisuga.

(4) Kui sertifikaadi omanik tõendab, et sertifikaadi kehtivuse peatamise või piiramise alus on kõrvaldatud või ära langenud, taastab Transpordiamet sertifikaadi kehtivuse. Vajaduse korral kontrollib Transpordiamet enne sertifikaadi kehtivuse taastamist sertifikaadi omaniku vastavust asjakohastele nõuetele.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 24¹². Koolitustegevuse deklareerimine

(1) Komisjoni määruse (EL) nr 1178/2011 punkti DTO.GEN.115 kohase deklaratsiooni esitamist käsitatakse majandustegevuse teate esitamisenä.

(2) Deklareerimiskohustusega isik esitab komisjoni määruse (EL) nr 1178/2011 punkti DTO.GEN.270 kohased siseläbivaatuse ja tegevusaruanded eelmise kalendriaasta kohta Transpordiametile iga kalendriaasta 31. märtsiks.

(3) Komisjoni määruse (EL) nr 1178/2011 punktis DTO.GEN.135 sätestatud juhtudel kaotab deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioon õiguse korraldada deklaratsiooni alusel kindlaks määratud koolitust.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 24¹³. Euroopa Liidu liikmesriigis või Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni osalisriigis väljaantud lennujuhiõpilase ja lennujuhi loa, nendega seotud märgete ja dokumentide tunnustamine ning asendamine

(1) Transpordiamet tunnustab Euroopa Liidu liikmesriigis väljaantud lennujuhiõpilase luba ja lennujuhi luba ning asendab loa Transpordiameti väljaantava komisjoni määruse (EL) 2015/340 II lisa 1. liite vormi kohase loaga, kui loa asendamist taotleb isik vastab lennujuhiõpilase või lennujuhi loa saamise nõuetele.

(2) Transpordiamet võib tunnustada Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni osalisriigis väljaantud lennujuhiõpilase luba ja lennujuhi luba, nendega seotud märkeid või nendega seotud muid dokumente, kui taotleja vastab samaväärsetele nõuetele, mis on sätestatud komisjoni määruse (EL) 2015/340 I ja IV lisas. Loa tunnustamise korral asendab Transpordiamet selle komisjoni määruse (EL) 2015/340 II lisa 1. liite vormi kohase loaga.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud loa tunnustuse saamiseks esitab taotleja taotluse käesoleva seaduse § 24 lõike 2¹ alusel kehtestatud korra kohaselt.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud loa tunnustuse saamiseks esitab taotleja taotluse, Eestis sertifitseeritud lennujuhtide koolitusorganisatsiooni soovitusel ning hinnangu taotleja teadmiste ja oskuste kohta.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud loa tunnustamiseks esitatud taotluse ja sellele lisatud nõutavate dokumentide ja koolitusorganisatsiooni soovitusel põhjal hindab Transpordiamet, kui suures ulatuses arvestatakse varasemat kogemust ja kvalifikatsiooni.

(6) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud loa taotluse menetlemisel ilmneb, et taotleja ei vasta komisjoni määruse (EL) 2015/340 I ja IV lisa nõuetele, võib Transpordiamet otsustada tunnustuse andmiseks seada taotlejale lisatingimused nimetatud määruse kohaste koolituste läbimiseks ja eksami sooritamiseks.

(7) Transpordiamet teeb otsuse lennujuhiõpilase loa või lennujuhi loa tunnustamise ja asendamise või sellest keeldumise kohta 30 päeva jooksul nõuetekohase taotluse esitamisest arvates.

(8) Kui taotleja ei ole määratud tähtjaks kõrvaldanud taotluses esinevaid puudusi või esitanud lisaandmeid, lõpetatakse taotluse läbivaatamise menetlus loa tunnustamisest ja asendamisest keeldumise otsusega.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 25. Lennundusloa ja kehtivustunnistusega antud õiguste kehtetuks tunnistamine, kehtivuse peatamine ja taastamine

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(1) Lennundusloa või kehtivustõendiga antud õigused tunnistatakse kehtetuks või nimetatud õiguste kehtivus peatatakse, kui selle omanik:

1) on rikkunud lennuohutuse nõudeid, sealhulgas juhtinud õhusõidukit või täitnud ametiülesandeid joobeseisundis korrakaitse seaduse tähenduses või alkoholi piirmäära ületavas seisundis, käitanud õhusõidukit haigena, väsinuna või muul põhjusel seisundis, milles isik ei saa täita oma ülesandeid ohutul viisil;
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

2) on rikkunud lennundusalaste õigusaktide sätteid;

3) on tunnistatud terviselik põhjustel sobimatuks täitma oma ülesandeid;

4) on tunnistatud eksamite või kontroll-lendude alusel oma teadmiste või oskuste poolest mittevastavaks lennundusloas või kehtivustõendis märgitud tegevusele.

(1¹) Transpordiamet peatab lennujuhiõpilase loa või lennujuhi loa või pädevus- või oskusmärke kehtivuse või tunnistab selle kehtetuks komisjoni määruse (EL) 2015/340 punkti ATCO.AR.D.005 alapunktis c sätestatud alusel.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(1²) Transpordiamet võib peatada lennujuhiõpilase loa või lennujuhi loa või pädevus- või oskusmärke kehtivuse või tunnistada selle kehtetuks komisjoni määruse (EL) 2015/340 punkti ATCO.AR.D.005 alapunktides b ja e ning punkti ATCO.AR.C.010 alapunktis b sätestatud alustel.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(1³) Transpordiamet peatab lennuinformaatori loa, sellega seonduva pädevus- või oskusmärke, üksuse oskusmärke või keeleoskusmärke kehtivuse või tunnistab loetletud märged kehtetuks lisaks käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud juhtudele, kui isik:

1) on loa või pädevus- või oskusmärke taotlemisel tahtlikult esitanud valeandmeid, mis mõjutasid loa või märke andmist ning mille esitamata jätmise korral oleks pidanud loa või märke väljaandmisest keelduma;

2) on võltsinud loal olevaid andmeid;

3) loobub loast.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2) Transpordiamet võib järelevalve- või väärtemenetluse ajaks peatada lennundusloaga või kehtivustõendiga antud õigused menetluse lõpuni.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(3) Transpordiamet võib peatada lennundusloa või kehtivustõendiga antud õiguste kehtivuse kuni 12 kuuks, kui isik on toime pannud käesoleva seaduse §-s 60⁶, 60¹², 60¹⁴, 60¹⁶, 60²⁰, 60²³, 60²⁷ või 60²⁸ sätestatud väärteo.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4) Lennundusloa või kehtivustõendiga antud õiguste peatamise korral on lennundusloa või kehtivustõendi omanik kohustatud lennundusloa või kehtivustõendi Transpordiametile tagastama.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(5) Kui lennundusloa või kehtivustõendiga antud õiguste peatamise alused on kõrvaldatud või ära langenud ning lennundusloa või kehtivustõendi omanik tõendab, et ta vastab asjakohastele nõuetele, taastab Transpordiamet lennundusloa või kehtivustõendiga antud õigused.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(6) Kui peatatud lennundusloa või kehtivustõendit või sellega antud õigusi ei ole taastatud peatamise otsuses määratud tähtaja jooksul, tunnistab Transpordiamet lennundusloa või kehtivustõendi või sellega antud õigused kehtetuks.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 25¹. Lennundusloaga antud õiguste kehtivuse peatamise kord

[Kehtetu -RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 26. Lennundustegevust mõjutavatest asjaoludest teatamine

(1) Lennundusloa või kehtivustõendit omav isik on kohustatud Transpordiametile teatama asjaoludest, mis võivad mõjutada tema kõlblikkust lennundusloas või kehtivustõendis märgitud tegevuseks.

(2) Mõjuvate põhjuste ilmnemisel korraldab Transpordiamet lennundusloa või kehtivustõendit omava isiku tervisliku seisundi uurimise või kontrollib tema teoreetilisi teadmisi ja praktilisi oskusi.

5. peatükk

ÕHUSÕIDUKI MEHITAMINE JA KAPTENI KOHUSTUSED ÕHUSÕIDUKI PARDAL

§ 27. Õhusõiduki mehitamine

(1) Õhusõiduki mehitamine on õhusõiduki komplekteerimine pädeva, lennuohutust tagava meeskonnaga.

(2) Õhusõiduki meeskonnaliige on isik, kelle õhusõiduki omanik või käitaja on määranud täitma töökohustusi õhusõiduki pardal lennuülesande täitmise ajal.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2¹) Lennumeeskonna liige on kehtivat lennundusloa omav õhusõiduki meeskonnaliige, kelle kohustuseks on õhusõiduki käitamisega seotud tegevus lennuülesande täitmise ajal.

(3) Õhusõiduki käitaja peab tagama õhusõiduki mehitamise lennundusspetsialistidega, kes omavad kehtivat lennundusloa ja keda volitatakse täitma erialaseid ülesandeid lennu ajal.

§ 27¹. Tsiviilõhusõiduki meeskonna liikme töö-, lennu- ja puhkeaeg

(1) Maksimaalne iga-aastane tööaeg ja valveaeg kokku ei tohi ületada 2000 tundi. Lennu koguaeg ei tohi ületada 900 tundi aastas.

(2) Maksimaalne iga-aastane tööaeg peab jaotuma aasta lõikes ühtlaselt.

(3) Tsiviilõhusõiduki meeskonna liikmele antakse igas kalendrikuus vähemalt seitse puhkepäeva ja igas kalendriaastas vähemalt 96 puhkepäeva. Puhkepäev käesoleva lõike tähenduses on 24-tunnine vahemik, mis algab kell 00.00 kohaliku aja järgi.

[RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]

(4) Kui töövahetus ei hõlma lennutööaega nõukogu määruse (EMÜ) nr 3922/91 III lisa Q-alajao punkti OPS 1.1095 tähenduses, peab töövahetusele eelneva puhkeaja kestus olema vähemalt 11 tundi.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(5) Tsiviilõhusõiduki käitaja tagab, et meeskonnaliikmele oleks tagatud võimalus kasutada igapäevast puhkeajaga, millest vähemalt osa jääb 24-tunnisesse ajavahemikku.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(6) Kui lennuülesande täitmisele järgneb vahetult töökohale minek, ei või meeskonnaliikme tööaeg ületada 14 tundi.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(7) Teave valveaja kohta kantakse töögraafikusse või antakse meeskonnaliikmele eelnevalt teada.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(8) Kui valveajale eelneb või järgneb lennuülesande täitmine, peab sellele järgnema puhkeaeg, mis on vähemalt võrdne lennutöö- ja poolte valves oldud aegade summaga. Puhkeaeg ei või olla lühem kui nõukogu määruse (EMÜ) nr 3922/91 III lisa Q-alajao punktis OPS 1.1110 sätestatud minimaalne puhkeaeg.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(9) Kui meeskonnaliige rakendatakse valvesse seoses väljalennu hilinemisega, millest teda teavitatakse enne puhkekohast lahkumist, loetakse valve alguseks planeeritud tööaja algus.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(10) Kui meeskonnaliikme töövahetuse alguse ja lõpu vööndiajad erinevad enam kui kaks tundi, pikeneb minimaalne puhkeaeg nende aegade erinevuse võrra.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(11) Kui meeskonnaliikmele on lennuülesande täitmisel planeeritud vaheaeg, mis kestab vähemalt kolm tundi, ja talle on tagatud tingimused puhkamiseks, võib lennutööaega pikendada kuni poolevõrra järjestikusest puhkeajast. Kui vaheaeg kestab vähemalt seitse tundi ja meeskonnaliikmele on tagatud vajalikud tingimused puhkamiseks ja magamiseks, võib lennutööaega pikendada kuni kahe kolmandiku võrra järjestikusest puhkeajast.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(12) Vaheaja hulka ei arvestata aega puhkekohta ja õhusõidukile minekuks, kui selleks kulub kokku enam kui üks tund.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(13) Kui puhkepaus ületab kuut tundi või hõlmab vähemalt kolm tundi kohalikust ööst, peab meeskonnaliikmele olema tagatud majutus.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(14) Lennutööaja osa enne ega pärast puhkepausi ei või ületada kümnet tundi.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(15) Kui suurendatud meeskonnaga lennul on meeskonnaliikmetele tagatud vajalikud vahendid ning tingimused puhkamiseks ja töövahetus ei hõlma enam kui kolme lendu, võib lennumeeskonna lennutööaega pikendada kuni 16 tunnini. Dubleeritud meeskonna puhul võib lennutööaega pikendada kuni 18 tunnini.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(16) Transpordiameti sertifitseeritud lennuettevõtja peab kohaldama komisjoni määruse (EL) nr 965/2012, millega kehtestatakse lennutegevusega seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008 (ELT L 296, 25.10.2012, lk 1–148), tähenduses varajast tüüpi puhkeajaga häirivat töögraafikut.

[RT I, 20.03.2024, 1- jõust. 21.03.2024]

§ 28. Õhusõiduki kapten

(1) Õhusõiduki kapten on õhusõiduki omaniku või käitaja määratud piloot, kes juhib meeskonna tööd ja vastutab lennu ohutu kulgemise eest.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Õhusõiduki kapten vastutab meeskonnaliikmete, reisijate ja pardal oleva lasti ohutuse eest õhusõiduki uste sulgemise momendist alates ning õhusõiduki ohutu käitamise eest, alates õhusõiduki liikumapanekust startimiseks kuni peatumiseni ja mootorite seiskamiseni pärast lennu lõppu.

(3) Kapteni korraldused, mis on seotud lennu ohutu sooritamisega, on kõigile õhusõiduki pardal viibivatele isikutele kohustuslikud.

(4) Kaptenil on õigus keelduda meeskonnaliikme, reisija või lasti pardale võtmisest või kõrvaldada see isik või last pardalt enne lendu või pärast maandumist, kui seda nõuab lennuohutus.

§ 29. Õhusõiduki kapteni kohustused

(1) Kapten on kohustatud:

- 1) kindlustama enne lendu, et õhusõiduk on lennukõlblik, nõuetekohaselt varustatud, mehitatud, lastitud ja lend on ette valmistatud, ning sooritama lennu vastavalt kehtestatud eeskirjadele;
- 2) jälgima, et õhusõiduki pardal on ettenähtud dokumendid ning sissekanded nendes on tehtud vastavalt kehtestatud eeskirjadele;
- 3) teatama kõigist õhusõiduki lennukõlblikkust ohustavatest asjaoludest Transpordiametile.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule vastutab õhusõiduki kapten julgestusotstarbelise läbiotsimise tulemuste kirjaliku fikseerimise ning andmete õigsuse eest.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 30. Õhusõiduki kapteni ja meeskonna ühised kohustused

Kapten ja meeskond on kohustatud hoolitsema õhusõiduki ning selle pardal olevate reisijate, posti ja lasti eest.

§ 31. Õhusõiduki kapteni õigused ohuolukorras

Õhusõiduki sattumisel ohuolukorda on kaptenil õigus rakendada kõiki lennuohutuse seisukohalt vajalikke meetmeid kuuletumise ja korra tagamiseks. Iga meeskonnaliige on kohustatud osutama kaptenile vajalikku abi. Sellist abi on kaptenil õigus nõuda ka reisijatelt.

§ 32. Õhusõiduki kapteni kohustused kuriteo või väärteo korral

[RT I 2004, 25, 169- jõust. 26.04.2004]

(1) Kui õhusõiduki pardal on toime pandud kuriteo või väärteo tunnustega tegu, on kapten kohustatud teatama sellest politseile.

[RT I, 23.02.2011, 1- jõust. 01.09.2011]

(2) Kapten on kohustatud rakendama meetmeid kuriteos kahtlustatava või väärteomenetlusaluse isiku kinnipidamiseks ning üleandmiseks Eesti politseile, Eesti välisesinduse konsulaarametnikule või välisriigi vastavale asutusele.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(3) Kapten on kohustatud tagama õigusrikkumise vahendite ja teiste asitõendite üleandmise pädevale asutusele.

[RT I 2004, 25, 169- jõust. 26.04.2004]

§ 33. [Kehtetu -RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

6. peatükk LENNUVÄLJAD, KOPTERIVÄLJAKUD, AERONAVIGATSIOONISEADMED, LENNULIIKLUSE KORRALDAMISE JA AERONAVIGATSIOONITEENUSE OSUTAJAD NING LENNUPROTSDEUURIDE VÄLJATÖÖTAJAD

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 34. Lennuväljad, kopteriväljakud ja aeronavigatsiooniteenuse osutajad

[RT I 2007, 10, 47- jõust. 07.02.2007]

(1) Lennuväli on teatud maa- või veeala koos ehitiste, seadmete ja varustusega, mis on ette nähtud õhusõidukite saabumiseks, väljumiseks ja maal või veel liikumiseks.

(2) [Kehtetu -RT I 2003, 23, 143- jõust. 15.03.2003]

(3) Kopteriväljak on piiratud varustuse ja mõõtmetega maa- või veeala koos ehitiste, seadmete ja varustusega, mis on ette nähtud õhusõidukite saabumiseks, väljumiseks ja maal või veel liikumiseks.

(4) [Kehtetu -RT I 2007, 10, 47- jõust. 07.02.2007]

(5) Tallinna lennuinfo piirkonna määratletud osade piires nimetab lennuliiklusteenust osutava sertifitseeritud aeronavigatsiooniteenuse osutaja valdkonna eest vastutav minister.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(6) Tallinna lennuinfo piirkonna määratletud osades võib nimetada sertifitseeritud aeronavigatsiooniteenuse osutaja, kellele osutatav lennumeteoroloogiategenus on ilmaprognoos, valdkonna eest vastutav minister.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 34¹. Lennuvälja ja kopteriväljaku lähiümbrus

(1) Lennuvälja ja kopteriväljaku lähiümbrus on maa-ala lennuvälja ja kopteriväljaku ümber, millel asuvatele ehitistele kehtestatakse ohutu lennuliikluse tagamise eesmärgil kõrguspiirangud ning kus reguleeritakse lennuliiklust mõjutada võivat muud inimtegevust.

(2) Lähiümbruse määratlemise eesmärk on lennuvälja või kopteriväljaku käitamisega ning lennundustegevusega kaasnevate riskide maandamine, lennuohutuse tagamine ja elanike kaitse.

(3) Lennuvälja lähiümbrus koosneb takistuste piirangupindade kogumist ja kaitsevööndist. Kopteriväljaku lähiümbrus koosneb takistuste piirangupindade kogumist.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(4) Takistuste piirangupind on lennuvälja või kopteriväljaku ümber olev õhuruumi osa, milles tagatakse saabuvate ja väljuvate õhusõidukite ohutu lennutegevuse korraldamine. Takistuste piirangupindade projektsioonid maapinnal moodustavad lennuvälja või kopteriväljaku lähiümbruse.

(5) Kaitsevöönd on lennuvälja sihtotstarbelise toimimise ja häireteta lennuliikluse tagamiseks ning lennuväljalt lähtuvate kahjulike mõjude vähendamiseks ettenähtud maa-ala, kus kitsendatakse kinnisasja kasutamist.

(6) Lennuvälja kaitsevöönd moodustab riskülikukujulise ala, mis ulatub 150–500 meetrini lennuraja telgjoonest mõlemale poole ja 600–2300 meetrini lennuraja lävedest lähenemissuunas.

(6¹) Transpordiametil on õigus lennuvälja käitaja taotlusel teha põhjendatud juhul erand käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud lennuvälja kaitsevööndi mõõtmete vähendamiseks, kui sellega on tagatud samaväärne lennuliikluse ohutus. Lennuvälja käitaja lisab taotlusele riskianalüüsi.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(7) Lennuvälja lähiümbruse mõõtmed ja kõrguspiirangud sõltuvad lennuraja pikkusest, lennutegevuse laadist ning lennuvälja varustusest lennujuhtimis- ning raadionavigatsiooniseadmetega. Kopteriväljaku lähiümbruse mõõtmed ning kõrguspiirangud sõltuvad kopteri lennuklassist, lennutegevuse laadist ja kopteriväljaku varustusest lennujuhtimis- ning raadionavigatsiooniseadmetega. Täpsed lähiümbruse mõõtmed ja kõrguspiirangud kehtestab Transpordiamet, arvestades käesoleva paragrahvi lõike 8 alusel kehtestatud lähiümbruse mõõtmeid ja kõrguspiirangute miinimum- ja maksimummõõtmeid.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(7¹) Transpordiamet edastab kehtestatud lähiümbruse mõõtmed Maa- ja Ruumiametile maakatastrisse kandmiseks. Lähiümbruse mõõtmeid peab kohalik omavalitsus arvestama üld- ja detailplaneeringute koostamisel.

[RT I, 04.12.2024, 1- jõust. 01.01.2025]

(8) Lennuvälja lähiümbruse mõõtmed ja kõrguspiirangute miinimum- ja maksimummõõtmed ning lähiümbruse mõõtmete ja kõrguspiirangute miinimumnõuded lennuraja klassifikatsiooni kaupa ja kopteriväljaku lähiümbruse mõõtmed ja kõrguspiirangute miinimum- ja maksimummõõtmed ning lähiümbruse mõõtmete ja kõrguspiirangute miinimumnõuded kopteri lennuklassi alusel kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 34². Lennuvälja ja kopteriväljaku lähiümbruse skeemi kooskõlastamine ja objekti lennutakistuseks tunnistamine

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(1) Enne lennuväljale või kopteriväljakule sertifikaadi väljaandmist ja lennuvälja või kopteriväljaku käitamistingimuste muutmist peab lennuvälja või kopteriväljaku käitaja kooskõlastama Transpordiametiga lähiümbruse skeemi digitaalversioonis.

(2) Transpordiamet kontrollib lennuvälja ja kopteriväljaku käitaja esitatud andmeid konkreetse takistuse piirangupinna ja kaitsevööndi kohta ning otsustab olemasoleva objekti tunnistamise lennutakistuseks, kui see:

- 1) asub alal, mis on ette nähtud õhusõidukite liikumiseks lennuväljal või kopteriväljakul;
- 2) läbib lennuvälja või kopteriväljaku lähiümbruse takistuste piirangupindasid;
- 3) asub väljaspool käesoleva lõike punktides 1 ja 2 nimetatud alasid, kuid kujutab ohtu lennuliiklusele.

(3) Kui lennutakistus avaldab mõju ohutule lennuliiklusele või lennujuhtimis- ja raadionavigatsiooniseadmete tööle, seab Transpordiamet piirangud lennuvälja käitamistingimustele ja võib nõuda lennuvälja või kopteriväljaku käitajalt lennutakistuse markeerimist või valgustamist 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni lisa 14 peatükis 6 kehtestatud nõuete kohaselt.

(4) Lennutakistuse omanikul on lennutakistuse markeerimise või valgustamise talumise kohustus.

(5) Lennutakistuse markeerimise või valgustamisega ja markeeringu või valgustuse hooldamisega seotud kulud tasub lennuvälja käitaja.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 35. Lennuvälja, kopteriväljaku ja üle 45 m kõrguste ehitiste planeerimine, ehitamine ja kasutuselevõtmine

(1) [Kehtetu -RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Lennuvälja, kopteriväljakut, selle lähiümbrust ja maapinnast üle 45 m kõrgust ehitist hõlmavad detailplaneeringud peab kohalik omavalitsus kooskõlastama Transpordiametiga. Transpordiametil on õigus enne detailplaneeringu kooskõlastamist teha detailplaneeringule aeronavigatsiooni, lennuliikluse ja lennuohutuse ekspertiis.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2¹) Transpordiametil on õigus detailplaneeringu kooskõlastamisel väljastada lennuohutusnõuetest lähtuvaid tehnilisi tingimusi ja seada kitsendusi või lubada lähiümbruse piirangupinda läbiva takistuse püstitamist tulenevalt detailplaneeringule tehtud ekspertiisi tulemustest.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2²) Detailplaneeringu kooskõlastusega väljastatud lennuohutusnõuetele vastavad tehnilised tingimused, kitsendused ja lähiümbruse piirangupinda läbiva takistuse püstitamise lubamise otsus kehtivad kaks aastat. Kui kahe aasta jooksul ei ole alustatud ehitiste projekteerimist, tuleb taotleda uus kooskõlastus.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(3) Kui projekteerimistingimustes nähakse ette maapinnast üle 45 m kõrgusega ehitise olemasolu, peab kohalik omavalitsus projekteerimistingimused kooskõlastama Transpordiametiga. Projekteerimistingimuste kooskõlastamise käigus on Transpordiametil õigus teha projekteerimistingimustele aeronavigatsiooni, lennuliikluse ja lennuohutuse ekspertiis, samuti teha ettepanek muuta projekteerimistingimusi aeronavigatsioonist, lennuliiklusest ja lennuohutusest lähtuvalt. Kohalik omavalitsus peab projekteerimistingimuste väljastamisel arvestama Transpordiameti ettepanekut selle olemasolu korral.

(4) Lennuvälja, kopteriväljaku või maapinnast üle 45 m kõrgusega ehitise ehitusloa saamiseks esitatav ehitusprojekt peab olema Transpordiameti poolt heaks kiidetud. Transpordiametil on õigus teha talle heakskiitmiseks esitatud ehitusprojektile aeronavigatsiooni, lennuliikluse ja lennuohutuse kohta ekspertiis. Transpordiamet määrab ehitusprojekti heakskiitmisel kindlaks lennuväljal või kopteriväljakul lubatava lennutegevuse, mis kantakse nii ehitusloale kui ka ehitise kasutusloale.

(4¹) Ehitise omanik või tema esindaja peab üks kuu enne ehitise valmimist saatma Transpordiametile eelteate ehitise valmimise kohta.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(5) Lennuväljale ja kopteriväljakule või maapinnast üle 100 m kõrgusega ehitisele võib kasutusloa väljastada ainult Transpordiameti kirjaliku nõusoleku korral. Transpordiametil on õigus teha enne kirjaliku nõusoleku andmist ehitisele lennuohutuse ekspertiis.

(5¹) Nähtavat laserkiirgust tekitavate seadmete kasutamine kuni 18 500 m kaugusel sertifitseeritud lennuvälja või kopteriväljaku viitepunktist tuleb kooskõlastada Transpordiametiga.

(5²) Kooskõlastuse andmisel lähtub Transpordiamet järgmistest piirangutest:

1) lennuraja teljest ristisuunas ja viitepunktist pikisuunas kuni 3700 m ning telje suunas kaugusvahemikus 3700–9300 m ülevalpool tõusunurka 1:40 ei tohi nähtava laserkiirguse hetkvõimsuse tihedus ületada 50 nW/cm²;

2) lennurajast kuni 18 500 m kaugusel ei tohi nähtava laserkiirguse hetkvõimsuse tihedus ületada 5 µW/cm²;

3) laserkiirt pehmenemise mooduse kasutamise korral arvestatakse vastavalt korrigeeritud võimsustiheduse määruga.

(5³) Transpordiametil on õigus enne käesoleva paragrahvi lõikes 5¹ nimetatud kooskõlastuse andmist teha seadmele või projektile ekspertiis.

(6) Transpordiametiga tuleb kooskõlastada ka selliste ehitiste, mis eraldavad märgatavates kogustes gaasi, suitsu, veeauru või halvendavad mingil muul viisil nähtavust lennuvälja lähiümbruses, ehitusprojektid ja lennuvälja lähiümbruses asuvate prügilate, loomafarmide, kala- ja lihatöötlemisettevõtete ehitusprojektid. [RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(6¹) Tuulegeneraatorite ja tuuleparkide detailplaneeringud ning ehitusprojektid tuleb asjakohasel juhul kooskõlastada Transpordiameti, Kaitseministeeriumi ning Politsei- ja Piirivalveametiga. Kaitseministeeriumiga kooskõlastamisel lähtutakse planeerimiseaduses või ehitusseadustikus sätestatud alustest. Transpordiametil, Kaitseministeeriumil ning Politsei- ja Piirivalveametil on õigus 30 päeva jooksul esitada põhjendatud vastuväiteid detailplaneeringule või ehitusprojektile. [RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(7) [Kehtetu -RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(8) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2–5 ja 5³ nimetatud ekspertiisi tegemiseks on Transpordiametil õigus kaasata detailplaneeringu, ehitusprojekti või ehitise ekspertiisi tegemiseks pädevaid isikuid (eksperte). Ekspert esitab oma arvamuse kirjalikult.

(9) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2–5 ja 5³ nimetatud ekspertiisi tegemise kulud, sealhulgas eksperdi tasu, kannab lennuvälja või kopteriväljakut või lennuvälja lähiümbrusesse või maapinnast üle 45 m kõrgust ehitist ehitada sooviv isik või ehitise omanik või käesoleva paragrahvi lõikes 5¹ nimetatud seadmeid kasutada sooviv isik. [RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 35¹. Lennuvälja ja kopteriväljaku käsiraamat

[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

(1) [Kehtetu -RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

(2) Lennuväljal ja kopteriväljakul peab olema käsiraamat. Lennuvälja ja kopteriväljaku käsiraamat on dokument, milles on toodud asjakohane informatsioon lennuvälja või kopteriväljaku rajatiste, seadmete, teenistuste, käitamisprotseduuride, ohutusjuhtimise süsteemi, organisatsiooni ja juhtimise kohta. Nõuded lennuvälja ja kopteriväljaku käsiraamatu sisule ja koostamisele kehtestab valdkonna eest vastutav minister. [RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

(3) [Kehtetu -RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 35². Lennuvälja kaitsevööndis keelatud tegevused

(1) Lennuvälja kaitsevööndis asuva kinnisasja valdaja ei tohi oma tegevuse või tegevusetusega takistada lennuvälja sihtotstarbelist kasutamist, halvendada lennuvälja seisundit ega ohustada liiklust.

(2) Lennuvälja kaitsevööndis hooldatakse metsa ja muud puittaimestikku vastavalt Transpordiameti poolt kinnitatud hoolduskavale.

(3) Lennuvälja kaitsevööndis on keelatud:

- 1) uue jäätmekäitluskoha rajamine, kus tehakse jäätmete taaskasutuse või kõrvaldamise toiminguid, milleks ehitise olemasolu ei ole vajalik;
- 2) kalatööstuse ja muu loomsete jäätmetega seotud tööstuse rajamine;
- 3) kala-, linnu- ja loomakasvatusefarmi rajamine;
- 4) viljapõldude, viljakuivatite, puuvilja- ja marjaistanduste rajamine ning muude lindude massilisi toiterändeid põhjustavate põllumajanduslike tegevuste kavandamine;
- 5) suurõnnetuse ohuga ettevõtte asumine;
- 6) ohtlike kemikaalide ja lõhkematerjali tootmine ning ladustamine;
- 7) auru- ja saasteainete väljutamisega seotud tootmistegevus;

- 8) lõhketööd ja maavarade kaevandamine;
- 9) uute metsaistanduste rajamine, metsaraie või muud oluliselt looduskeskkonda muutvad tööd ilma Transpordiametiga kooskõlastamata;
- 10) planeerimis- ja ehitustegevus ilma Transpordiametiga kooskõlastamata;
- 11) põlevmaterjalide ladustamine üle 3000 kuupmeetri ilma Transpordiametiga kooskõlastamata;
- 12) seadmete paigaldamine, mille töö võib segada lennujuhtimis- ja raadionavigatsiooniseadmete tööd;
- 13) uute elamurajoonide ja ühiskasutusega hoonete ehitamine (näiteks koolid, lasteaiad, haiglad ja ärihooned).

(4) Lennuvälja kaitsevööndis takistuste piirangupinna tagamiseks annab kinnisasja omanikule nõusoleku metsa raadata valdkonna eest vastutav minister või tema volitatud isik, arvestades Transpordiameti või vastava lennuvälja omaniku või käitaja kirjalikku põhjendatud seisukohta ja kaitsevööndi hoolduskava.

(5) Kui kaitsevööndis kasvav mets takistab lennuliikluse ohutuse tagamiseks vajalikku nähtavust ega taga takistustevaba piirangupinda ning kinnisasja omanik keeldub taotlemast metsa raadamiseks nõusolekut ja metsa raadamast, samuti juhul, kui lennuliikluse ohutuse tagamiseks vajalikku nähtavust takistab muu puittaimestik, mis ei ole metsa metsaseaduse tähenduses, ja kinnisasja omanik keeldub seda puittaimestikku raiumast, on lennuvälja omanikul või käitajal õigus pöörduda seisukoha saamiseks Transpordiameti poole.

(6) Kui Transpordiamet hindab metsa raadamise lennuliikluse ohutuse tagamiseks vajalikuks, on Transpordiametil õigus nõuda kinnisasja asukohajärgselt keskkonnateenistusest metsa raadamiseks nõusoleku andmist lennuvälja omanikule või käitajale. Kui Transpordiamet hindab muu puittaimestiku likvideerimise lennuliikluse ohutuse tagamiseks vajalikuks, on lennuvälja omanikul õigus see puittaimestik likvideerida.

(7) Lennuliikluse ohutuse tagamiseks lennuvälja kaitsevööndis metsa raadamise või muu puittaimestiku likvideerimise korral on kaitsevööndis asuva kinnisasja omanikul õigus lennuvälja omanikult või käitajalt nõuda varalise kahju hüvitamist.

(8) Kaitsevööndis asuva metsa raadamise või muu puittaimestiku likvideerimise ulatus, maht ja liik määratakse hoolduskavas, milles võimaluse korral arvestatakse metsaomaniku huvidega.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 36. Lennuvälja või kopteriväljaku sertifikaat

(1) Kui õhusõidukite lennutegevuse korraldamisel kasutatakse lennuvälja või kopteriväljakut, peab lennuväljal või kopteriväljakul olema sertifikaat, kui lennuväli või kopteriväljak jääb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1139 kohaldamisalasse või seda kasutatakse regulaarses ärilises lennutegevuses.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(1¹) Sertifikaat kinnitab lennuvälja või kopteriväljaku vastavust õhusõidukite ohutu käitamise nõuetele. Sertifikaadi juurde kuuluvad käitamistingimused.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(1²) Kui tegemist on lennuvälja või kopteriväljakuga, mis jääb väljapoole Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1139 kohaldamisala või mida ei kasutata regulaarses ärilises lennutegevuses, ei pea sellel olema käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud sertifikaati.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2) Lennuväljade ja kopteriväljakute sertifitseerimise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

(2¹) Mittesertifitseeritava tsiviillennuvälja rajamise ja käitamise nõuded ning käitamistingimuste väljaandmise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(3) Lennuvälju ja kopteriväljakuid sertifitseerib ja sertifikaate väljastab Transpordiamet.

(3¹) Mittesertifitseeritava tsiviillennuvälja ja kopteriväljaku käitamistingimused annab välja Transpordiamet.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4) Lennuvälja ja kopteriväljaku sertifikaadi esmase taotluse ja muutmise taotluse läbivaatamise, käitamistingimuste muutmise ning sertifikaadi kehtivuse lõppemisel uue sertifikaadi väljaandmise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.
[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(4¹) Mittesertifitseeritava tsiviillennuvälja ja kopteriväljaku käitamistingimuste väljaandmise ja muutmise taotluse läbivaatamise ning käitamistingimuste hoidmise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(5) Komisjoni määruse (EL) nr 139/2014, millega kehtestatakse lennuväljadega seotud nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008 (ELT L 44,

14.02.2014, lk 1–34), kohase lennuvälja sertifikaadi väljaandmise taotluse ja käitamistingimuste muutmise taotluse läbivaatamise ning sertifikaadi hoidmise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras. [RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 37. Aeronavigatsiooniseadme sertifikaadi väljaandmine

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(1) [Kehtetu -RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2) [Kehtetu -RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(3) [Kehtetu -RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4) [Kehtetu -RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4¹) Aeronavigatsiooniseadme kasutamiseks peab olema aeronavigatsiooniseadme sertifikaat, mis kinnitab seadme vastavust kehtivatele nõuetele ning lubab seda kasutada. Sertifitseerimisele kuuluvad kõik aeronavigatsiooniteenuse osutamiseks või lennuliikluse korraldamiseks kasutatavad Eesti Vabariigi territooriumile paigaldatud salvestusseadmed, õhuruumi korraldamise ja lennuliiklusvoogude juhtimise süsteemid, lennujuhtimissüsteemid, lennundussagedusel töötavad sideseadmed, raadionavigatsiooni- ja seireseadmed, lennuinfosüsteemid ja lennuvälja lennumeteoroloogilised seadmed.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4²) Aeronavigatsiooniseadme sertifikaadi annab välja Transpordiamet.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4³) Transpordiamet otsustab aeronavigatsiooniseadme sertifikaadi andmise või andmisest keeldumise 60 päeva jooksul pärast taotluse esitamist.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4⁴) Kui eri aeronavigatsiooniseadmed on käsitatavad ühe funktsionaalse objektina, sertifitseeritakse need ühe seadmekeskusena, mille kohta antakse välja üks aeronavigatsiooniseadme sertifikaat.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4⁵) Transpordiamet keeldub aeronavigatsiooniseadme sertifikaadi väljaandmisest, kui aeronavigatsiooniseade ei vasta seadme tehnilist seisukorda ja käitamist reguleerivatele nõuetele või kui taotluses on esitatud ebaõigeid andmeid.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4⁶) Transpordiamet võib keelduda aeronavigatsiooniseadmete sertifitseerimisest seadmekeskusena, kui:

- 1) seadmete kogumi ühe osa mittetoimimise tõttu sertifikaadi kehtivuse peatamise või kehtetuks tunnistamise korral võib olla oluliselt häiritud aeronavigatsiooniteenuse osutamine või lennuliikluse korraldamine;
- 2) seadmete kogumi osad on mõeldud eri funktsioonide täitmiseks;
- 3) tegemist on sama funktsiooni täitvate seadmetega, mille tööpõhimõtted erinevad.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(5) Aeronavigatsiooniseadme sertifikaadi väljaandmise ja muutmise korra ning nõuded aeronavigatsiooniseadme tehnilisele seisukorrale ja käitamisele kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(6) [Kehtetu -RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(7) Aeronavigatsiooniseadme sertifikaadi väljaandmise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 37¹. Aeronavigatsiooniseadme sertifikaadi kehtivuse peatamine, kehtivuse taastamine ja kehtetuks tunnistamine

(1) Transpordiamet võib peatada aeronavigatsiooniseadme sertifikaadi kehtivuse, kui:

- 1) järelevalve käigus on tuvastatud olulisi puudusi seadme käitamisel;
- 2) seadme käitamisprotseduurid ja tehniline seisukord ei vasta sertifikaadi väljaandmise nõuetele;
- 3) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti välja antud sagedusloa tingimusi on muudetud või sagedusluba on peatatud, tunnistatud kehtetuks või kaotanud kehtivuse;
- 4) aeronavigatsiooniseadme töös on lühikese aja jooksul esinenud korduvaid häireid.

(2) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet teavitab käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud sagedusloa tingimuse muutmisest või sagedusloa peatamisest, kehtetuks tunnistamisest või kehtivusaja möödumisest Transpordiametit kolme tööpäeva jooksul.

(3) Kui sertifikaadi kehtivuse peatamise alus on kõrvaldatud ning sertifikaadi omanik tõendab seadme ja selle käitamise vastavust käesoleva seaduse § 37 lõike 5 alusel kehtestatud aeronavigatsiooniseadme tehnilise seisukorra ja käitamise nõuetele, taastab Transpordiamet sertifikaadi kehtivuse. Vajaduse korral kontrollib Transpordiamet enne sertifikaadi kehtivuse taastamist sertifikaadi omaniku vastavust asjakohastele nõuetele.

(4) Transpordiamet tunnistab aeronavigatsiooniseadme sertifikaadi kehtetuks, kui:

- 1) sertifikaadi omanik ei ole sertifikaadi kehtivuse peatamise tähtaja jooksul peatamise aluseks olnud puudusi kõrvaldanud ja aeronavigatsiooniseade ei vasta sertifikaadi väljaandmise aluseks olevatele nõuetele;
- 2) seadet ei võeta kasutusele kuue kuu jooksul alates sertifikaadi väljaandmisest;
- 3) seade on kasutuselt kõrvaldatud;
- 4) seade on taastumatult hävinenud;
- 5) sertifikaadi omanik loobub sertifikaadist.

(5) Aeronavigatsiooniseadme sertifikaadist loobumisest teatab sertifikaadi omanik Transpordiametile kirjalikult vähemalt 15 päeva enne loobumist. Transpordiamet tunnistab sertifikaadi kehtetuks sertifikaadi omaniku teatatud loobumise kuupäeva seisuga.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 37². Lennuliikluse korraldamise teenuse osutaja, aeronavigatsiooniteenuse osutaja ja lennuprotseduuride väljatöötaja sertifikaat

(1) Lennuliikluse korraldamise teenuse osutaja, aeronavigatsiooniteenuse osutaja ja lennuprotseduuride väljatöötaja sertifikaat tõendab sertifikaadi omaniku vastavust komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2017/373, millega sätestatakse lennuliikluse korraldamise teenuste ja aeronavigatsiooniteenuste osutajate ning muude lennuliikluse korraldamise võrgustiku funktsioonide suhtes ja kõigi nende järelevalve suhtes kohaldatavad ühised nõuded ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 482/2008, rakendusmäärused (EL) nr 1034/2011, (EL) nr 1035/2011 ja (EL) 2016/1377 ning muudetakse määrust (EL) nr 677/2011 (ELT L 62, 08.03.2017, lk 1–126), kehtestatud nõuetele sertifikaadi lisas toodud teenuste osas.

(2) Lennuliikluse korraldamise teenuse osutaja, aeronavigatsiooniteenuse osutaja ja lennuprotseduuride väljatöötaja sertifikaadi annab välja Transpordiamet.

(3) Transpordiamet otsustab komisjoni rakendusmääruse (EL) 2017/373 kohase lennuliikluse korraldamise teenuse osutaja, aeronavigatsiooniteenuse osutaja või lennuprotseduuride väljatöötaja sertifikaadi andmise või andmisest keeldumise 90 päeva jooksul taotluse ja kõigi nõutavate dokumentide, sealhulgas komisjoni rakendusmääruse (EL) 2017/373 punkti ATM/ANS.OR.B.005 kohase juhtimissüsteemi kirjelduse ning punkti ATM/ANS.OR.B.035 kohaste tegevusjuhendite, esitamisel arvates. Transpordiamet võib taotluse kohta otsuse tegemise tähtaega üks kord kuni 90 päeva võrra pikendada, kui see on vajalik juhtumi keerukuse tõttu. Kui taotlust ei vaadata läbi tähtaja jooksul, ei loeta sertifikaati tähtaja möödumisel taotlejale vaikimisi antuks.

(4) Lennuliikluse korraldamise teenuse osutaja, aeronavigatsiooniteenuse osutaja ja lennuprotseduuride väljatöötaja sertifikaadi taotlus jäetakse rahuldamata ja sertifikaadi väljaandmisest keeldutakse, kui:

- 1) taotleja ei vasta komisjoni rakendusmääruses (EL) 2017/373 sätestatud nõuetele;
- 2) teenuse osutamiseks kasutataval aeronavigatsiooniseadmel puudub kehtiv aeronavigatsiooniseadme sertifikaat;
- 3) taotluses on esitatud ebaõigeid andmeid.

(5) Lennuliikluse korraldamise teenuse osutaja, aeronavigatsiooniteenuse osutaja ja lennuprotseduuride väljatöötaja sertifikaadi omanik esitab Transpordiametile viivitamata sertifikaadi muutmise taotluse, kui sertifikaadi väljaandmise aluseks olnud andmed on muutunud. Transpordiamet otsustab sertifikaadi muutmise käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tähtaja jooksul.

(6) Lennuliikluse korraldamise teenuse osutaja, aeronavigatsiooniteenuse osutaja ja lennuprotseduuride väljatöötaja sertifikaadi taotluse ja sertifikaadi muutmise taotluse läbivaatamise ning sertifikaadi hoidmise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 37³. Lennuliikluse korraldamise teenuse osutaja, aeronavigatsiooniteenuse osutaja ja lennuprotseduuride väljatöötaja sertifikaadi piiramine, kehtivuse peatamine, kehtivuse taastamine ning kehtetuks tunnistamine

(1) Transpordiamet võib lennuliikluse korraldamise teenuse osutaja, aeronavigatsiooniteenuse osutaja ja lennuprotseduuride väljatöötaja sertifikaati piirata või selle kehtivuse peatada, kui lennuliikluse korraldamise teenuse osutaja, aeronavigatsiooniteenuse osutaja või lennuprotseduuride väljatöötaja ei vasta komisjoni rakendusmääruses (EL) 2017/373 sätestatud nõuetele või rikub lennundusala õigusaktide nõudeid.

(2) Kui lennuliikluse korraldamise teenuse osutaja, aeronavigatsiooniteenuse osutaja ja lennuprotseduuride väljatöötaja sertifikaadi omanik ei ole sertifikaadi kehtivuse peatamise tähtaja jooksul sertifikaadi kehtivuse

peatamise aluseks olnud puudusi kõrvaldanud ega vasta sertifikaadi väljaandmise aluseks olevatele nõuetele, tunnistab Transpordiamet sertifikaadi kehtetuks.

(3) Lennuliikluse korraldamise teenuse osutaja, aeronavigatsiooniteenuse osutaja ja lennuprotseduuride väljatöötaja sertifikaadist loobumise korral tunnistab Transpordiamet sertifikaadi kehtetuks. Sertifikaadi omanik teatab sellest kirjalikult Transpordiametile vähemalt kuus kuud enne sertifikaadist loobumist. Transpordiamet tunnistab sertifikaadi kehtetuks sertifikaadi omaniku teatatud loobumise kuupäeva seisuga.

(4) Kui lennuliikluse korraldamise teenuse osutaja, aeronavigatsiooniteenuse osutaja või lennuprotseduuride väljatöötaja sertifikaadi omanik tõendab, et sertifikaadi kehtivuse peatamise või piiramise alus on kõrvaldatud või ära langenud, taastab Transpordiamet sertifikaadi kehtivuse. Vajaduse korral kontrollib Transpordiamet enne sertifikaadi kehtivuse taastamist sertifikaadi omaniku vastavust asjakohastele nõuetele.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 37⁴. Aeronavigatsiooniteenuse osutamine kaitselennunduses

Sertifitseeritud aeronavigatsiooniteenuse osutaja võib osutada lennujuhtimise teenust kaitselennunduse operatiivsele lennuliiklusele, kui asjakohased lennujuhtimise protseduurid on kooskõlastatud Kaitsevägega.
[RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

7. peatükk LENNUTEGEVUS

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 38. [Kehtetu -RT I 2004, 30, 208- jõust. 01.05.2004]

§ 39. Riiklikud load

[Kehtetu -RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 40. Lennutegevusluba

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1008/2008 ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta (ELT L 293, 31.10.2008, lk 3–20) kohase lennutegevusloa annab välja, peatab ja tunnistab kehtetuks Transpordiamet.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(1¹) Lennutegevusloa saamiseks esitab lennuettevõtja Transpordiametile taotluse ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1008/2008 toodud andmed ja dokumendid.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2) [Kehtetu -RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2¹) Lennutegevusloa taotluse läbivaatamise ja lennutegevusloas muudatuste tegemise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(3) [Kehtetu -RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

(4) [Kehtetu -RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

§ 41. [Kehtetu -RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

§ 42. Lennuettevõtja sertifikaadi taotluse lahendamine

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(1) Transpordiamet lahendab komisjoni määruse (EL) nr 965/2012 kohase lennuettevõtja sertifikaadi taotluse sertifikaadi andmise või andmisest keeldumisega 90 päeva jooksul taotluse esitamisest arvates. Transpordiamet võib taotluse lahendamise tähtaega üks kord kuni 90 päeva võrra pikendada, kui see on vajalik üksikjuhtumi keerukuse tõttu. Kui taotlust ei vaadata läbi tähtaja jooksul, ei loeta sertifikaati tähtaja möödumisel taotlejale vaikimisi antuks.

(2) Lennuettevõtja sertifikaadi taotluse läbivaatamise, käitamistingimuste muutmise taotluse, käitamistingimustesse uue õhusõiduki tüübi lisamise taotluse, eriloa ja maandumiseks sobimatu ala kohal kopteri ärilisel eesmärgil käitamise loa taotluse läbivaatamise ning sertifikaadi hoidmise eest tasutakse riigilõivu

riigilõivuseaduses sätestatud määras. Käitamistingimustes õhusõiduki registreerimistunnuse kustutamise ja lennuettevõtja kontaktandmete muutmise taotluse läbivaatamise eest riigilõivu ei võeta.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 42¹. [Kehtetu -RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 42². **Lennuettevõtja sertifikaadi väljaandmise tingimused**
[Kehtetu -RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 42³. **Lennuettevõtja sertifikaadi väljaandmisest, muutmisest ja kehtivusaja pikendamisest keeldumine**
[Kehtetu -RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 42⁴. **Lennuettevõtja sertifikaadi piiramine, kehtivuse peatamine, kehtivuse taastamine ja kehtetuks tunnistamine**
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(1) Transpordiamet võib lennuettevõtja sertifikaati piirata, sertifikaadi kehtivuse peatada või sertifikaadi kehtetuks tunnistada lisaks komisjoni määruuses (EL) nr 965/2012 sätestatud nõuete täitmata jätmisele järgmistel juhtudel:

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

- 1) sertifikaati omav isik rikub lennundusalaste õigusaktide nõudeid;
- 2) sertifikaati omava isiku julgestuskäsiraamat ei vasta lennundusjulgestusnõuetele.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(2) [Kehtetu -RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(3) Sertifikaadi kehtivuse võib peatada kuni kuueks kuuks.
[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(3¹) Kui sertifikaadi omanik tõendab, et sertifikaadi piiramise alus on kõrvaldatud või ära langenud, taastab Transpordiamet sertifikaadi kehtivuse. Vajaduse korral kontrollib Transpordiamet enne taastamist sertifikaadi omaniku vastavust asjakohastele nõuetele.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4) Kui sertifikaati omav isik ei ole sertifikaadi kehtivuse peatamise tähtaja jooksul sertifikaadi kehtivuse peatamise aluseks olnud puudusi kõrvaldanud ega vasta sertifikaadi väljaandmise aluseks olevatele nõuetele, tunnistab Transpordiamet sertifikaadi kehtetuks.
[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(5) Sertifikaadist loobumise korral tunnistab Transpordiamet sertifikaadi kehtetuks. Sertifikaati omav isik peab vähemalt 30 kalendripäeva enne sertifikaadist loobumist teatama kirjalikult Transpordiametile sertifikaadist loobumise tähtpäeva. Sertifikaat tunnistatakse kehtetuks sertifikaati omava isiku poolt teatatud tähtpäeva seisuga.

(6) [Kehtetu -RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 42⁵. **Lennuettevõtja sertifikaadi kehtivuse taastamine**

(1) Kui sertifikaadi kehtivuse peatamise alus on kõrvaldatud või ära langenud ning sertifikaati omav isik tõendab, et ta vastab sertifikaadi väljaandmise aluseks olevatele nõuetele ning suudab jätkuvalt täita sertifikaadi käitamistingimusi, taastab Transpordiamet sertifikaadi kehtivuse.

(2) Enne sertifikaadi kehtivuse taastamist kontrollib Transpordiamet või käesoleva seaduse §-s 7¹ nimetatud isik vajaduse korral käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõuete täitmist.
[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 42⁶. **Eristaatuslega lennud**
[RT I, 20.03.2024, 1- jõust. 21.03.2024]

(1) [Kehtetu -RT I, 20.03.2024, 1- jõust. 21.03.2024]

(2) [Kehtetu -RT I, 20.03.2024, 1- jõust. 21.03.2024]

(3) [Kehtetu -RT I, 20.03.2024, 1- jõust. 21.03.2024]

(4) Eristaatuslega lendude puhul järgitakse Euroopa võrgustiku haldaja lennuplaanide süsteemi käsiraamatus (*Network Manager Eurocontrol IFPS User Manual*) sätestatud lennustaatus indikaatoreid ning nende kasutamise põhimõtteid ja lubatavust.
[RT I, 20.03.2024, 1- jõust. 21.03.2024]

(5) Eristaatusega lennule võib lennuliiklusteenindusüksus anda eelisõiguse teiste lendude ees, kui see ei mõjuta lennuohutust, lähtudes komisjoni rakendusmääruses (EL) 2017/373 ning Euroopa võrgustiku haldaja käsiraamatutes sätestatud nõuetest ja põhimõtetest.
[RT I, 20.03.2024, 1- jõust. 21.03.2024]

§ 42⁷. Mittetulundusliku lennutegevuse registreerimine

[Kehtetu -RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 42⁸. Mittetulundusliku lennutegevuse registreerimise tingimused

[Kehtetu -RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 42⁹. Mittetulundusliku lennutegevuse registreerimisest, registreerimistunnistuse muutmisest ja kehtivusaja pikendamisest keeldumine ning registreerimistunnistuse kehtetuks tunnistamine

[Kehtetu -RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 42¹⁰. Õhusõiduki lepingulise kasutamise kooskõlastamine

[Kehtetu -RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 42¹¹. Nõuded mitte-EASA õhusõiduki varustusele ja pardadokumentidele

(1) Mitte-EASA õhusõiduki pardal peavad olema varustus, mis tagab õhusõiduki ohutu käitamise, ja dokumendid, mis tõendavad, et õhusõiduk vastab nõuetele ja seda käitatakse vastavalt kehtestatud nõuetele.

(2) Nõuded mitte-EASA õhusõiduki, välja arvatud ülikergõhusõiduk, varustusele ja pardadokumentidele kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 42¹². Mitte-EASA õhusõiduki käitamine erilennul

(1) Mitte-EASA õhusõiduki käitamine komisjoni määruse (EL) nr 965/2012 kohasel erilennul on lubatud, kui õhusõiduki käitajal on ohutuks lennutegevuseks vajalike oskuste ja pädevusega personal, õhusõidukid ja nõuetekohane lennutegevuse käsiraamat. Sellise õhusõiduki käitamisel peab käitaja järgima lennutegevuse käsiraamatus kirjeldatud toiminguid ja nõudeid.

(2) Mitte-EASA õhusõiduki käitamiseks erilennul peab olema tegevusluba.

(3) Taotluse tegevusloa väljaandmiseks lahendab Transpordiamet.

(4) Tegevusluba sooviv isik esitab tegevusloa taotluses lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatud lennutegevuse käsiraamatu ja dokumendid käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõuete täitmise kohta.

(5) Tegevusluba antakse, kui taotlejal on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud lennutegevuse käsiraamat ning ta on tõendanud samas lõikes nimetatud nõuete täitmist.

(6) Lennutegevuse käsiraamat on ohutu lennutegevuse tagamiseks juhendite, protseduuride, tegevus- või töökorralduslike regulatsioonide kogumik, millest erilende tegev mitte-EASA õhusõiduki käitaja juhindub.

(7) Nõuded erilendu tegeva mitte-EASA õhusõiduki käitaja lennutegevuse käsiraamatu sisule ja koostamisele kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

(8) Välisriigi registrisse kantud mitte-EASA õhusõidukiga lennundusürituse raames tehtavaks erilennuks ei ole käesoleva paragrahvi kohane tegevusluba nõutav.

(9) Mitte-EASA õhusõiduki erilennul käitamise tegevusloa taotluse ja tegevusloa muutmise taotluse läbivaatamise ning tegevusloa hoidmise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 42¹³. Välisriigi registrisse kantud mitte-EASA õhusõiduki käitamine

(1) Välisriigi registrisse kantud mitte-EASA õhusõidukil on lubatud Eesti õhuruumis lennata Transpordiameti nõusolekul.

(2) Välisriigi registrisse kantud mitte-EASA õhusõiduki käitaja peab Eesti õhuruumis lendamise nõusoleku saamiseks esitama Transpordiametile järgmised andmed ja dokumendid:

1) käitaja nimi ja kontaktandmed;

- 2) õhusõiduki registreerimistunnistus;
- 3) kehtiv lennukõlblikkussertifikaat, millel on viide sertifitseerimise aluseks olevale regulatsioonile, mille esitamist võib Transpordiamet nõuda;
- 4) kehtiv lennukõlblikkuse kontrolli tõend, kui selle olemasolu on registrijärgses riigis nõutav;
- 5) mürasertifikaat, kui selle olemasolu on registrijärgses riigis nõutav;
- 6) kehtiv õhusõiduki raadioluba;
- 7) tõend kehtiva vastutuskindlustuslepingu olemasolu kohta.

(3) Transpordiamet otsustab nõusoleku andmise kümne tööpäeva jooksul pärast taotluse ja käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumentide nõuetekohast esitamist. Transpordiamet annab nõusoleku kuni kuueks kuuks või kuni käesoleva paragrahvi lõikes 2 loetletud dokumentide kehtivusaja lõpuni sõltuvalt sellest, kumb ajavahemik on lühem.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4) Transpordiamet keeldub nõusoleku andmisest, kui:

- 1) nõusoleku taotleja ei ole esitanud kõiki käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmeid ja dokumente;
- 2) Transpordiamet ei ole veendunud, et taotleja suudab tagada ohutu lennutegevuse;
- 3) õhusõiduki käitamine on piiratud registrijärgse riigi territooriumiga.

(5) Transpordiamet võib keelduda nõusoleku andmisest, kui nõusoleku taotlemisel on esitatud tegelikkusele mittevastavaid andmeid.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 42¹⁴. Politsei- ja Piirivalveameti valduses oleva riikliku õhusõiduki lennutegevuse load ja käitamisinõuded

(1) Politsei- ja Piirivalveameti valduses oleva riikliku õhusõiduki käitamisele kohaldatakse komisjoni määruse (EL) nr 965/2012 V lisa SPA-osa, VI lisa NCC-osa ja VIII lisa SPO-osa põhimõtteid ja menetlusi, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud erisusi. Politsei- ja Piirivalveameti erilendudele kohaldatakse kõrge riskitasemega erilendude põhimõtteid.

(2) Politsei- ja Piirivalveameti valduses oleva riikliku õhusõiduki lennutegevusega seotud tehniliste nõuete käesoleva paragrahvi lõikes 1 viidatud põhimõtete ja menetluste erisused ning erilendude loetelu kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).

[RT I, 20.03.2024, 1- jõust. 21.03.2024]

§ 43. [Kehtetu -RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 44. Muutused lennuettevõtja sertifikaadi alustes

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(1) Lennuettevõtja sertifikaati omav isik on kohustatud Transpordiametile viivitamata kirjalikult teatama kõigist muutustest andmetes, mis olid aluseks sertifikaadi väljaandmisel.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(2) Lennuohutuse tagamise huvides võib Transpordiamet muuta sertifikaati või selle käitamistingimusi, kui käitaja või tema tegevus ei vasta käesoleva seaduse § 42⁴ lõikes 1 nimetatud nõuetele. Sertifikaadi muutmistest teavitatakse kirjalikult viivitamata sertifikaati omavat isikut.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 44¹. Lennutegevuse deklareerimine

(1) Komisjoni määruse (EL) nr 965/2012 punkti ORO.DEC.100 kohase deklaratsiooni esitamist käsitatakse majandustegevuse teate esitamisenä.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(2) Deklareerimiskohustusega isiku komisjoni määruse (EL) nr 965/2012 V lisa (SPA-osa) kohase eriloa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 44². Kõrge riskitasemega ärilise erilennu luba

(1) Komisjoni määruse (EL) nr 965/2012 kohase kõrge riskitasemega äriliste erilendude loetelu kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).

(2) Kõrge riskitasemega ärilise erilennu loa taotluse ja loa muutmise taotluse läbivaatamise ning loa hoidmise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

(3) Lisaks teistes õigusaktides sätestatud kõrge riskitasemega ärilise erilennu loa kehtetuks tunnistamise alustele tunnistatakse luba kehtetuks, kui loa hoidmise eest ei ole tasutud riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras ja tähtpäevaks.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 44³. Kohalik piirkond

Kohalik piirkond komisjoni määruse (EL) nr 965/2012 tähenduses on mittekontrollitavas õhuruumis lennuväljast, kopteriväljakust või õhusõiduki käitamiskohast kuue meremiili raadiuses asuv ala.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 44⁴. Maandumiseks sobimatu ala kohal ärilisel eesmärgil 3. suutlikkusklassi kopteri käitamine

(1) Maandumiseks sobimatu ala kohal ärilisel eesmärgil 3. suutlikkusklassi kopteri käitamiseks peab isikul olema Transpordiameti antud komisjoni määruse (EL) nr 965/2012 kohane luba.

(2) Maandumiseks sobimatud alad on Eesti mereala, Võrtsjärv ning Peipsi, Lämmi- ja Pihkva järve Eesti jurisdiktsiooni alla kuuluvad alad.

(3) Maandumiseks sobimatu ala kohal ärilisel eesmärgil 3. suutlikkusklassi kopteri käitamise loa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 44⁵. Marginaalne tegevus

(1) Marginaalseks tegevuseks komisjoni määruse (EL) nr 965/2012 tähenduses peetakse lennutegevust, mis moodustab kuni kümme protsenti käitaja viimase kalendriaasta jooksul sooritatud lendude koguarvust.

(2) Õhusõiduki käitaja peab sooritatud marginaalse tegevuse kohta selgelt eristatavat arvestust.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 44⁶. Tutvustuslend

(1) Komisjoni määruse (EL) nr 965/2012 kohast tutvustuslendu võib sooritada, kui lisaks nimetatud määrides sätestatud nõuetele on täidetud järgmised tingimused:

- 1) õhusõiduki käitajal on nimekiri pilootidest, kellel on õigus tutvustuslendu teha;
- 2) õhusõiduki käitaja on esitanud tutvustuslennu tegemise nõuded ja Transpordiamet on need heaks kiitnud.

(2) Transpordiamet ei kiida heaks käitaja esitatud tutvustuslennu tegemise nõudeid, kui need:

- 1) ei vasta tutvustuslennu eesmärkidele ning kehtivatele nõuetele;
- 2) ei kirjelda tutvustuslennu läbiviimise protsessi;
- 3) ei taga lennuohutust.

(3) Kui Transpordiamet tuvastab, et käitaja on rikkunud õigusaktides sätestatud või tema enda kehtestatud tutvustuslennu tegemise nõudeid, võib Transpordiamet heakskiidu tagasi võtta.

(4) Transpordiamet annab heakskiidu käitaja esitatud tutvustuslennu tegemise nõuetele või keeldub selle andmisest 30 päeva jooksul vastava avalduse laekumisest arvates.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 45. [Kehtetu -RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 46. Mitteregulaarne lennuühendus Euroopa Liitu mittekuuluvate riikidega

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(1) Euroopa Liitu mittekuuluva riigi lennuettevõtja peetav mitteregulaarne lennuühendus Eesti Vabariigi territooriumile, territooriumil või territooriumilt toimub vastavalt välislepingutele või Transpordiameti nõusolekul.

(2) Euroopa Liitu mittekuuluva riigi lennuettevõtja, kes taotleb nõusolekut mitteregulaarse lennuühenduse alustamiseks Eesti Vabariigi territooriumile, territooriumil või territooriumilt, esitab Transpordiametile järgmised dokumendid:

- 1) kehtiv lennuettevõtja sertifikaat;
- 2) kehtiv lennutegevusluba, kui selle olemasolu nõuab asjaomane Euroopa Liitu mittekuuluv riik;
- 3) tõestus vastutuskindlustuslepingu olemasolu kohta;
- 4) kehtiv mürasertifikaat;
- 5) tõestus ACAS II olemasolust õhusõiduki pardal vastavalt käesoleva seaduse § 10¹ lõikele 4;
- 6) kehtiv lennukõlblikkussertifikaat;
- 7) kehtiv lennukõlblikkuse kontrolli tõend, kui selle olemasolu nõuab asjaomane Euroopa Liitu mittekuuluv riik;

8) lennuettevõtja julgestuskäsiraamat.

(3) Euroopa Liitu mittekuuluva riigi lennuettevõtja peab Transpordiametile kirjalikult kinnitama, et ta järgib Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 261/2004, millega kehtestatakse ühiseeskirjad reisijatele lennureisist mahajätmise korral ning lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise eest antava hüvitise ja abi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 295/91 (ELT L 46, 17.02.2004, lk 1–8), sätestatud nõudeid.

(4) Transpordiamet otsustab nõusoleku andmise kümne tööpäeva jooksul pärast taotluse ja käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumentide esitamist.

(5) Transpordiamet keeldub nõusoleku andmisest, kui:

- 1) nõusoleku taotleja ei ole esitanud kõiki käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumente;
- 2) nõusoleku taotlemisel on esitatud tegelikkusele mittevastavaid andmeid;
- 3) Transpordiamet ei ole veendunud, et lennuettevõtja suudab tagada ohutut lennutegevust.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

7¹. peatükk **LENNUNDUSJULGESTUS**

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 46¹. Lennundusjulgestusalane koostöö

(1) Riikliku lennundusjulgestusalase koostöö koordineerimiseks ja tõhustamiseks moodustab valdkonna eest vastutav minister lennundusjulgestusalastes küsimustes nõuandva komisjoni.

(2) Komisjoni kuuluvad Kliimaministeeriumi, Kaitseministeeriumi, Välisministeeriumi, Siseministeeriumi, Transpordiameti, Kaitsepolitsei ameti, Maksu- ja Tolliameti, Politsei- ja Piirivalveameti ning Päästeameti esindajad. Komisjon võib oma ülesannete täitmisele kaasata ka teiste ametiasutuste esindajaid ning muid spetsialiste.

[RT I, 30.06.2023, 1- jõust. 01.07.2023]

(3) Tsiviillennundusele avatud lennuvälja või kopteriväljaku käitaja moodustab lennuväljal või kopteriväljakul tegutsevate ettevõtjate ja riigiasutuste esindajatest koosneva lennujaama julgestuskomitee, kelle ülesandeks on koordineerida lennuvälja või kopteriväljaku territooriumil tegutsevate ettevõtjate ja ametiasutuste lennundusjulgestusalast koostööd.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 46². Riigiasutuste lennundusjulgestusalased ülesanded ja vastutus

(1) Kaitseministeeriumi valitsemisalas korraldab lennundusjulgestusalast tegevust Kaitsevägi.

[RT I, 29.05.2018, 1- jõust. 01.07.2018]

(2) Lennuväljadel või kopteriväljakutel, mida kasutavad riiklikud ja tsiviilõhusõidukid ühiselt, töötab lennuvälja või kopteriväljaku käitaja välja ühised lennundusjulgestuse meetmed.

[RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

(3) Maksu- ja Tolliamet tagab vastavalt oma pädevusele reisijate, käsipagasi, pagasi, kauba ja õhusõidukite kontrolli.

(4) Politsei- ja Piirivalveamet:

1) tagab politsei ja piirivalve seaduses sätestatud alusel ja korras avaliku korra ja julgeolekuotstarbelise läbivaatuse protseduuride tegemise kaitse lennujaamades;

2) teostab riigipiiri seaduses ning väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduses sätestatud alustel ja korras, või kui see tuleneb Eestile siduvast rahvusvahelisest kohustusest, siis reisijate ja õhusõidukite meeskonnaliikmete piirikontrolli, tõkestab ebasoovitavate isikute riiki sisenemist ning saadab või võtab lennuettevõtjalt (saatjalt) vastu väljasaadetavaid isikuid riigi vastavale ametkonnale üleandmiseks.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(5) Kaitsepolitsei ameti ülesandeks on vastavalt oma pädevusele õhusõiduki ja lennuohutusvastaste ründejuhtude ennetamine ja tõkestamine ning hädaolukorra lahendamine terrorikuriteo korral.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(6) [Kehtetu -RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(7) Päästeamet teostab tsiviillennunduses päästeseaduses sätestatud alusel ja korras pommiähvarduste ja -kahluste korral otsimis- ja demineerimistööd ning tagab ohuolukordade tekkimisel teabevahetuse ja häireteeninduse.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(8) Lisaks muudele käesolevas peatükis sätestatud ülesannetele täidab Transpordiamet järgmisi lennundusjulgestusalaseid ülesandeid:

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

1) juhendab isikuid julgestuskäsiraamatute ning lennundusjulgestusalaste menetluste ja meetmete väljatöötamisel;

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

2) tagab lennundusjulgestusalaste dokumentide kättesaadavuse põhjendatud huviga isikutele, kes vajavad nimetatud informatsiooni tööülesannete täitmiseks;

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

3) kooskõlastab tsiviillennundusrajatiste projekteerimise, olemasolevate tsiviillennundusehitiste laiendamise või rekonstrueerimisega seotud dokumente lennundusjulgestusalastes küsimustes;

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

4) kooskõlastab lennundusjulgestusalaseid koolituskavasid;

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

5) kooskõlastab relva ja selle laskemoona kaasavõtmise ärilises lennutranspordis kasutatava õhusõiduki reisijatesalongi;

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

6) koostab ja kinnitab Eesti tsiviillennunduse julgestuskäsiraamatu (*National Civil Aviation Security Programme*), milles sisalduv teave on juurdepääsupiiranguga teave avaliku teabe seaduse tähenduses, ja ajakohastab seda.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 46³. Ettevõtjate lennundusjulgestusalased ülesanded ja vastutus

(1) Lennuettevõtja, lennuvälja või kopteriväljaku käitaja, aeronavigatsiooniteenuse osutaja, kokkuleppeline esindaja, tuntud saatja ning pardavarude kokkuleppeline tarnija:

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

1) [kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

2) [kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

3) [kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

4) tagab ehitiste ehitamisel ning olemasolevate ehitiste rekonstrueerimisel lennundusjulgestusalaste nõuete täitmise;

5) [kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

6) informeerib kohe kinnipidamisõigust omavat asutust isikust, kes ebaseaduslikult siseneb või püüab siseneda lennuvälja või kopteriväljaku kinnisele või julgestuspiirangu alale, samuti isikust, kes rikub lennundusjulgestusalaseid nõudeid;

7) teatab viivitamata Transpordiametile kõikidest talle teada olevatest lennundusjulgestusalastest probleemidest ja rikkumistest;

8) esitab lennuvälja või kopteriväljaku projekteerimise, olemasolevate tsiviillennunduse ehitiste laiendamise või rekonstrueerimisega seotud dokumentide projektid Transpordiametile kooskõlastamiseks.

(2) Õhusõidukit pardavarudega varustav või õhusõiduki salongi või lennuvälja või kopteriväljaku julgestuspiiranguala puhastamisega tegelev ettevõtja kooskõlastab kasutatavad julgestusmeetmed lennuettevõtja ja Transpordiametiga.

(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 esitatule lennuvälja või kopteriväljaku käitaja:

1) [kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

2) [kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

3) [kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

4) [kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

5) [kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

6) tagab juurdepääsukontrolli lennuvälja või kopteriväljaku lennuale;

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

7) [kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

8) tagab lennuvälja või kopteriväljaku kinnisele ja julgestuspiirangualale sisenevate isikute ja sõidukite tuvastamise;

9) tagab mittereisijatest isikute ja nendega kaasas olevate esemete julgestusotstarbelise läbivaatuse enne isikute sisenemist lennuvälja või kopteriväljaku julgestuspiirangualale;

10) tagab lahkuvate reisijate ja nende käsipagasi julgestusotstarbelise läbivaatuse enne julgestuspiirangualalt lahkuva õhusõiduki pardale minekut;

11) tagab transfeerreisijate, nende käsipagasi ja registreeritud pagasi julgestusotstarbelise läbivaatuse enne õhusõiduki pardale minekut;

12) tagab julgestusotstarbelise läbivaatuse läbinud reisijate ja nende käsipagasi kaitse lubamatu sekkumise eest alates julgestusotstarbelise läbivaatuse teostamise kohast kuni õhusõiduki pardale minekuni;

13) [kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

14) tagab registreeritud pagasi julgestusotstarbelise läbivaatuse enne lennuvälja või kopteriväljaku julgestuspiirangualalt lahkuva õhusõiduki pardale laadimist;

15) tagab registreeritud pagasi kaitse lubamatu juurdepääsu eest alates julgestusotstarbelise läbivaatuse teostamisest või vedaja nõustumisest vedada kuni selle õhusõiduki lahkumiseni, millele pagas laaditakse;

16) määrab lennundusjulgestuse eest vastutava pädeva töötaja ning teavitab sellest Transpordiametit.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 esitatule lennuettevõtja:

1) määratleb julgestuskäsiraamatus meetmed ja protseduurid õhusõiduki pardal ohutuse tagamiseks, kui õhusõidukiga reisib käesoleva seaduse §-s 46¹⁵ nimetatud erikohtlemist vajav reisija, ning tagab võimaluse korral õhusõiduki kapteni informeerituse nimetatud reisijast;

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

2) tagab õhusõiduki nõuetekohase julgestuskontrolli ja läbiotsimise ning pärast nõuetekohast õhusõiduki julgestuskontrolli või läbiotsimist õhusõiduki kaitstuse lubamatu juurdepääsu eest kuni õhusõiduki lahkumiseni;

3) tagab, et õhusõiduki pardal veetavad registreeritud pagasiühikud on individuaalselt määratletud reisijaga koosliikuva või reisijast eraldiliikuva pagasiühikuna, on nõuetekohaselt läbi vaadatud ning lubatud vedamiseks konkreetsel lennul;

4) märgistab oma posti tähisega „lennuettevõtja post” ja saadetised tähisega „lennuettevõtja saadeti”;

5) [kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

6) tagab õhusõiduki kapteni informeerituse õhusõiduki pardal olevate relvastatud isikute arvust ning nende istekohtade asukohast;

7) [kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

8) [kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

9) [kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

10) määrab lennundusjulgestuse eest vastutava pädeva töötaja ning teavitab sellest Transpordiametit.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(5) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 esitatule aeronavigatsiooniteenuse osutaja:

1) teavitab Politsei- ja Piirivalveameti asjakohast struktuuriüksust, Häirekeskust, lennuvälja või kopteriväljaku julgestusteenistust ning Tallinnas Tallinna lennuvälja peadispetšerit ohuolukorras olevast õhusõidukist;

[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

2) [kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

3) tagab ohuolukorda sattunud õhusõiduki lennu juhtimise Tallinna lennuinfopiirkonnas ning edastab teabe kõikidele lennumarsruudil asuvatele lennuliiklusteenistustele ning võimaluse korral sihtlennuväljale;

4) tagab õhusõiduki käitaja teavitamise võimalikust ohuolukorrast ning muudest sellega seotud asjaoludest;

5) [kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

6) [kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

7) tagab oma töötaja usaldusväärsuse kontrollimise enne lennujaama läbipääsuloa väljastamist;

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

8) määrab lennundusjulgestuse eest vastutava pädeva töötaja ning teavitab sellest Transpordiametit.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 46⁴. Lennundusjulgestusalane koolitus

(1) Lennundusjulgestusalane koolitus peab vastama nõuetele, mis on sätestatud komisjoni määruses (EL) nr 2015/1998, millega nähakse ette lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamise üksikasjalikud meetmed (ELT L 299, 14.11.2015, lk 1–142).

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud koolitusele võib julgestusmeetmeid kohaldavat isikut koolitada Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni või Euroopa Tsiviillennunduse Konverentsi poolt korraldataval ja nende poolt tunnustatud või sertifitseeritud julgestusinstruktori läbiviidaval julgestusalasel koolitusel või mõne muu Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva asutuse kinnitatud koolituskava alusel selle liikmesriigi pädeva asutuse tunnustatud või sertifitseeritud instruktori läbiviidaval julgestusalasel koolitusel.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 46⁵. Lennundusjulgestusalase koolituse kava heakskiitmine

(1) Lennundusjulgestusalase koolituse kava peab sisaldama julgestusalaste teadmiste ja oskuste omandamiseks vajalikke teemasid.

(2) Koolituskava ja selles tehtavad muudatused peab heaks kiitma Transpordiamet. Koolituskava peab uuendama lennundusjulgestusnõuete või julgestusmeetmeid kohaldava ettevõtja tegevuse muutumise korral või muudel asjakohastel juhtudel.

(3) Isik, kes taotleb koolituskava või selle muudatuste heakskiitmist, esitab Transpordiametile koolituskava, milles tuleb kajastada vähemalt:

1) koolituse pealkiri, teema või valdkond;

2) koolituse sihtgrupp;

3) koolituse eesmärk;

4) koolituskava koostamise aluseks olev alusmaterjal;

5) koolituse sisu;

6) moodulite kestus ning nende käigus omandatavad teadmised ja oskused;

- 7) kasutatavad vahendid ja jagatavad materjalid;
- 8) õpetamismeetodid;
- 9) teadmiste kontrollimise ja hindamise meetodika;
- 10) tulemuste fikseerimise põhimõtted.

(4) Transpordiamet teeb koolituskava heakskiitmise või sellest keeldumise otsuse 30 päeva jooksul taotluse esitamisest arvates, või kui taotluses esineb puudusi, siis puuduste kõrvaldamisest arvates.

(5) Transpordiameti tehtud heakskiitmise otsus kehtib tähtajatult.

(6) Transpordiamet keeldub koolituskava heaks kiitmast, kui koolituskava ei sisalda teadmiste ja oskuste omandamiseks vajalikke teemasid.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 46⁶. Lennundusjulgestusalast koolitust läbiviiva julgestusinstruktori sertifitseerimine

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(1) Lennundusjulgestusalaseid koolitusi läbiviival julgestusinstruktoril peab olema kehtiv sertifikaat. Julgestusinstruktori sertifikaadi annab välja Transpordiamet.

(2) Julgestusinstruktori sertifikaati taotleb isik peab vastama koolitusi läbiviivale julgestusinstruktorile esitatavatele nõuetele, mis on sätestatud komisjoni määruses (EL) nr 2015/1998.

(3) Isik, kes taotleb julgestusinstruktori sertifikaati, esitab Transpordiametile järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) vormikohane taotlus, milles taotleja märgib, milliseid komisjoni määruse (EL) nr 2015/1998 lisa punktis 11.2 loetletud koolitusi ta läbi viia soovib;
- 2) kirjalik kinnitus taustakontrolli läbimise kohta või taotlus selle tegemiseks;
- 3) elulookirjeldus, millest nähtub isiku kvalifikatsioon ja töökogemus;
- 4) asjakohased dokumendid või koopiad dokumentidest, mis tõendavad, et isik omab käesoleva lõike punktis 1 märgitud koolituste läbiviimiseks nõutavaid teadmisi ja oskusi;
- 5) sertifikaadi korduval taotlemisel dokumendid, mis tõendavad korduvkoolituse läbimist või teabe saamist asjakohastes valdkondades toimuvate arengute kohta.

(4) Transpordiamet teeb julgestusinstruktori sertifikaadi väljaandmise või sellest keeldumise otsuse 30 päeva jooksul taotluse ja kõigi nõutavate andmete ning dokumentide esitamisest arvates, või kui taotluses esineb puudusi, siis puuduste kõrvaldamisest arvates.

(5) Transpordiamet annab välja julgestusinstruktori sertifikaadi üksnes nende taotluses märgitud koolituste läbiviimiseks, mille puhul on kindlaks tehtud, et taotleja omab vajalikku kvalifikatsiooni ja töökogemust ning teadmisi ja oskusi.

(6) Julgestusinstruktori sertifikaat kehtib kuni viis aastat.

(7) Transpordiamet keeldub sertifikaadi väljaandmisest, kui:

- 1) isik ei vasta komisjoni määruses (EL) nr 2015/1998 sätestatud koolitusi läbiviivale julgestusinstruktorile esitatud nõuetele;
- 2) taotleja suhtes esineb käesoleva seaduse § 46⁹lõikes 4 sätestatud asjaolu;
- 3) isik on esitanud tahtlikult valeandmeid, mis võiksid mõjutada taotluse läbivaatamist ning mille esitamata jätmise korral tuleks sertifikaadi andmisest keelduda käesoleva lõike punktis 1 sätestatud alusel.

(8) Transpordiamet võib keelduda julgestusinstruktori sertifikaadi andmisest, kui taotleja suhtes esineb käesoleva seaduse § 46⁹lõikes 5 sätestatud asjaolu.

(9) Transpordiamet tunnistab julgestusinstruktori sertifikaadi kehtetuks, kui julgestusinstruktori suhtes esineb käesoleva seaduse § 46⁹lõikes 4 sätestatud asjaolu

(10) Transpordiamet võib julgestusinstruktori sertifikaadi kehtivuse peatada või sertifikaadi kehtetuks tunnistada, kui:

- 1) isik ei vasta komisjoni määruses (EL) nr 2015/1998 sätestatud koolitusi läbiviivale julgestusinstruktorile esitatud nõuetele;
- 2) julgestusinstruktori suhtes esineb käesoleva seaduse § 46⁹lõikes 5 sätestatud asjaolu;
- 3) riikliku järelevalve käigus tuvastatakse, et julgestusinstruktori korraldatud koolitused ei taga koolitatavale nõutavaid teadmisi või oskusi.

(11) Julgestusinstruktori sertifikaadi taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 46⁷. Piirangute kehtestamine lennuvälja või kopteriväljaku territooriumil ja sellega piirnevatel aladel
[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015 - muudetud paragrahvi number 46.5 numbriks 46.7]

(1) Lennuvälja või kopteriväljaku territooriumil määratletud julgestuspiirangualad kooskõlastatakse Transpordiametiga ning tehakse teatavaks kõigile lennuvälja või kopteriväljaku territooriumil tööülesandeid täitvatele isikutele.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Lennuvälja käitaja, lennuväljal tegutsevad ettevõtjad ning ametiasutused vastutavad juurdepääsu eest oma territooriumile ja ehitistele.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(3) Lennuvälja lennualaga piirnevale alale viie meetri ulatuses lennuvälja piirdeaiast arvates, sealhulgas munitsipaal- ja eramaale, ei ole lubatud püstitada ehitisi ja paigutada seadmeid, mis ei ole seotud lennuvälja käitamisega, ega ladustada materjale ning parkida sõidukeid. Sõidukite parkimine ja materjalide ladustamine nimetatud alal on lubatud Transpordiameti kehtestatud täiendavate julgestusmeetmete kohaldamise korral.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 46⁸. Läbipääsu lubav dokument ja selle kontrollimise üldnõuded

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015 - muudetud paragrahvi number 46.6 numbriks 46.8]

(1) Lennuvälja ja kopteriväljaku territooriumil ühtsete läbipääsulubade süsteemi korraldamise ja kontrolli eest vastutavad ning läbipääsulubasid väljastavad vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 300/2008, komisjoni määrusele (EÜ) nr 272/2009, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 300/2008 lisas sätestatud tsiviillennundusjulgestuse ühiseid põhistandardeid (ELT L 91, 03.04.2009, lk 7), ja komisjoni määrusele (EL) nr 2015/1998 Transpordiamet ning lennuvälja või kopteriväljaku käitaja.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(2) Isik võib lennuvälja või kopteriväljaku julgestuspiirangualal liikuda järgmiste dokumentide alusel:

1) kindlale lennule minemise eesmärgil reisija lennupileti alusel väljastatud kehtiv õhusõiduki pardakaart koos isikut tõendava dokumendiga;

2) Transpordiameti ja lennuvälja või kopteriväljaku käitaja poolt väljastatud kehtiv isiku läbipääsuluba;

3) õhusõiduki meeskonnaliikme sertifikaat riigipiiri ületamist lubava dokumendina tööülesannete täitmisel.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2¹) Transpordiameti järelevalveametnikule välja antud läbipääsuluba tõendab järelevalveametniku volitust teostada riiklikku ja haldusjärelevalvet.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(3) Reisija esitab julgestusotstarbelise läbivaatuse teostamisel läbivaatuse tegijale käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 nimetatud pardakaardi ning läbivaatuse tegijale või politseiametnikule isikut tõendava dokumendi nende nõudmisel.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(4) Reisija õhusõiduki pardale minekul veendub õhusõiduki käitaja või tema esindaja reisija pardalemineku õigsuses, kontrollides reisija pardakaarti.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(5) [Kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(6) Läbipääsuloa väljaandjal on õigus lennuväljal kehtivate julgestusnõuete rikkumise korral osaliselt või täielikult läbipääsuloaga antud volitused peatada või läbipääsuluba kehtetuks tunnistada.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 46⁹. Taustakontroll

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015 - muudetud paragrahvi number 46.7 numbriks 46.9]

(1) Isiku sobilikkuse hindamiseks lennuvälja või kopteriväljaku julgestuspiirangualale saatjata pääsemiseks, õhusõiduki meeskonnaliikme sertifikaadi või tunnistuse või julgestusinstruktori sertifikaadi saamiseks ja lennundusjulgestusalaste ülesannete täitmiseks teostab Kaitsepolitseiamet isiku taustakontrolli (edaspidi *kontroll*).

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2) Kontrolli teostatakse füüsilise isiku (edaspidi *kontrollitav*) suhtes, kes taotleb või omab järgmisi dokumente või kes hakkab täitma või täidab järgmisi lennundusjulgestusalaseid ülesandeid:

1) lennuvälja või kopteriväljaku julgestuspiirangualale saatjata pääsu võimaldav läbipääsuluba (edaspidi *läbipääsuluba*);

2) õhusõiduki meeskonnaliikme sertifikaat (edaspidi *meeskonnaliikme sertifikaat*);

3) õhusõiduki meeskonnaliikme tunnistus (edaspidi *meeskonnaliikme tunnistus*);

8) kontrollitav ei ole esitanud käesoleva paragrahvi lõike 9¹ alusel nõutud täpsustavaid või lisaandmeid või dokumente.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(6) Kaitsepolitseiamet kontrollib järjepidevalt käesoleva paragrahvi lõigetes 4 ja 5 nimetatud asjaolude esinemist läbipääsuloa või meeskonnaliikme sertifikaadi ja tunnistuse või julgestusinstruktori sertifikaadi kehtivusajal ning ajal, kui kontrollitav täidab käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 4–9 ja 11–14 nimetatud ülesandeid.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(6¹) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud kontrolli käigus ilmnevad kontrollitava kohta käesoleva paragrahvi lõikes 4 või 5 nimetatud asjaolud, teavitab Kaitsepolitseiamet sellest viivitamata käesoleva paragrahvi lõike 8 punktides 1–3 nimetatud asjaomast isikut või asutust.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(6²) Kui kontrollitavale käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumenti välja ei anta või see tunnistatakse kehtetuks või isikul ei lubata täita lõikes 2 nimetatud ülesandeid või isik neid enam ei täida, teavitab lõikes 8 nimetatud isik või asutus sellest viivitamata Kaitsepolitseiametit.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(7) Kui kontrollitava suhtes kohaldatakse käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud meetmeid, nimetatakse kontrollitav võimaluse korral teisele ameti- või töökohale või vabastatakse teenistusest käesoleva seaduse alusel ja avaliku teenistuse seaduses sätestatud korras või lõpetatakse töösuhe käesoleva seaduse alusel ja töölepingu seaduses ettenähtud korras.

(8) Kontrolli tegemiseks peab kontrollitav esitama isikuandmete ankeedi järgmiselt:
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

- 1) lennuvälja või kopteriväljaku käitajale või Transpordiametile, kui taotletakse läbipääsuluba;
 - 2) lennuettevõtjale, kui taotletakse meeskonnaliikme tunnistust;
 - 2¹) kontrollitava tööandjale käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 12–14 nimetatud juhtudel;
- [RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]
- 3) Transpordiametile kõikidel muudel käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhtudel.

(8¹) Kontrollitav esitab isikuandmete ankeedi käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumendi esmakordsel taotlemisel või enne ülesande täitmise alustamist.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(8²) Kontrollitav esitab isikuandmete ankeedi uuesti käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumendi taotlemisel või ülesande täitmiseks, kui on esinenud mõni käesoleva paragrahvi lõikes 6² nimetatud asjaolu või kui kontrollitav asub tööle teise tööandja juures.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(9) Isikuandmete ankeedis esitab kontrollitav oma isikuandmed, andmed perekondlike sidemete, hariduskäigu ja tööalase tegevuse kohta ning muud andmed, mis võimaldavad kontrollida käesoleva paragrahvi lõigetes 4 ja 5 nimetatud asjaolude esinemist. Võimaluse korral esitab kontrollitav koos isikuandmete ankeediga selles toodud elu- ja töökohaandmeid ning hariduskäiku kinnitavad dokumendid ning karistusandmed või ametliku kinnituse nende puudumise kohta kõigist taotluses märgitud elukohariikidest, välja arvatud Eestist.

(9¹) Kontrollitav esitab Kaitsepolitseiameti nõudmisel täpsustavaid või lisaandmeid või dokumente käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud kontrolli käigus tähtsust omavate asjaolude kohta.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(10) Lennuvälja ja kopteriväljaku käitaja, lennuettevõtja, kontrollitava tööandja ning Transpordiamet edastavad kontrollitava esitatud dokumendid kontrolli tegemiseks Kaitsepolitseiametile.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(11) Kaitsepolitseiamet teavitab käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud isikut või asutust esmakordse kontrolli tulemustest, sealhulgas käesoleva paragrahvi lõigetes 4 ja 5 nimetatud asjaoludest, kirjalikult 15 päeva jooksul pärast dokumentide kättesaamist.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(12) Kui kontrolli tegemiseks tuleb Kaitsepolitseiametil teha järelepärimine rahvusvahelisele organisatsioonile, välisriigile, kohalikule omavalitsusele või haridusasutusele või kontrollitav ei ole esitanud käesoleva paragrahvi lõike 9¹ alusel nõutud andmeid või dokumente, võib kontrolli tulemustest teavitamise tähtaega pikendada kuni 45 päevani.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(12¹) Kontrolli tegemisel võib Kaitsepolitseiamet kohaldada julgeolekuasutuste seaduses isikuandmete töötlemise kohta sätestatud.
[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(12²) Kontrolli läbiviimiseks kogutud isikuandmeid säilitatakse kümme aastat pärast kontrolli läbiviimist või käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud ülesande täitmise aluseks oleva lepingu või dokumendi kehtivuse või kontrollitava töö- või teenistussuhte lõppemist. Pärast nimetatud tähtaja möödumist andmed kustutatakse.
[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(13) Isikuandmete ankeedi vormi kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).
[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 46¹⁰. Juurdepääs õhusõidukile

[Kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015 - muudetud paragrahvi number 46.8 numbriks 46.10]

§ 46¹¹. Isikute ja nende pagasi julgestusotstarbeline läbivaatus

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015 - muudetud paragrahvi number 46.9 numbriks 46.11]

(1) Lennuvälja või kopteriväljaku julgestuspiirangualale ning õhusõiduki pardale viimiseks keelatud esemete loetelu hoitakse lennujaama reisiterminalis ja pääslates nähtaval kohal.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Lennuvälja või kopteriväljaku julgestuspiirangualale ja õhusõiduki pardale ei lubata isikut, kes keeldub läbivaatusest või on alust arvata, et ta võib asetada ohtu iseennast või teisi isikuid.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(3) Läbivaatuse tegemiseks vajalike tehniliste vahendite mittetöökorras oleku või elektrikatkestuse korral tehakse läbivaatus käsitsi.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(4) Julgestusalasest läbivaatusest vabastatakse riigipead, Eesti Vabariigi peaminister, Riigikogu esimees, välisminister ning nimetatud isikutega koos reisivad abikaasad ja alaealised lapsed. Julgestusalasest läbivaatusest on vabastatud ka välisriigi samaväärse positsiooniga isikud, käesolevas lõikes loetletud isikute kaitset tagavad ning nendega koos reisivad või neid reisile saatvad ihukaitsjad ning julgestusalasest läbivaatusest vabastatud isikute käsipagas.
[RT I, 21.10.2015, 1- jõust. 22.10.2015]

(4¹) Vabariigi Presidendi Kantselei direktori taotlusel võib Välisministeerium vabastada julgestusalasest läbivaatusest Vabariigi Presidendi poolt visiidile kutsutud külalise. Riigikogu esimees võib vabastada julgestusalasest läbivaatusest Eesti Vabariigis ametlikul visiidil viibiva Riigikogu külalise. Julgestusalasest läbivaatusest vabastamisest tuleb teavitada käesoleva paragrahvi lõikes 4³ sätestatud korras.
[RT I, 21.10.2015, 1- jõust. 22.10.2015]

(4²) Vabariigi Valitsuse liikme või riigisekretäri taotlusel võib Välisministeerium vabastada julgestusalasest läbivaatusest Eesti Vabariigis ametlikul visiidil viibiva külalise.
[RT I, 21.10.2015, 1- jõust. 22.10.2015]

(4³) Julgestusalasest läbivaatusest vabastatud isiku saabumisest lennuvälja või kopteriväljaku julgestuspiirangualale teavitab lennuvälja või kopteriväljaku käitajat julgestusalasest läbivaatusest vabastatud isiku kutsuja kirjalikult ja võimalusel vähemalt 48 tundi enne isiku saabumist lennuväljale.
[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(5) Kui registreeritud pagasi läbivaatamisel selgub, et pagas võib sisaldada keelatud esemeid, ja kui reisijat ei õnnestu üles leida, on julgestustöötajal õigus lennuettevõtja esindaja juuresolekul pagas avada. Lukustatud pagasit võib põhjendatud kahtluse korral avada Politsei- ja Piirivalveameti või Maksu- ja Tolliameti esindaja juuresolekul või reisija kirjalikul nõusolekul.
[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(6) [Kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(7) Läbivaatuseks vajalikud julgestusseadmed, mis on nimetatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 300/2008, on nimetatud vahendite soetajal õigus kooskõlastada Transpordiametiga.
[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 46¹². Kauba, posti ja pardavarude julgestusmeetmete eest vastutavad isikud ning nende tunnustamine

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015 - muudetud paragrahvi number 46.10 numbriks 46.12]

(1) Kauba ja posti julgestusmeetmete kohaldamise eest vastutavad vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 300/2008, komisjoni määrustele (EÜ) nr 272/2009 ja (EL) nr 2015/1998 tuntud saatja, kokkuleppeline esindaja ja esindaja teenuseid kasutav kaubasaatja.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(2) Pardavarude julgestusmeetmete kohaldamise eest vastutavad vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 300/2008, komisjoni määrustele (EÜ) nr 272/2009 ja (EL) nr 2015/1998 lennuettevõtja, pardavarude kokkuleppeline tarnija või tuntud tarnija.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikud peavad vastama komisjoni määruks (EL) nr 2015/1998 nende kohta kehtestatud nõuetele.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(4) Tuntud saatjat, kokkuleppelist esindajat ja pardavarude kokkuleppelist tarnijat peab olema Transpordiamet tunnustanud.

(5) Isik, kes taotleb enda tunnustamist käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud isikuna, esitab Transpordiametile lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatud lennukite julgestusmeetmete kohaldamise eest vastutava isiku taustakontrolli läbimise kohta või taotluse selle tegemiseks.

(6) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud andmetele ja dokumentidele peab kokkuleppelise esindaja staatust ja pardavarude kokkuleppelise tarnija staatust taotleb isik esitama:

- 1) julgestuskäsiraamatu;
- 2) komisjoni määruse (EL) nr 2015/1998 kohase allkirjastatud kohustuste deklaratsiooni „Kokkuleppeline esindaja” või „Pardavarude kokkuleppeline tarnija”.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(7) Kui tunnustuse taotlust ei vaadata tähtaja jooksul läbi, ei loeta tunnustust tähtaja möödumisel taotlejale vaikumisi antuks.

(8) Transpordiamet tunnustab tuntud saatjat, kokkuleppelist esindajat ja pardavarude kokkuleppelist tarnijat, kui nad vastavad komisjoni määruks (EL) nr 2015/1998 sätestatud nõuetele.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(9) Tunnustamise otsus kehtib kuni viis aastat.

(10) Tunnustuse kehtivuse pikendamise taotlus tuleb esitada vähemalt 60 päeva enne tunnustuse kehtivuse lõppemist ning taotlusele tuleb lisada käesoleva paragrahvi lõigetes 5 ja 6 nimetatud dokumendid.

(11) Transpordiamet keeldub tuntud saatja, kokkuleppelise esindaja või pardavarude kokkuleppelise tarnija tunnustamisest või tunnustuse kehtivuse pikendamisest, kui:

- 1) kokkuleppelise esindaja tunnustust taotleva isiku esitatud julgestuskäsiraamat või allkirjastatud deklaratsioon ei vasta komisjoni määruse (EL) nr 2015/1998 lisa punkti 6.3.1.2 alapunktis a esitatud nõuetele;

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

- 1¹) pardavarude kokkuleppelise tarnija tunnustust taotleva isiku esitatud julgestuskäsiraamat või allkirjastatud deklaratsioon ei vasta komisjoni määruse (EL) nr 2015/1998 lisa punkti 8.1.3.2 alapunktis a esitatud nõuetele;

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

- 2) tegevuskoha kohapealse kontrolli käigus tuvastatakse, et tuntud saatja ei kohalda komisjoni määruse (EL) nr 2015/1998 liites 6-B sätestatud nõudeid;

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

- 3) tegevuskoha kohapealse kontrolli käigus tuvastatakse, et kokkuleppelise esindaja või pardavarude kokkuleppelise tarnija tunnustust taotleb isik ei kohalda nõuetekohaselt oma julgestuskäsiraamatus sätestatud meetmeid;

- 4) julgestusmeetmete kohaldamise eest vastutava isiku puhul esineb käesoleva seaduse § 46⁹ lõikes 4 sätestatud asjaolu;

[RT I, 03.05.2016, 4- jõust. 13.05.2016]

- 5) isik on esitanud tahtlikult valeandmeid, mis võiksid mõjutada taotluse läbivaatamist ning mille esitamata jätmise korral tuleks tunnustuse andmisest või muutmise keelduda käesoleva lõike punktides 1–3 sätestatud alustel;

- 6) isik ei esita vähemalt 60 päeva enne tunnustuse kehtivuse lõppu taotlust tunnustuse kehtivuse pikendamiseks.

(12) Transpordiamet võib keelduda tuntud saatja, kokkuleppelise esindaja või pardavarude kokkuleppelise tarnija tunnustamisest või tunnustuse kehtivuse pikendamisest, kui julgestusmeetmete kohaldamise eest vastutava isiku puhul esineb käesoleva seaduse § 46⁹ lõikes 5 sätestatud asjaolu.

[RT I, 03.05.2016, 4- jõust. 13.05.2016]

(13) Transpordiamet tunnistab tunnustuse otsuse kehtetuks, kui julgestusmeetmete kohaldamise eest vastutava isiku puhul esineb käesoleva seaduse § 46⁹ lõikes 4 sätestatud asjaolu.

[RT I, 03.05.2016, 4- jõust. 13.05.2016]

(14) Transpordiamet võib tunnustuse kehtetuks tunnistada, kui:

1) riikliku järelevalve käigus tuvastatakse, et tuntud saatja ei kohalda komisjoni määruse (EL) nr 2015/1998 liites 6-B sätestatud nõudeid;

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

2) julgestusmeetmete kohaldamise eest vastutava isiku puhul esineb käesoleva seaduse § 46⁹ lõikes 5 sätestatud asjaolu;

[RT I, 03.05.2016, 4- jõust. 13.05.2016]

3) riikliku järelevalve käigus tuvastatakse, et kokkuleppeline esindaja või pardavarude kokkuleppeline tarnija ei kohalda nõuetekohaselt oma julgestuskäsiraamatus sätestatud meetmeid.

(15) Tuntud saatja, kokkuleppelise esindaja ja pardavarude kokkuleppelise tarnija tunnustamise taotluse ja tunnustuse kehtivuse pikendamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 46¹³. Diplomaatilise posti julgestusotstarbeline läbivaatus

[Kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015 - muudetud paragrahvi number 46.11 numbriks 46.13]

§ 46¹⁴. Tulirelvad ning laskemoon õhusõiduki pardal

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015 - muudetud paragrahvi number 46.12 numbriks 46.14]

(1) Tsiviilõhusõidukis registreeritud pagasina veetavad tulirelvad peavad olema tühjaks laetud ja pakendatud viisil, mis välistab nende juurdepääsu ja kasutamise kogu lennu vältel. Kui õhusõiduki käitajal ei ole võimalik tagada nimetatud eseme puutumatust nimetatud ajavahemikul, siis relva õhusõiduki pardale ei võeta.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(2) Tulirelva kandmine õhusõiduki salongis toimub vastavalt relvaseaduses sätestatud korrale ning vedu teostava lennuettevõtja lennutegevuskäsiraamatus sätestatu kohaselt.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(3) Tulirelva ning laskemoona vedamisel õhusõidukiga registreeritud pagasina tehakse pakendile sellekohased ingliskeelsed märged „firearm” või kasutatakse vastavasisulist piktogrammi.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 46¹⁵. Erikohtlemist vajava reisija vedamine

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015 - muudetud paragrahvi number 46.13 numbriks 46.15]

(1) Erikohtlemist vajavaks reisijaks käesoleva seaduse tähenduses peetakse:

1) kinnipeetavat, arestialust ja vahistatut;

2) riigist väljasaadetavat isikut;

3) reisijat, kes võib mis tahes muudel asjaoludel ohustada õhusõidukit ning selles viibivaid isikuid.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(2) Vähemalt 24 tundi enne lennu planeeritavat toimumist informeerib lennu broneeriija kirjalikult erikohtlemist vajava reisija veost lennuvälja käitajat ning lisaks lennuettevõtjat või tema esindajat, kes teatab õhusõiduki kaptenile erikohtlemist vajava reisija lennu aja, edastab riskianalüüsi ning vajaduse korral relvaga õhusõiduki pardal viibivate õiguskaitseorgani esindajate arvu ja istekohtade asukoha.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(3) Erikohtlemist vajavat reisijat saadab vajaduse korral õiguskaitseorgani esindaja.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(4) Riigist väljasaadetav isik võib olla õhusõiduki pardal saatjata, kui on piisavalt alust arvata, et isik ei mõjuta lennu ajal lennu kulgemise ohutust. Riigist väljasaadetava reisija eest kuni tema üleandmiseni vastava riigi immigratsiooniteenistusele vastutab saatja puudumise korral vedaja.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(5) [Kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 46¹⁶. Täiendavad julgestusmeetmed

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015 - muudetud paragrahvi number 46.14 numbriks 46.16]

(1) Lennuvälja või kopteriväljaku käitaja ja lennuettevõtja võtavad Transpordiameti poolt nimetatud kõigi või teatud lennuettevõtjate lendude teenindamisel kindlaksmääratud ajavahemikuks või määramata ajaks kasutusele Transpordiameti poolt kehtestatud täiendavad julgestusmeetmed.

(2) Võimaluse korral arvestab Eesti välisriikide taotlusi täiendavate julgestusmeetmete kohaldamisel konkreetse lennu või lendude suhtes ning vajaduse korral nõuab nimetatud meetmete kohaldamisega kaasnevate kulude katmist taotleja riigi poolt.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 46¹⁷. Teavitamine lennundusjulgestust mõjutavast juhtumist ja ebaseaduslikust sekkumisest tsiviillennundustegevusse

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015 - muudetud paragrahvi number 46.15 numbriks 46.17]

(1) Lennuettevõtja, lennuvälja ja kopteriväljaku käitaja, aeronavigatsiooniteenuse osutaja, kokkuleppeline esindaja, pardavarude kokkuleppeline tarnija, tuntud saatja ja mis tahes muu julgestusmeetmeid kohaldav ettevõtja teavitab tõsisest julgestusalasest rikkumisest või intsidendist või ebaseaduslikust sekkumisest tsiviillennundusse Transpordiametit kirjalikult hiljemalt järgmisel tööpäeval ja edastab Transpordiametile ettevõttesisese uurimise tulemuste aruande

(2) Ebaseaduslikust sekkumisest tsiviillennundusse teavitab Transpordiamet Rahvusvahelist Tsiviillennunduse Organisatsiooni 30 päeva jooksul ning juhtumi lõpparuanne saadetakse Rahvusvahelisele Tsiviillennunduse Organisatsioonile viivitamata pärast uurimise lõppkokkuvõtte tegemist.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 46¹⁸. Julgestusmeetmeid kohaldava isiku kvalifikatsioon, väljaõpe ja tunnustamine

(1) Julgestusmeetmeid kohaldava isiku tööülesanded on seotud isikute, nendega kaasas olevate esemete, käsipagasi, registreeritud pagasi, lennuettevõtja posti ja saadetiste, posti, kauba, pardavarude ja lennuväljavarude julgestusalase läbivaatuse teostamise, sõidukite kontrollimise, lennuvälja ja kopteriväljaku julgestuspiirangualadele juurdepääsu kontrolli ning patrullide tegemisega.

(2) Julgestusmeetmeid iseseisvalt kohaldavat isikut peab olema Transpordiamet tunnustanud.

(3) Transpordiamet annab julgestusmeetmeid kohaldava isiku tunnustuse, kui taotleja:

- 1) on Eesti alaline elanik või Euroopa Liidu või NATO liikmesriigi kodanik;
- 2) on vähemalt 19-aastane;
- 3) tervises seisund võimaldab täita tema ülesandeid;
- 4) valdab riigikeelt vähemalt keeleseaduses sätestatud B2-tasemel, kui see on vajalik tööülesannete täitmiseks;
- 5) omab vähemalt keskharidust;
- 6) on edukalt läbinud taustakontrolli;
- 7) omab tööülesannete täitmiseks vajalikke komisjoni määruses (EL) nr 2015/1998 sätestatud julgestusmeetmeid kohaldavale isikule esitatud nõuete kohaseid teadmisi ja oskusi;

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

8) on läbinud tööülesannete täitmiseks vajaliku komisjoni määruse (EL) nr 2015/1998 nõuetele vastava koolituse.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(4) Isiku tervises seisundi hindamisel lähtutakse turvategevuse seaduse alusel turvatöötaja tervisele kehtestatud nõuetest, võttes seejuures arvesse isikule määratud tööülesannete iseloomu.

[RT I, 01.03.2023, 2- jõust. 01.07.2024]

(5) Transpordiamet keeldub julgestusmeetmeid kohaldava isiku tunnustuse andmisest ja tunnustuse kehtivuse pikendamisest järgmistel juhtudel:

- 1) taotleja ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud nõuetele;
 - 2) taotleja suhtes esineb käesoleva seaduse § 46⁹ lõikes 4 sätestatud asjaolu;
- [RT I, 03.05.2016, 4- jõust. 13.05.2016]
- 3) taotleja on esitanud tahtlikult valeandmeid, mis võiksid mõjutada taotluse läbivaatamist ning mille esitamata jätmise korral tuleks tunnustuse andmisest või tunnustuse kehtivuse pikendamisest keelduda käesoleva lõike punktis 1 sätestatud alusel.

(6) Transpordiamet võib keelduda julgestusmeetmeid kohaldava isiku tunnustuse andmisest ja tunnustuse kehtivuse pikendamisest, kui taotleja suhtes esineb käesoleva seaduse § 46⁹ lõikes 5 sätestatud asjaolu.

[RT I, 03.05.2016, 4- jõust. 13.05.2016]

(7) Kui julgestusmeetmeid kohaldav isik teostab isikute, nendega kaasas olevate esemete, käsipagasi, registreeritud pagasi, lennuettevõtja posti ja saadetiste, posti, kauba, pardavarude ja lennuväljavarude julgestusalast läbivaatust ning sõidukite kontrolli, kehtib tema tunnustus kolm aastat.

(8) Kui julgestusmeetmeid kohaldav isik teostab lennuvälja või kopteriväljaku julgestuspiirangualadele juurdepääsu kontrolli ning patrulle, kehtib tema tunnustus viis aastat.

(9) Komisjoni määruse (EL) nr 2015/1998 punktis 11.2 nimetatud julgestusmeetmeid kohaldav isik peab osalema nõuetele vastavatel korduvkoolitustel sagedusega, mis on piisav, et tagada vajalike teadmiste ja oskuste säilitamine ning uute teadmiste ja oskuste omandamine vastavalt lennundusjulgestuse valdkonna arengule.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(10) Transpordiamet tunnistab julgestusmeetmeid kohaldava isiku tunnustuse otsuse kehtetuks, kui tema suhtes esineb käesoleva seaduse § 46⁹ lõikes 4 sätestatud asjaolu.
[RT I, 03.05.2016, 4- jõust. 13.05.2016]

(11) Julgestusmeetmeid kohaldava isiku tunnustuse võib täielikult või osaliselt kehtetuks tunnistada, kui:

- 1) isik ei läbi ettenähtud sagedusega korduvkoolitust;
- 2) isik ei taotle korduvat tunnustamist julgestusmeetmeid kohaldava isikuna kolme kuu jooksul enne tunnustuse kehtivuse lõppemist;
- 3) riikliku järelevalve käigus ilmneb, et isikul ei ole nõutaval tasemel teadmisi või oskusi;
- 4) isiku tervises seisund ei võimalda täita tema tööülesandeid;
- 5) isiku suhtes esineb käesoleva seaduse § 46⁹ lõikes 5 sätestatud asjaolu.

[RT I, 03.05.2016, 4- jõust. 13.05.2016]

(12) Täpsemad nõuded julgestusmeetmeid kohaldava isiku koolitusele, koolituse läbiviimise sagedusele ja dokumenteerimisele kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

(13) Julgestusmeetmeid kohaldava isiku tunnustamise taotluse ja tunnustuse kehtivuse pikendamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.
[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

7². peatükk

MEHITAMATA ÕHUSÕIDUKI SÜSTEEMI KÄITAMINE

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 46¹⁹. Mehitamata õhusõiduki süsteemi registreerimine ja käitamine

(1) Mehitamata õhusõiduki süsteem registreeritakse ja seda käitatakse kooskõlas komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2019/947 mehitamata õhusõidukite käitamise normide ja menetluste kohta (ELT L 152, 11.06.2019, lk 45–71).

(2) Mehitamata õhusõiduki süsteemi käitamine ilma kaugpiloodi pädevuseta on keelatud.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 46²⁰. Mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja registreerimine

(1) Isik, kellel on komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/947 kohaselt kohustus registreerida end mehitamata õhusõiduki süsteemi käitajana, registreerib end käitajaks lennuohutuse järelevalve infosüsteemis.

(2) Transpordiamet väljastab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikule lennuohutuse järelevalve infosüsteemis mehitamata õhusõiduki käitaja registreerimisnumbri. Registreerimisnumber kehtib üks aasta ja seda on võimalik igal aastal pikendada.

(3) Mehitamata õhusõiduki käitaja registreerimisnumbri väljastamise ja selle pikendamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 46²¹. Kaugpiloodi pädevus

(1) Kaugpiloot peab pädevuse omandamiseks avatud kategooria A1- ja A3-alamkategoorias vastama komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/947 lisa A osa punkti UAS.OPEN.020 lõikes 4 sätestatud nõuetele. Nimetatud punktis kirjeldatud veebipõhine teooriaeksam korraldatakse Transpordiameti lennuohutuse järelevalve infosüsteemis.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teooriaeksami sooritamise korral annab Transpordiamet isikule tõendi väljaõppe läbimise kohta A1- ja A3-alamkategoorias.

(3) Kui isik taotleb kaugpiloodi pädevust avatud kategooria A2-alamkategoorias või erikategoorias, peab ta vastama komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/947 lisa A osa punkti UAS.OPEN.030 lõikes 2 või B osa punktis UAS.STS-01.020 või UAS.STS-02.020 sätestatud nõuetele. Kaugpiloodi pädevuse tõendamiseks korraldab nõutava teooriaeksami Transpordiamet või Transpordiameti sertifitseeritud mehitamata õhusõiduki kaugpilootide koolitusorganisatsioon (edaspidi *kaugpilootide koolitusorganisatsioon*).

(4) Pärast käesoleva paragrahvi lõike 3 nõuetele vastavuse tõendamist annab Transpordiamet isikule välja kaugpiloodi tunnustuse.

(5) Kaugpiloodile A1- ja A3-alamkategorias väljaõppe läbimise kohta tõendi väljaandmise eest ning kaugpiloodi tunnistuse taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras. [RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 46²². Kaugpiloodi tõendi ja tunnistuse kehtivuse peatamine, kehtivuse taastamine ning kehtetuks tunnistamine

(1) Transpordiamet võib peatada kaugpiloodi tõendi või tunnistuse kehtivuse või tunnistada selle kehtetuks, kui kaugpiloot on rikkunud:

- 1) lennundust reguleerivate õigusaktide nõudeid;
- 2) kolmandate isikute turvalisust, isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatust reguleerivate õigusaktide sätteid;
- 3) komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/947 lisa A osa punktis UAS.OPEN.060 või B osa punktis UAS.SPEC.060 sätestatud nõudeid.

(2) Kui kaugpiloodi tõendi või tunnistuse kehtivuse peatamise alused on kõrvaldatud või ära langenud, taastab Transpordiamet kaugpiloodi tõendi või tunnistuse kehtivuse.

(3) Kui peatatud kaugpiloodi tõendi või tunnistuse kehtivust ei ole taastatud peatamise otsuses määratud tähtaja jooksul, tunnistab Transpordiamet kaugpiloodi tõendi või tunnistuse kehtetuks.

(4) Kaugpiloodi tõendist või tunnistusest loobumise korral tunnistab Transpordiamet selle kehtetuks.

(5) Kui kaugpiloodi tõend või tunnistus on tunnistatud kehtetuks käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel, ei anna Transpordiamet isikule välja uut kaugpiloodi tõendit või tunnistust kuue kuu jooksul eelmise tõendi või tunnistuse kehtetuks tunnistamisest arvates.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 46²³. Kaugpilootide koolitusorganisatsiooni sertifikaat

(1) Kaugpiloodi väljaõppe korraldamiseks annab kaugpilootide koolitusorganisatsiooni sertifikaadi välja Transpordiamet.

(2) Transpordiamet otsustab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud koolitusorganisatsiooni sertifikaadi või selle muutmise sertifikaadi andmise või andmisest keeldumise 90 päeva jooksul taotluse ja kõigi nõutavate dokumentide esitamisest arvates. Transpordiamet võib otsuse tegemise tähtaega üks kord kuni 90 päeva võrra pikendada, kui see on vajalik juhtumi keerukuse tõttu. Kui taotlust ei vaadata läbi tähtaja jooksul, ei loeta sertifikaati tähtaja möödumisel taotlejale vaikimisi antuks.

(3) Kaugpilootide koolitusorganisatsioon korraldab oma tegevust kaugpilootide koolitusorganisatsiooni käsiraamatu kohaselt.

(4) Kaugpilootide koolitusorganisatsiooni sertifikaat antakse välja tähtajatult.

(5) Transpordiamet jätab kaugpilootide koolitusorganisatsiooni sertifikaadi andmata, kui taotleja käsiraamat ei vasta käesoleva paragrahvi lõike 9 alusel kehtestatud nõuetele või kui taotluses on esitatud ebaõigeid andmeid.

(6) Transpordiamet võib peatada kaugpilootide koolitusorganisatsiooni sertifikaadi kehtivuse või tunnistada selle kehtetuks, kui koolitusorganisatsioon ei vasta enam käesoleva paragrahvi lõike 9 alusel kehtestatud nõuetele.

(7) Transpordiamet tunnistab kaugpilootide koolitusorganisatsiooni sertifikaadi kehtetuks, kui:

- 1) sertifikaadi omanik ei ole sertifikaadi kehtivuse peatamise tähtaja jooksul kõrvaldanud peatamise aluseks olnud puudusi ega vasta sertifikaadi väljaandmise aluseks olevatele nõuetele;
- 2) sertifikaadi omanik loobub sertifikaadist.

(8) Sertifikaadi omanik peab vähemalt 30 kalendripäeva enne sertifikaadist loobumist teatama kirjalikult Transpordiametile loobumise tähtpäeva. Transpordiamet tunnistab sertifikaadi kehtetuks sertifikaadi omaniku teatatud loobumise kuupäeva seisuga.

(9) Nõuded kaugpilootide koolitusorganisatsiooni käsiraamatule kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

(10) Kaugpilootide koolitusorganisatsiooni sertifikaadi taotluse läbivaatamise, sertifikaadi muutmise taotluse läbivaatamise ning sertifikaadi hoidmise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras. [RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 46²⁴. Erikategooria käitamisteatis ja käitamisluba

(1) Mehitamata õhusõiduki süsteemi komisjoni rakendusmääruses (EL) 2019/947 määratud erikategoorias käitamisteatise kinnitamiseks tuleb esitada Transpordiametile sama rakendusmääruse lisa B osa punkti UAS.SPEC.020 nõuetele vastav käitamisteatis lennuohutuse järelevalve infosüsteemis.

(2) Mehitamata õhusõiduki süsteemi komisjoni rakendusmääruses (EL) 2019/947 määratud erikategoorias käitamisloa saamiseks tuleb esitada Transpordiametile sama rakendusmääruse lisa B osa punkti UAS.SPEC.030 nõuetele vastav taotlus lennuohutuse järelevalve infosüsteemis.

(3) Käitamisteatise või käitamisloa alusel tehtavate lendude korral peab käitajal olema kehtiv vastutuskindlustusleping, millega on kindlustatud käitaja vastutus mehitamata õhusõiduki süsteemi käitamisel tekkivate kolmanda isiku nõuete eest.

(4) Transpordiamet teeb otsuse käitamisteatise kinnitamiseks või sellest keeldumiseks 30 päeva jooksul taotluse esitamistest arvates, või kui taotluses esineb puudusi, siis puuduste kõrvaldamisest arvates. Kui taotlust ei vaadata läbi tähtaja jooksul, ei loeta sertifikaati tähtaja möödumisel taotlejale vaikimisi antuks.

(5) Transpordiamet teeb otsuse käitamisloa andmiseks või sellest keeldumiseks 90 päeva jooksul taotluse esitamistest arvates, või kui taotluses esineb puudusi, siis puuduste kõrvaldamisest arvates. Transpordiamet võib otsuse tegemise tähtaega üks kord kuni 90 päeva võrra pikendada, kui see on vajalik juhtumi keerukuse tõttu. Kui taotlust ei vaadata läbi tähtaja jooksul, ei loeta sertifikaati tähtaja möödumisel taotlejale vaikimisi antuks.

(6) Transpordiamet keeldub käitamisteatise kinnitamisest või käitamisloa väljaandmisest, kui isik on esitanud tahtlikult valeandmeid, mis võiksid mõjutada taotluse läbivaatamist ning mille esitamata jätmise korral tuleks käitamisteatise kinnitamisest või käitamisloa andmisest keelduda.

(7) Käitamisluba antakse välja kehtivusajaga kuni viis aastat.

(8) Käitamisteatise läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

(9) Käitamisloa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 46²⁵. Kerge mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja pädevustunnistus

(1) Kerge mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja pädevustunnistuse saamiseks esitab juriidiline isik Transpordiametile lennuohutuse järelevalve infosüsteemis taotluse, mis sisaldab kõiki komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/947 lisa C osa punkti UAS.LUC.010 alapunktis b nimetatud andmeid.

(2) Transpordiamet vaatab taotluse läbi ja teeb pädevustunnistuse andmise või andmisest keeldumise otsuse 90 päeva jooksul taotluse esitamistest arvates, või kui taotluses esineb puudusi, siis puuduste kõrvaldamisest arvates. Transpordiamet võib otsuse tegemise tähtaega üks kord kuni 90 päeva võrra pikendada, kui see on vajalik juhtumi keerukuse tõttu. Kui taotlust ei vaadata läbi tähtaja jooksul, ei loeta sertifikaati tähtaja möödumisel taotlejale vaikimisi antuks.

(3) Transpordiamet keeldub pädevustunnistuse väljaandmisest järgmistel juhtudel:

1) isik ei vasta nõuetele, mis on esitatud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/947 lisa C osa punktides UAS.LUC.020, UAS.LUC.030 ja UAS.LUC.040;

2) isik on esitanud tahtlikult valeandmeid, mis võiksid mõjutada taotluse läbivaatamist ning mille esitamata jätmise korral tuleks pädevustunnistuse väljaandmisest keelduda.

(4) Pädevustunnistuse taotluse läbivaatamise ja pädevustunnistuse hoidmise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 46²⁶. Erikategooria käitamisloa ning kerge mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja pädevustunnistuse piiramine, kehtivuse peatamine, kehtivuse taastamine ja kehtetuks tunnistamine

(1) Transpordiamet piirab mehitamata õhusõiduki erikategoorias käitamisloa või kerge mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja pädevustunnistust või peatab selle kehtivuse või tunnistab selle kehtetuks järgmistel juhtudel:

1) isik on rikkunud lennuohutuse nõudeid;

2) isik ei vasta enam erikategooria käitamisloa või kerge mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja pädevustunnistuse saamiseks kehtestatud nõuetele;

3) erikategooria käitamisloa omanik on rikkunud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/947 lisa C osa punktis UAS.SPEC.050, UAS.SPEC.090 või UAS.SPEC.100 sätestatud nõudeid;

4) kerge mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja pädevustunnistuse omanik on rikkunud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/947 lisa C osa punktis UAS.LUC.020 või UAS.LUC.090 sätestatud nõudeid.

(2) Erikategooria käitamisloa või kerge mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja pädevustunnistuse kehtivuse võib peatada kuni kuueks kuuks.

(3) Kui käitamisloa või pädevustunnistuse omanik ei ole kehtivuse peatamise tähtaja jooksul peatamise aluseks olnud puudusi kõrvaldanud ega vasta käitamisloa või pädevustunnistuse väljaandmise aluseks olevatele nõuetele, tunnistab Transpordiamet käitamisloa või pädevustunnistuse kehtetuks.

(4) Kui käitamisloa või pädevustunnistuse kehtivuse peatamise alus on kõrvaldatud või ära langenud, taastab Transpordiamet käitamisloa või pädevustunnistuse kehtivuse.

(5) Kui käitamisloa või pädevustunnistuse piiramise alus on kõrvaldatud või ära langenud, taastab Transpordiamet käitamisloa või pädevustunnistuse kehtivuse.

(6) Käitamisloast või pädevustunnistusest loobumise korral tunnistab Transpordiamet selle kehtetuks. Käitamisloa või pädevustunnistuse omanik peab vähemalt 30 kalendripäeva enne käitamisloast või pädevustunnistusest loobumist teatama kirjalikult Transpordiametile loobumise tähtpäeva. Transpordiamet tunnistab käitamisloa või pädevustunnistuse kehtetuks käitamisloa või pädevustunnistuse omaniku teatatud loobumise kuupäeva seisuga.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

7³. peatükk **KAITSELENNUNDUS**

[RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

1. jagu **Kaitselennunduse load ja sertifikaadid** **ning nende andmine ja tunnustamine**

[RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

§ 46²⁷. Kaitselennunduses asjakohaste lubade ja sertifikaatide andmise ja nõuetele vastavuse kontrollimise ning teiste asutuste ja organisatsioonide välja antud lubade ja sertifikaatide tunnustamise pädev asutus

Kaitsevägi on kaitselennunduses pädev asutus asjakohaste lubade ja sertifikaatide andmiseks ning teiste asutuste ja organisatsioonide välja antud lubade ja sertifikaatide tunnustamiseks:

- 1) käesoleva seaduse § 7²lõike 3 alusel kehtestatud määruses nimetatud kaitselennundusega tegelevate isikute suhtes;
- 2) kaitselennunduse õhusõiduki lennukõlblikkuse suhtes;
- 3) kaitselennundusega tegeleva tootjaorganisatsiooni suhtes;
- 4) kaitselennundusega tegeleva hooldusorganisatsiooni suhtes;
- 5) kaitselennundusega tegeleva jätkuvat lennukõlblikkust korraldava organisatsiooni suhtes;
- 6) kaitselennundusega tegeleva koolitusorganisatsiooni suhtes;
- 7) kaitselennunduse lennuvälja rajatise suhtes;
- 8) kaitselennunduse jaoks vajaliku lennutreeningseadme suhtes.

[RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

§ 46²⁸. Kaitselennunduses loa ja sertifikaadi kohustuslikkus ning lubade ja sertifikaatide andmine

(1) Käesoleva seaduse § 7²lõike 3 alusel kehtestatud määruses nimetatud kaitselennundusega tegelevatel isikutel peab olema kaitselennunduses tegutsemiseks kehtiv asjaomane luba.

- (2) Kaitselennunduses tegutsemise korral peab olema kehtiv asjaomane sertifikaat:
 - 1) kaitselennunduse õhusõidukil lennukõlblikkuse ja jätkuva lennukõlblikkuse tõendamiseks;
 - 2) kaitselennundusega tegeleva tootjaorganisatsioonil vajaduse korral;
 - 3) kaitselennundusega tegeleva hooldusorganisatsioonil;
 - 4) kaitselennundusega tegeleva jätkuvat lennukõlblikkust korraldaval organisatsioonil;
 - 5) kaitselennundusega tegeleva koolitusorganisatsioonil;
 - 6) kaitselennunduse rajatisel;
 - 7) kaitselennunduses kasutataval lennutreeningseadmel.

(3) Kaitselennunduse pädev asutus teeb loa või sertifikaadi andmise otsuse 30 päeva jooksul kõikide nõutud andmetega taotluse esitamisest arvates.

(4) Lubade ja sertifikaatide taotlemise ja andmise ning teiste asutuste ja organisatsioonide välja antud lubade ja sertifikaatide tunnustamise taotlemise ja otsustamise korra kehtestab riigikaitse korraldamise valdkonna eest vastutav minister määrusega.
[RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

§ 46²⁹. Loa ja sertifikaadi andmisest keeldumine, kehtivuse peatamine ja kehtetuks tunnistamine

(1) Kaitselennunduse pädev asutus keeldub loa või sertifikaadi andmisest, kui kaitselennundusega tegelev isik, organisatsioon, õhusõiduk, rajatis või lennutreeningseade ei vasta nende kohta õigusaktides sätestatud nõuetele.

(2) Loa või sertifikaadi kehtivuse võib peatada, kui selgub, et kaitselennundusega tegelev isik, organisatsioon, õhusõiduk, rajatis või lennutreeningseade ei vasta nende kohta õigusaktides sätestatud nõuetele.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhul peatatakse loa või sertifikaadi kehtivus kuni puuduste kõrvaldamiseks määratud tähtaja jooksul nõuete täitmiseni.

(4) Kui puudusi ei ole kõrvaldatud selleks määratud tähtaja jooksul, tunnistatakse luba või sertifikaat kehtetuks.
[RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

§ 46³⁰. Loa ja sertifikaadi tunnustamine kaitselennunduses

(1) Kaitselennunduse pädev asutus võib tunnustada teise asutuse või rahvusvahelise organisatsiooni antud luba või sertifikaati, kui isiku kvalifikatsioon, organisatsioon, õhusõiduk või lennutreeningseade vastab samaväärsetele nõuetele, nagu on kehtestatud kaitselennunduses.

(2) Loa ja sertifikaadi tunnustamiseks hindab kaitselennunduse pädev asutus taotluses esitatud andmete põhjal, kui suures ulatuses arvestatakse isiku varasemat kogemust ja kvalifikatsiooni ning seda, kas isikule, organisatsioonile, lennutreeningseadmele või õhusõidukile seaduse või muu õigusaktiga kehtestatud nõuded on täidetud.

(3) Tunnustamise tulemusena teeb kaitselennunduse pädev asutus tunnustamise otsuse ja annab välja käesoleva seaduse §-s 46²⁸ sätestatud kaitselennunduses kohustusliku loa või sertifikaadi.

(4) Kui tunnustatav isik, tema luba või sertifikaat ei vasta käesoleva seaduse § 7²lõike 3 alusel kehtestatud määruses või muus õigusaktis sätestatud nõuetele, annab kaitselennunduse pädev asutus välja piirangutega loa või sertifikaadi. Piirangud tunnistatakse kehtetuks, kui on tõendatud nõuetele vastavus ja piirangute seadmise alus on ära langenud.

(5) Kaitselennunduse pädev asutus teeb tunnustamise otsuse ning annab välja loa või sertifikaadi 30 päeva jooksul kõikide nõutud andmetega taotluse esitamisest arvates.

[RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

§ 46³¹. Kaitselennunduses loa ja sertifikaadi tunnustamisest keeldumine

Kaitselennunduse pädev asutus keeldub loa või sertifikaadi tunnustamisest, kui tunnustamist taotlev isik, organisatsioon, lennutreeningseade või õhusõiduk, millele tunnustamist taotletakse, ei vasta käesoleva seaduse § 7²lõike 3 alusel kehtestatud määruses või muus õigusaktis sätestatud nõuetele ning piirangutega loa või sertifikaadi väljaandmine ei ole võimalik.

[RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

2. jagu

Kaitselennunduse õhusõiduki lennukõlblikkus, lennundusjulgestusnõuded ning reisijate- ja kaubavedu

[RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

§ 46³². Kaitselennunduse õhusõiduki lennukõlblikkus ja jätkuv lennukõlblikkus

Kaitselennunduse õhusõiduk on lennukõlblik ja jätkuvalt lennukõlblik, kui see vastab käesoleva seaduse § 7²lõike 3 alusel kehtestatud määrusega kehtestatud õhusõiduki lennukõlblikkuse ja jätkuva lennukõlblikkuse nõuetele, mida tõendab kaitselennunduse pädeva asutuse välja antud õhusõiduki lennukõlblikkuse sertifikaat, piiratud lennukõlblikkuse sertifikaat või lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat.

[RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

§ 46³³. Kaitselennunduse lennundusjulgestusnõuete kohaldamine

(1) Käesolevas paragrahvis sätestatud lennundusjulgestusnõudeid, sealhulgas lennueelse julgestuskontrolli nõudeid, kohaldatakse ainult Kaitseväe ja Kaitseliidu kasutuses oleva lennukivälja ja kopteriväljaku ning mehitamata õhusõiduki juhtimiskeskuse suhtes.

(2) Kaitselennunduse lennundusjulgestusnõuded sätestatakse käesoleva seaduse § 7²lõike 3 alusel kehtestatud määruses ning need peavad olema kooskõlas käesoleva seaduse § 46²lõikes 2 sätestatuga ja Kaitseväe korralduse seaduses julgeolekualale kehtestatud nõuetega.
[RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

§ 46³⁴. Reisijate- ja kaubavedu

Reisijate- ja kaubaveo nõuded ning reisijate ja kauba koos vedamise nõuded Kaitseministeeriumi valitsemisala asutuse ja Kaitseliidu ülesannete täitmiseks sätestatakse käesoleva seaduse § 7²lõike 3 alusel kehtestatud määruses.

[RT I, 27.06.2024, 2- jõust. 28.06.2024]

8. peatükk LENNUOHUTUST MÕJUTAVAD JUHTUMID

[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

§ 47. Lennuohutust mõjutav juhtum ja sellest teatamine

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(1) Lennuohutust mõjutav juhtum on:

1) lennuõnnetus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 996/2010 tsiviillennunduses toimuvate lennuõnnetuste ja intsidentide uurimise ja ennetamise kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 94/56/EÜ (ELT L 295, 12.11.2010, lk 35–50) mõistes;

2) tõsine lennuintsident Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 996/2010 mõistes;

3) lennuintsident Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 996/2010 mõistes;

[RT I, 20.12.2011, 3- jõust. 01.01.2012]

4) vahetu mõjuta ohutusjuhtum.

[RT I, 03.05.2016, 4- jõust. 13.05.2016]

(1¹) Lennuohutust mõjutavatest juhtumitest teatatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 376/2014, mis käsitleb tsiviillennunduses toimunud juhtumitest teatamist ning juhtumite analüüsi ja järelemeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 996/2010 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/42/EÜ ja komisjoni määrused (EÜ) nr 1321/2007 ja (EÜ) nr 1330/2007 (ELT L 122, 24.04.2014, lk 18–43).

[RT I, 03.05.2016, 4- jõust. 13.05.2016]

(2) [Kehtetu -RT I, 20.12.2011, 3- jõust. 01.01.2012]

(3) [Kehtetu -RT I, 20.12.2011, 3- jõust. 01.01.2012]

(4) [Kehtetu -RT I, 20.12.2011, 3- jõust. 01.01.2012]

(5) Vahetu mõjuta ohutusjuhtum on iga juhtum, mis ei ole oma iseloomult lennuõnnetus, tõsine lennuintsident või lennuintsident, kuid mis võib teatud kokkulangevuste korral selleks muutuda.

[RT I, 03.05.2016, 4- jõust. 13.05.2016]

(5¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 376/2014 artikli 6 lõike 3 mõistes on pädevad asutused Transpordiamet ja Ohutusjuurdluse Keskus.

[RT I, 03.05.2016, 4- jõust. 13.05.2016]

(5²) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 376/2014 artikli 4 lõikes 6 nimetatud isikud teatavad kõikidest lennuohutust mõjutavatest juhtumitest Transpordiametile. Lennuõnnetusest ja tõsisest lennuintsidendist teatatakse lisaks Transpordiametile ka Ohutusjuurdluse Keskusele.

[RT I, 03.05.2016, 4- jõust. 13.05.2016]

(5³) Lennuohutust mõjutavast juhtumist teatanud isik koostab juhtumi kohta ettekande ning esitab selle Transpordiametile Euroopa teatamisportaali kaudu või Transpordiameti eelneval heakskiidul organisatsiooni teatamissüsteemi kaudu. Ettekanne koostatakse vormingus, mis ühildub Euroopa ohutusjuhtumite keskandmebaasi (*European Coordination Centre for Accident and Incident Reporting Systems – ECCAIRS*) tarkvara ning taksonoomilise süsteemiga (*Aviation Data Reporting Program – ADREP*).

[RT I, 03.05.2016, 4- jõust. 13.05.2016]

(5⁴) Transpordiamet on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 376/2014 artikli 6 lõike 3 mõistes teabeedastuse kontaktpunkt ning edastab teabe lennuohutust mõjutavate juhtumite kohta Euroopa kesksesse andmekogusse (*European Central Repository*).
[RT I, 03.05.2016, 4- jõust. 13.05.2016]

(5⁵) Juhtumitest, mida ei käsitleta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 376/2014 rakendusemäärustes või mille kohta on teavet kogutud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 376/2014 artikli 5 kohase vabatahtliku teatamise süsteemi kaudu, tuleb teatada Transpordiametile nimetatud määruses sätestatud teatamise nõuete kohaselt.
[RT I, 03.05.2016, 4- jõust. 13.05.2016]

(5⁶) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 376/2014 artikli 16 lõigete 6, 9 ja 11 rakendamise eest vastutav asutus on Transpordiamet.
[RT I, 03.05.2016, 4- jõust. 13.05.2016]

(5⁷) Eestis kohaldatakse ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1139 artikli 2 lõike 3 punktis d nimetatud õhusõidukite käitajatele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 376/2014 nõudeid.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(6) [Kehtetu -RT I, 03.05.2016, 4- jõust. 13.05.2016]

(7) [Kehtetu -RT I, 03.05.2016, 4- jõust. 13.05.2016]

(8) [Kehtetu -RT I, 03.05.2016, 4- jõust. 13.05.2016]

(9) [Kehtetu -RT I, 03.05.2016, 4- jõust. 13.05.2016]

§ 48. Otsingu- ja päästetööd lennuõnnetuse korral ning lennuõnnetuse, tõsise lennuintsidendi ja lennuintsidendi ohutusjuurdlus

[RT I, 20.12.2011, 3- jõust. 01.01.2012]

(1) Lennuõnnetuse korral, mis toimub lennuvälja piirkonnas raadiusega viis meremiili, korraldavad esmaseid otsingu- ja päästetöid lennuvälja valdajad.
[RT I 2010, 24, 115- jõust. 01.09.2010]

(1¹) Lennuõnnetuse korral Eesti merealadel ning Peipsi, Lämmi- ja Pihkva järve Eesti jurisdiktsiooni alla kuuluval osal juhivad otsingu- ja päästetöid Politsei- ja Piirivalveamet politsei ja piirivalve seaduses sätestatud alusel ja korras, kui rahvusvaheliste kokkulepetega ei ole sätestatud teisiti. Lennuõnnetuse korral maismaal teeb otsingutöid Politsei- ja Piirivalveamet politsei ja piirivalve seaduses sätestatud alusel ja korras ning päästetöid Päästekomando päästeseaduses sätestatud alusel ja korras.
[RT I, 20.06.2022, 2- jõust. 01.01.2023]

(1²) Otsingu- ja päästetöid korraldatakse ja teostatakse kooskõlas 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni lisaga 12.
[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(2) Eestis toimunud lennuõnnetuse, tõsise lennuintsidendi ja lennuintsidendi ohutusjuurdlust korraldab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi struktuuriüksus Ohutusjuurdluste Keskus. Ohutusjuurdluste Keskus on ohutusjuurdluste läbiviimisel ja sellega seonduvate otsuste tegemisel sõltumatu ning lähtub üksnes seadusest ja muudest õigusaktidest ning Eestile kohustuslikest välislepingutest. Ohutusjuurdluste Keskuse ohutusjuurdlustalase tegevuse üle teenistuslikku järelevalvet ei teostata. Ohutusjuurdluste Keskuse juhataja nimetab ametisse ja vabastab ametist valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul Vabariigi Valitsus. Ohutusjuurdluste Keskuse ametnikud nimetab ametisse ja vabastab ametist ning Ohutusjuurdluste Keskuse töötajatega sõlmib ja lõpetab töölepingu Ohutusjuurdluste Keskuse juhataja.
[RT I, 13.03.2014, 1- jõust. 23.03.2014]

(2¹) [Kehtetu -RT I, 20.12.2011, 3- jõust. 01.01.2012]

(2²) Lennuõnnetuse ja tõsise lennuintsidendi ohutusjuurdlust (edaspidi *ohutusjuurdlus*) teostatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 996/2010.
[RT I, 20.12.2011, 3- jõust. 01.01.2012]

(2³) Lennuintsidendi ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1139 artikli 2 lõike 3 punktis d nimetatud õhusõidukiga juhtunud lennuõnnetuse ning tõsise lennuintsidendi suhtes võib Ohutusjuurdluste Keskus algatada ohutusjuurdlust, arvestades õnnetuse või intsidendi tõsidust ja võimalust teha sellest järeldusi, mis on vajalikud, et vältida sellist õnnetust või intsidenti tulevikus.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(3) Ohutusjuurdluse Keskusel on õigus eriteadmisi nõudvate asjaolude selgitamiseks kaasata eksperte ja moodustada komisjone. Ohutusjuurdlusele kaasatud ekspert ja komisjon osalevad ohutusjuurdluses ohutusjuurdlust teostava ametiisiku juhtimise ja järelevalve all.

[RT I, 20.12.2011, 3- jõust. 01.01.2012]

(4) Ohutusjuurdluse eesmärk on kindlaks teha lennuõnnetuse, tõsise lennuintsidendi ning lennuintsidendi põhjused ning anda ohutusalaseid soovitusi, et vältida selliseid õnnetusi ja intsidente tulevikus, mitte aga süüle või vastutusele osutamine.

[RT I, 20.12.2011, 3- jõust. 01.01.2012]

(5) Ohutusjuurdlusega seotud asutused on oma pädevuse piires kohustatud osutama Ohutusjuurdluse Keskusele vajalikku kaasabi ning võimaldama läbi viia ohutusjuurdlust lennuõnnetuse, tõsise lennuintsidendi ja lennuintsidendi põhjuste tuvastamiseks Ohutusjuurdluse Keskuse määratud tegevuskava kohaselt. Kui Ohutusjuurdluse Keskuse määratud kava läheb vastuollu sündmuse kriminaalmenetluse protseduuridega, tuleb mõlema uurimise kavad omavahel kooskõlastada, arvestades uurimise otstarbekuse põhimõtet ja olemasolevaid võimalusi.

[RT I, 20.12.2011, 3- jõust. 01.01.2012]

(5¹) Õhusõidukile paigaldatud pardasalvestite ja nende sisu uurimise eelisõigus on Ohutusjuurdluse Keskusel.

[RT I, 20.12.2011, 3- jõust. 01.01.2012]

(5²) Ohutusjuurdlust teostava ametiisiku õigused on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 996/2010.

[RT I, 20.12.2011, 3- jõust. 01.01.2012]

(5³) Ohutusjuurdlust teostav ametiisik peab oma tööülesannete täitmisel esitama ametitõendi.

[RT I, 20.12.2011, 3- jõust. 01.01.2012]

(5⁴) Ohutusjuurdlust teostaval ametiisikul on õigus ohutusjuurdluse toimingutega seotud kohustuste täitmise tagamiseks teha kohustatud isikule ettekirjutus. Ettekirjutus peab olema kirjalik ja sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) ettekirjutuse tegemise aeg ja koht;
- 2) ettekirjutuse sisu ja õiguslik alus;
- 3) ettekirjutuse täitmise tähtaeg;
- 4) ettekirjutuse täitmata jätmise korral rakendatava sunniraha määr;
- 5) märke otsuse vaidlustamise võimaluse, tähtaja ja korra kohta;
- 6) ettekirjutuse teinud ametiisiku ees- ja perekonnanimi ning ametinimetus.

[RT I, 20.12.2011, 3- jõust. 01.01.2012]

(5⁵) Käesoleva paragrahvi lõikes 5⁴ nimetatud ettekirjutuse täitmata jätmise korral võib ohutusjuurdlust teostav ametiisik rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Sunniraha ülemmäär on füüsilisele isikule 1500 eurot ja juriidilisele isikule 60 000 eurot.

[RT I, 20.12.2011, 3- jõust. 01.01.2012]

(6) [Kehtetu -RT I, 20.12.2011, 3- jõust. 01.01.2012]

(7) Lennuõnnetuste, tõsiste lennuintsidentide ja lennuintsidentide ohutusjuurdluse ning arvelevõtmise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

[RT I, 20.12.2011, 3- jõust. 01.01.2012]

§ 49. Teabe ja tõendite tagamine

(1) Ohutusjuurdlust teostaval ametiisikul on õigus küsitleda kõiki isikuid, kellel on uurimise seisukohalt tähtsat teavet. Ohutusjuurdlust teostaval ametiisikul on õigus iseseisvalt või koostöös kriminaalasja kohtueelset menetlust toimetava uurimisasutusega juurdepääsuks kogu asjassepuutuvale teabele ja dokumentidele.

(2) Kui on leitud õhusõiduk, sellel veetud kaup või muud õhusõiduki juurde kuuluvat ja on küllaldaselt alust arvata, et on toimunud lennuõnnetus, on keelatud leitud ära viia või ümber paigutada Ohutusjuurdluse Keskuse loata. Need nõuded ei kehti inimese päästmise ja kannatanule abi osutamise korral.

(3) Isik, kes on võtnud enda valdusesse õnnetuspaigalt esemeid, dokumente ja muud tõendusmaterjali, on kohustatud viivitamata sellest teatama politseiasutusele või Ohutusjuurdluse Keskusele, kes peab võtma meetmeid vara säilitamiseks.

[RT I, 20.12.2011, 3- jõust. 01.01.2012]

§ 49¹. Ohutusjuurdluse taasalustamine

Kui pärast ohutusjuurdluse lõpetamist ilmnevad uued ja olulised tõendid, siis võib Ohutusjuurdluse Keskus avada ohutusjuurdluse uuesti.

[RT I, 20.12.2011, 3- jõust. 01.01.2012]

§ 50. Ohutusjuurdluse aruanne

Ohutusjuurdluse tulemuste kohta koostab Ohutusjuurdluse Keskus ohutusjuurdluse aruande, mille sisu vastab lennuõnnetuse, tõsise lennuintsidendi või lennuintsidendi iseloomule ja raskusastmele.
[RT I, 20.12.2011, 3- jõust. 01.01.2012]

8¹. peatükk LENNUOHUTUSE JÄRELEVALVE INFOSÜSTEEM

[RT I 2009, 4, 25- jõust. 26.01.2009]

§ 50¹. Lennuohutuse järelvalve infosüsteem

(1) Lennuohutuse järelvalve infosüsteem on andmekogu, milles töödeldakse lennundustegevusega seotud andmeid, eesmärgiga tagada Transpordiametile seadustest ja teistest õigusaktidest tulenevate lennuohutuse valdkondliku juhtimise ja korraldamise ülesannete täitmiseks ning riikliku järelvalve teostamiseks vajalikud andmed.

(2) Lennuohutuse järelvalve infosüsteemi vastutav töötaja on Transpordiamet.

(3) Lennuohutuse järelvalve infosüsteemi pidamise põhimääruse kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).
[RT I 2009, 4, 25- jõust. 26.01.2009]

8². peatükk LENNUJAAMATASUD JA -TEENUSED SUURIMA REISIJATE ARVUGA LENNUJAAMAS

[RT I, 28.10.2011, 1- jõust. 07.11.2011]

§ 50². Kohaldamisala

(1) Käesolevat peatükki kohaldatakse äriliseks lennuliikluseks avatud suurima reisijate arvuga lennujaamale.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2) Käesolevat peatükki ei kohaldata tasude suhtes, mida kogutakse:

- 1) marsruudil või terminalis osutatavate lennuliiklusteenuste eest komisjoni määruse (EÜ) nr 1794/2006, milles sätestatakse aeronavigatsiooniteenuste ühine maksustamiskava (ELT L 341, 7.12.2006, lk 3–16), kohaselt;
- 2) nõukogu direktiivi 96/67/EÜ juurdepääsu kohta maapealse käitluse turule ühenduse lennujaamades (EÜT L 272, 25.10.1996, lk 36–45) lisas loetletud maapealse käitluse teenuste eest;
- 3) puudega või liikumispuudega isikutele abi osutamise rahastamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2006 puudega ja liikumispuudega isikute õiguste kohta lennureisi puhul (ELT L 204, 26.7.2006, lk 1–9) kohaselt.

§ 50³. Lennujaama haldaja

(1) Lennujaama haldaja on lennujaama haldav isik, kelle ülesanne on õigusaktide ja lepingute alusel hallata ja juhtida lennujaama taristut ning koordineerida ja kontrollida lennujaamas tegutsevate käitajate tegevust.

(2) Kui lennujaama haldab mitu isikut, on lennujaama haldaja iga selline isik.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50⁴. Lennujaama kasutaja ja lennujaama kasutajate komitee

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(1) Lennujaama kasutaja on isik, kes õhu kaudu veab reisijaid, posti või kaupa lennujaama või lennujaamast teise sihtkohta.

(2) Lennujaama haldaja moodustab lennujaama kasutajatest lennujaama kasutajate komitee.

(3) Kõigil lennujaama kasutajatel on õigus osaleda lennujaama kasutajate komitees isiklikult või esindaja kaudu. Igal lennujaama kasutajate komitee liikmel on üks hääl. Ühel esindajal ei tohi olla rohkem kui 49 protsenti häälest.

(4) Lennujaama kasutajate komiteel on esimees ja aseesimees, kelle kasutajate komitee valib oma koosolekul.

(5) Lennujaama kasutajate komitee koguneb vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui kaks korda aastas. Lennujaama kasutajate komitee koosolek protokollitakse.

(6) Lennujaama kasutajate komitee teeb otsuseid koosolekul osalevate liikmete häälteenamusega. Lennujaama komitee töökorra vastuvõtmise või muutmise küsimustes on vajalik lennujaama kasutajate komitee koosseisu häälteenamus. Häälte võrdse jaotumise korral on otsustav esimehe või teda asendava aseesimehe hääle.

(7) Lennujaama kasutajate komitee võtab vastu oma töökorra.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50⁵. Lennujaamatasud

(1) Lennujaamatasud on tasud teenuste eest, mida lennujaama kasutajatele pakub lennujaama haldaja ja mis on seotud õhusõiduki maandumise, õhku tõusmise ja parkimisega, lennujaama valgustamise, reisijate ja kauba käitlemise ning lennundusjulgestusega (edaspidi *lennujaamateenused*). Lennujaamatasude määrad kehtestab lennujaama haldaja.

(2) Lennujaamatasud kujundatakse selliselt, et lennujaama haldajal oleksid tagatud:

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) lennujaamateenuste osutamiseks vajalikud investeeringud;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusunõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus investeeritud kapitalilt.

(3) Lennujaama haldaja peab oma raamatupidamises pidama eraldi tulude ja kulude arvestust lennujaamateenuste ja enda muu tegevuse kohta. Lennujaamateenuste ja muu tegevuse kulude ja tulude eristamise põhimõtte määratleb lennujaama haldaja oma raamatupidamise sise-eeskirjas iga lennujaamateenuse kohta eraldi. Kulude ja tulude eristamise põhimõtted peavad olema objektiivselt põhjendatud ja võimaldama hinnata, kas lennujaamatasud on mõistlikus vahekorras lennujaamateenuste väärtusega.

(4) Lennujaamatasud arvestatakse, lähtudes teenuse põhjendatud kogukuludest, mis on käesoleva seaduse tähenduses teenusega seotud otsekulud, kapitalikulu, proportsionaalne osa lennujaama haldaja põhjendatud üldkuludest ja mõistlik ärikasum. Kulud omistatakse sellele teenusele, mis on põhjustanud nende kulude tekkimise. Lennujaama haldaja kuluarvestussüsteem peab tagama, et teenuse kulu ei sisaldaks selle teenuse osutamiseks mittevajalikke kulusid.

(5) Lennujaamatasud ei tohi lennujaama kasutajate suhtes olla diskrimineerivad. Lennujaamatasusid võib diferentseerida lennujaamateenuste kvaliteedi, ulatuse ja maksumuse või muude asjakohaste, objektiivsete ja läbipaistvate kriteeriumide järgi. Lennujaamatasusid võib diferentseerida ka üldistest huvidest lähtudes, sealhulgas keskkonnaküsimustega seonduvalt.

(6) Lennujaamatasudele kohaldatakse käesoleva seaduse § 59 lõikes 3 allahindluste tegemise kohta sätestatud ning sama paragrahvi lõikeid 4–8, 10, 12 ja 13.

(7) Lennujaamatasude arvestamise meetodika kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

§ 50⁶. Lennujaamatasude muutmine

(1) Uued lennujaamatasude määrad (edaspidi *tasumäärad*) kehtestab lennujaama haldaja võimaluse korral kokkuleppel lennujaama kasutajatega. Lennujaama haldaja esitab lennujaama kasutajatele uute tasumäärade ettepaneku hiljemalt neli kuud enne uute tasumäärade kavandatavat jõustumist. Lennujaama haldaja võib lennujaama kasutajatele uute tasumäärade ettepaneku esitada nimetatud neljakuulisest tähtajast lühema tähtaja jooksul erakorraliste asjaolude esinemisel, mida lennujaama haldaja peab lennujaama kasutajatele põhjendama.

(2) Lennujaama haldaja konsulteerib uute tasumäärade asjus lennujaama kasutajatega ja võtab võimaluse korral lennujaama kasutajate seisukohti arvesse. Konsultatsioon lennujaama kasutajatega protokollitakse.

(3) Lennujaama haldaja esitab oma otsuse uute tasumäärade kohta lennujaama kasutajatele ja avalikustab selle oma veebilehel kaks kuud enne uute tasumäärade kavandatavat jõustumist. Kui lennujaama haldaja ja lennujaama kasutajad ei ole uutes tasumäärades kokkuleppele jõudnud, peab lennujaama haldaja lennujaama kasutajate seisukohtade arvestamata jätmist lennujaama kasutajatele kirjalikult põhjendama.

§ 50⁷. Vaidluste lahendamine uute tasumäärade kehtestamisel

(1) Kui lennujaama haldaja ja lennujaama kasutajad ei ole uutes tasumäärades kokkuleppele jõudnud, võivad nii lennujaama haldaja kui ka lennujaama kasutajad pöörduda Konkurentsiameti poole taotlusega analüüsida tasumäärade muutmise põhjendatust. Taotluse esitaja peab taotluses oma seisukohti põhjendama ja lisama taotlusele oma seisukohti toendavad dokumendid.

(2) Konkurentsiamet võtab esialgse seisukoha tasumäärade muutmise põhjendatuse suhtes nelja nädala jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud taotluse saamisest arvates, välja arvatud juhul, kui sama tähtaja jooksul on võimalik võtta vastu lõplik otsus. Konkurentsiamet saadab oma esialgse seisukoha tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks nii lennujaama haldajale kui ka lennujaama kasutajatele.

(3) Konkurentsiamet teeb lõpliku otsuse tasumäärade muutmise põhjendatuse suhtes nelja kuu jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud taotluse saamisest arvates. Põhjendatud juhul võib Konkurentsiameti peadirektor või tema volitatud ametnik seda tähtaega pikendada kuni kahe kuu võrra, teavitades tähtaja pikendamisest vähemalt taotluse esitajat ja lennujaama haldajat.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud taotluse esitamise korral ei või lennujaama haldaja uusi tasumäärasid kehtestada enne, kui Konkurentsiamet on teinud tasumäärade muutmise põhjendatuse suhtes lõpliku otsuse, millega loeb tasumäärade muutmise täielikult või osaliselt põhjendatuks. Lennujaama haldaja avalikustab Konkurentsiameti otsusega kooskõlas olevad uued tasumäärad oma veebilehel ja võib neid rakendada pärast kahe nädala möödumist uute tasumäärade avalikustamisest arvates.

§ 5⁸. Lennujaama haldaja korralised konsultatsioonid lennujaama kasutajatega

(1) Lennujaama haldaja konsulteerib lennujaama kasutajatega vähemalt kord aastas tasumäärade ja vajaduse korral lennujaamateenuste kvaliteedi teemal. Lennujaama haldaja on kohustatud lennujaama kasutajatega konsulteerima ka enne lennujaamateenuste osutamiseks kavandatava uue infrastruktuuriprojekti üle otsustamist.

(2) Konsultatsioonid lennujaama kasutajatega korraldatakse lennujaama haldaja algatusel. Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud iga-aastane korraline konsultatsioon viiakse läbi hiljemalt vastava aasta 30. juuniks, kui viimasena toimunud konsultatsiooni ajal ei ole lennujaama haldaja ja lennujaama kasutajad kokku leppinud teisiti. Kui lennujaama haldaja ja lennujaama kasutajate vahel on konsultatsioonide pidamiseks sõlmitud mitmeaastane kokkulepe, siis konsulteeritakse kõnealuses kokkuleppes ettenähtud korras ja tähtaegadel. Konsultatsioonid protokollitakse.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud konsultatsioonide tulemusena võivad lennujaama haldaja ja lennujaama kasutajad sõlmida lennujaamateenuste kvaliteeti käsitleva kokkuleppe, kus määratakse tasumäärade järgi kindlaks iga lennujaamateenuse kvaliteedi tase, mida lennujaama kasutajal on õigus kindla tasumäära eest saada.

§ 5⁹. Konsultatsioonide ajal avaldatav teave

(1) Käesoleva seaduse §-s 50⁸ sätestatud korralise konsultatsiooni ajal on lennujaama haldaja kohustatud lennujaama kasutajatele avaldama tasumäärade arvestamise aluseks oleva teabe, mis hõlmab vähemalt järgmist:

- 1) kehtivate lennujaamatasude eest osutatavate erinevate lennujaamateenuste ja kasutada antavate infrastruktuuriobjektide loetelu;
- 2) lennujaamatasude kehtestamise metoodika;
- 3) lennujaamatasudega seotud vahendite ja teenuste üldine kulustruktuur;
- 4) erinevatest lennujaamatasudest saadav tulu ning lennujaamatasude eest osutatavate teenuste kogumaksumus;
- 5) lennujaamatasudega seotud vahendite ja teenuste rahastamine riigi poolt;
- 6) lennujaamatasude, lennuliikluse kasvu ja investeeringute prognoosid vähemalt kuni järgmise korralise konsultatsioonini;
- 7) lennujaama infrastruktuuri ja seadmete tegelik koormatus konsultatsioonile eelnenud aasta jooksul;
- 8) kõigi suuremate kavandatud investeeringute prognoositav mõju lennujaama võimsusele.

(2) Enne käesoleva seaduse §-s 50⁸ sätestatud korralist konsultatsiooni on lennujaama kasutajad kohustatud esitama lennujaama haldajale enda kohta järgmise teabe:

- 1) liiklusprognoosid;
- 2) õhusõidukite koosseis ja kasutuse prognoosid vähemalt kuni järgmise korralise konsultatsioonini;
- 3) tegevusplaanid lennujaamas vähemalt kuni järgmise korralise konsultatsioonini;
- 4) vajadused lennujaamas pakutavate teenuste järele.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigete 1 ja 2 alusel lennujaama haldaja ja lennujaama kasutajate vastastikku antud teavet on lennujaama haldaja ja lennujaama kasutajad kohustatud hoidma konfidentsiaalsena. See kohustus ei kehti teabele, mis on seaduse järgi avalik.

§ 50¹⁰. Lennujaamateenuste diferentseerimine ja teenuste kättesaadavus võimsuse piiratuse korral

(1) Lennujaama haldajal on õigus diferentseerida konkreetse lennujaamateenuse kvaliteeti ja ulatust, et pakkuda erivajadustele kohandatud teenuseid ning eriotstarbelist terminali või terminali osa.

(2) Kui erivajadustele kohandatud lennujaamateenuseid või eriotstarbelist terminali või terminali osa soovib kasutada rohkem kasutajaid, kui see on võimsuse piiratud arvestades võimalik, peab lennujaama haldaja välja

töötama korra, mis tagab piiratud teenuste või piiratud võimsusega terminali või terminali osa kättesaadavuse kõigile lennujaama kasutajatele asjakohastel, objektiivsetel, läbipaistvatel ning mittediskrimineerivatel alustel (edaspidi *teenuste kättesaadavuse tagamise kord*).

(3) Lennujaama haldaja peab teenuste kättesaadavuse tagamise korra avaldama oma veebilehel.

(4) Kui ilmneb käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud asjaolu ja lennujaama haldaja ei kehtesta teenuste kättesaadavuse tagamise korda või see kord on kehtestatud, kuid ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud põhimõtetele, on Konkurentsiameti peadirektoril või tema volitatud ametnikul õigus teha lennujaama haldajale ettekirjutus teenuste kättesaadavuse tagamise korra kehtestamiseks või selle korra kooskõlla viimiseks käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud põhimõtetega.

§ 50¹¹. Lennujaama kasutajate kaebuste menetlemine

(1) Kui lennujaama haldaja rikub lennujaama kasutaja hinnangul käesolevas seaduses lennujaama haldajale kehtestatud kohustusi ja vaidlust ei ole suudetud lennujaama kasutaja ja lennujaama haldaja vahel lahendada läbirääkimiste teel, on lennujaama kasutajal õigus pöörduda kaebusega Konkurentsiameti poole, sealhulgas juhul, kui:

- 1) lennujaama haldaja rakendatavad tasumäärad ei vasta käesoleva seaduse § 50⁵ lõigetes 4 ja 5 sätestatud nõuetele ning sama paragrahvi lõike 7 alusel kehtestatud metoodikale;
- 2) lennujaama haldaja ei pea kinni uute tasumäärade kehtestamise korrast;
- 3) lennujaama haldaja ei pea kinni käesoleva seaduse § 50⁸ lõikes 3 sätestatud lennujaamateenuse kvaliteeti käsitlevast kokkuleppest;
- 4) lennujaama haldaja ei ole käesoleva seaduse § 50¹⁰ lõikes 2 sätestatud asjaolu ilmnemisel kehtestanud teenuse kättesaadavuse tagamise korda või see kord on kehtestatud, kuid ei järgi § 50¹⁰ lõikes 2 sätestatud põhimõtteid.

(2) Konkurentsiamet konsulteerib kaebust menetledes nii lennujaama haldaja kui ka kaebuse esitanud lennujaama kasutajaga. Kaebuse menetlemise tähtajale kohaldatakse käesoleva seaduse § 50⁷ lõikes 3 sätestatut.

(3) Konkurentsiamet jätab kaebuse rahuldamata, kui:

- 1) kaebus on põhjendamata ja tõendamata;
- 2) kaebuse esitanud lennujaama kasutaja ei võimalda Konkurentsiametile Konkurentsiameti määratud tähtajaks juurdepääsu tema käsutuses olevale teabele, mis on vajalik kaebuse lahendamiseks;
- 3) kaebuse põhjal ei tuvastata rikkumisi lennujaama haldaja tegevuses.

(4) Kui Konkurentsiamet tuvastab kaebuse põhjal rikkumise lennujaama haldaja tegevuses ja lennujaama haldaja ei ole rikkumist käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud konsultatsioonide käigus kõrvaldanud, teeb Konkurentsiameti peadirektor või tema volitatud ametnik lennujaama haldajale rikkumise kõrvaldamiseks ettekirjutuse.

§ 50¹². Konkurentsiameti õigused ja kohustused ülesannete täitmisel

(1) Konkurentsiametil on õigus käesolevast seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks nõuda lennujaama haldajalt ning lennujaama kasutajatelt teavet ja selgitusi, samuti dokumentide, nende kavandite ja muude materjalide originaale või nende ära kirju, määrates nende esitamiseks mõistliku tähtaja. Ära kirja esitamise korral on Konkurentsiametil õigus nõuda algdokumenti ära kirja õigsuse kontrollimiseks.

(2) Materjali üle andnud isiku või tema esindaja nõudel väljastab Konkurentsiamet talle kinnituse materjali vastuvõtmise kohta ning Konkurentsiamet on kohustatud pärast menetlustoimingu lõppu dokumentide originaalid nende esitajale tagastama.

(3) Ülesande täitmise käigus Konkurentsiametile teatavaks saanud ärisaladusele kohaldatakse konkurentsiseaduse §-s 63 sätestatut.

§ 50¹³. Konkurentsiameti aastaaruanded

Konkurentsiamet koostab iga kalendriaasta kohta hiljemalt järgmise aasta 1. maiks aastaaruande, milles kajastab oma tegevust käesoleva seaduse § 50⁷ lõikes 1 sätestatud taotluste menetlemisel ja käesoleva seaduse § 50¹¹ lõikes 1 sätestatud lennujaama kasutajate kaebuste lahendamisel, samuti lennujaama haldajale tehtud ettekirjutusi. Konkurentsiamet avalikustab aastaaruande oma veebilehel.
[RT I, 28.10.2011, 1- jõust. 07.11.2011]

8³. peatükk

MAAPEALNE TEENINDUS LENNUJAAMAS

§ 50¹⁴. Kohaldamisala

(1) Käesolevat peatükki kohaldatakse nõukogu direktiivi 96/67/EÜ lisas loetletud maapealse teeninduse teenuste osutamisel.

(2) Kui mitmel lennujaamal on üks haldaja, kohaldatakse käesolevat peatükki igale lennujaamale eraldi.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50¹⁵. Maapealne teenindus

Maapealne teenindus tähendab teenuseid, mis on loetletud nõukogu direktiivi 96/67/EÜ lisas.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50¹⁶. Omakäitlus ja omakäitleja

(1) Omakäitlus on olukord, kus lennujaama kasutaja osutab otseselt endale üht või mitut liiki maapealse teeninduse teenust ega sõlmi kolmanda isikuga selliste teenuste osutamise lepingut.

(2) Omakäitleja on lennujaama kasutaja, kes tegeleb lennujaamas omakäitlusega.

(3) Lennujaama kasutajaid ei loeta omavahel kolmandateks isikuteks, kui nad on omavahel ainuvalitseva mõju kaudu seotud, eelkõige juhul, kui ühele lennujaama kasutajale kuulub enamusosalus teises lennujaama kasutajas või ühele isikule kuulub enamusosalus mitmes lennujaama kasutajas.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50¹⁷. Maapealne teenindaja

(1) Maapealne teenindaja on isik, kes osutab kolmandale isikule üht või mitut liiki maapealse teeninduse teenust.

(2) Kui maapealsete teenindajate arvu lennujaamas on käesoleva seaduse § 50³⁰ lõike 1 või 6 alusel piiratud, ei tohi vähemalt üks vastava teenuse teenindaja otseselt ega kaudselt olla järgmiste isikute valitseva mõju all:

- 1) sama lennujaama haldaja;
- 2) lennujaama kasutaja, kes vedas rohkem kui 25 protsenti reisijaid või kaupa vastavate maapealsete teenindajate valimisele eelnenud aasta vedude üldmahust selles lennujaamas;
- 3) isik, kelle otsese või kaudse valitseva mõju all on käesoleva lõike punktis 1 või 2 nimetatud isik;
- 4) isik, kes on käesoleva lõike punktis 1 või 2 nimetatud isiku otsese või kaudse valitseva mõju all.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud kohustuse rikkumiseks ei loeta olukorda, kus samas lõikes sätestatud nõuetele vastava maapealse teenindaja leidmiseks on korraldatud käesoleva seaduse nõuetele vastav konkurss, kuid konkursi tingimustele vastavat maapealset teenindajat ei ole leitud.

(4) Äriliseks lennuliikluseks avatud suurima reisijate arvuga lennujaama tegevus tuleb käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatud nõuetega kooskõlla viia 12 kuu jooksul arvates kuupäevast, kui lennujaama aastane vedude maht ületab kahte miljonit reisijat või 50 000 tonni kaupa.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50¹⁸. Nõuded maapealsetele teenindajatele ja omakäitlejatele

(1) Lennujaama haldaja võib maapealse teeninduse õiguse seada sõltuvusse asjakohaste, objektiivsete, avalike ja mittediskrimineerivate tingimuste täitmisest.

(2) Maapealsed teenindajad ja omakäitlejad peavad täitma lennujaama haldaja kehtestatud tingimusi, sealhulgas standardtingimusi ja tehnilisi kirjeldusi.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tingimustes sätestatakse muu hulgas:

- 1) ohutusjuhtimise süsteemi olemasolu kohustus maapealse teenindaja ja omakäitleja tegevuse ohutuse tagamiseks;
- 2) maapealse teenindaja ja omakäitleja kohustus tagada teenuse osutamiseks kasutatavate sõidukite ja varustuse töökord ja ohutus ning nimetatud sõidukite ja varustuse lennujaama territooriumile toomisel, seal hoidmisel ja kasutamisel ning seal teisaldamisel kohaldatavad nõuded.

(4) Lennujaama haldaja saadab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tingimused enne nende kehtestamist lennujaama kasutajate komiteele tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks, kui tegemist on maaapealsele teenindusele kohaldatavate standardtingimuste või tehniliste kirjeldustega.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50¹⁹. Pideva teenindamise kohustus

Maapealne teenindaja peab tagama lennujaama kasutajate pideva teenindamise.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50²⁰. Usaldusväärsus

- (1) Maapealne teenindaja ja omakäitleja peavad olema usaldusväärsed.
 - (2) Usaldusväärsus tähendab, et ettevõtja äritegevus toimub kooskõlas asjakohaste õigusaktidega ning ei kahjusta ega ohusta lennujaama toimimist, kolmandaid isikuid ega avalikkust.
 - (3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud usaldusväärssuse nõude täidetuse hindamisel eeldatakse, et usaldusväärsus ei ole tagatud järgmistel juhtudel:
 - 1) ettevõtja või tema esindaja vastab mõnele riigihangete seaduse § 95 lõikes 1 loetletud tunnusele;
 - 2) ettevõtja või tema esindaja vastab mõnele riigihangete seaduse § 95 lõike 4 punktides 1–5 loetletud tunnusele;
 - 3) ettevõtja või temaga otsese või kaudse valitseva mõju kaudu seotud isik on oluliselt või pidevalt rikkunud eelnevalt lennujaama haldajaga või kolmanda isikuga sõlmitud maaapealse teenindusega seotud lepingut nii, et rikkumise tulemusena on lepingust taganatud või leping üles öeldud, hinda alandatud, hüvitatud kahju või makstud leppetrahvi;
 - 4) ettevõtja või tema esindaja on esitanud valeandmeid maaapealsete teenindajate ja omakäitlejate vastavuse kohta nende suhtes kehtestatud nõuetele või jätnud need andmed ilma mõjuva põhjuseta esitamata;
 - 5) ettevõtjat või tema esindajat on karistatud maksualase süüteo või esimese astme kuriteo eest ja karistusandmeid ei ole karistusregistrist kustutatud;
 - 6) ettevõtja või tema esindaja senise tegevuse, majandusliku seisundi või maine põhjal on alust kahelda ettevõtja usaldusväärssuses ja ettevõtja ei esita kahtlust ümberlukkavaid tõendeid.
- [RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50²¹. Piisavate rahaliste vahendite tagamise kohustus

- (1) Maapealsel teenindajal ja omakäitlejal peavad olema jätkusuutlikuks ja kõikide kohaldatavate nõuetega kooskõlas olevaks tegutsemiseks piisavad rahalised vahendid.
 - (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud piisavate rahaliste vahendite olemasolu hindamisel eeldatakse, et piisavad rahalised vahendid ei ole tagatud järgmistel juhtudel:
 - 1) ettevõtjal on ajatamata maksuvõlg maksukorralduse seaduse või ettevõtja asukohariigi õigusaktide tähenduses ja see ületab lennujaama haldaja määratud proportsiooni ettevõtja eelmise kalendriaasta käibest;
 - 2) ettevõtja on enam kui 30 päeva viivituses tasu maksmisega lennujaama haldajale või kolmandale isikule, kui tasu on seotud maaapealseks teeninduseks vajalike ruumide, rajatiste või seadmete kasutamise või toodete või teenuste ostmisega ja võlgnetav summa ületab lennujaama haldaja määratud taset.
 - (3) Lennujaama haldaja konsulteerib enne käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud maksuvõla proportsiooni ja võlgnevuse suuruse määramist või nende muutmist lennujaama kasutajate komiteega.
- [RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50²². Kindlustuse omamise kohustus

- (1) Maapealsel teenindajal ja omakäitlejal peab lennujaamas maaapealse teenindusega tegelemise igal ajahetkel olemas olema kehtiv kindlustus.
 - (2) Kindlustus peab katma maaapealse teenindusega seotud varade taastamisväärtuse ja kolmandate isikute ees maaapealse teenindusega seoses tekkivad võimalikud kahju hüvitamise kohustused.
 - (3) Lennujaama haldajal on õigus kehtestada kindlustuse omamise kohustust täpsustavad tingimused.
- [RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50²³. Nõuded töötajatele

Maaapealse teenindaja ja omakäitleja töötajad peavad tööülesannete täitmiseks oskama vajalikul tasemel eesti või inglise keelt. Lennujaama haldajal on õigus nõuda, et töötajad, kes suhtlevad tööülesannete täitmisel lennujaama haldaja või lennujaama külastajatega, oskaksid efektiivset suhtlemist võimaldaval tasemel eesti või inglise keelt.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50²⁴. Alltöövõtjate kasutamine

(1) Maapealne teenindaja ja omakäitleja teavitavad lennujaama haldajat maapealses teeninduses kasutatavatest alltöövõtjatest.

(2) Teenuseid, mille osutamiseks on lennujaamas omakäitlejate arvu piiratud, võib omakäitleja tellida üksnes neilt alltöövõtjatest, kellel on samas lennujaamas õigus pakkuda kõikidele kolmandatele isikutele vastavat maapealset teenindust.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50²⁵. Võrgu- ja infosüsteemi turvalisuse tagamine

(1) Maapealne teenindaja ja omakäitleja täidavad lennujaama haldaja kasutatava asjakohase võrgu- ja infosüsteemi turvalisuse tagamiseks küberturvalisuse seaduse nõudeid ulatuses, milles nende tegevus või tegevusetus mõjutab selle süsteemi turvalisust.

[RT I, 30.12.2025, 4- jõust. 01.01.2026]

(2) Maapealne teenindaja ja omakäitleja teevad lennujaama haldajaga koostööd käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud süsteemi turvalisuse tagamisel.

[RT I, 30.12.2025, 4- jõust. 01.01.2026]

§ 50²⁶. Teabe andmise kohustus

(1) Maapealne teenindaja ja omakäitleja annavad lennujaama haldajale maapealse teenindusega seonduvat infot ulatuses, milles lennujaama haldajal on sellist infot vaja lennujaama töö korraldamiseks ja õigusaktidega kehtestatud nõuete täitmiseks.

(2) Lennujaama haldajal on õigus nõuda, et maapealse teenindaja või omakäitleja infosüsteemid liidestuksid käesoleva paragrahvi lõikes 1 kirjeldatud info vahetamiseks vajalikus ulatuses lennujaama haldaja infosüsteemiga, millele viimane on loonud üldise liidestumisvalmiduse. Liidestumisega seotud kulud kannab maapealne teenindaja või omakäitleja, kui pooled ei lepi kokku teisiti.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50²⁷. Nõuetele vastavuse kontrollimine

(1) Lennujaama haldajal on õigus kontrollida maapealse teenindaja ja omakäitleja vastavust käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele.

(2) Maapealne teenindaja ja omakäitleja tagavad lennujaama haldaja juurdepääsu kontrolli teostamiseks vajalikele asjadele, andmekandjatele ja teabele.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50²⁸. Lennujaama haldajaga sõlmitav maapealse teeninduse leping

(1) Lennujaama haldaja sõlmib maapealse teenindaja ja omakäitlejaga lepingu, millega korraldatakse lennujaama osaks olevate kinnis- ja vallasasjade kasutamine ning maapealse teeninduse pakkumine.

(2) Kui maapealne teenindaja ei täida lennujaama kasutajaga sõlmitud lepingut, on lennujaama haldajal õigus lennujaama toimimise tagamiseks ajutiselt kasutada ja lubada kolmandatel isikutel kasutada maapealse teenindaja sõidukeid, seadmeid, töövahendeid, töötajaid ja ruume, et korraldada lennujaama kasutajale maapealse teeninduse jätkuv pakkumine.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud juhul maksab lennujaama haldaja maapealsele teenindajale mõistlikku kasutustasu. See ei tohi ületada tasu, mida sama ajavahemiku eest maksid vastavale maapealsele teenindajale käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt teenindatavad lennujaama kasutajad.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50²⁹. Maapealse teeninduse vabadus

(1) Lennujaama haldaja tagab lennujaamas maapealse teeninduse vabaduse, kui lennujaam on avatud kaubanduslikule lennuliiklusele.

(2) Lennujaama haldaja ei pea tagama kolmandatele isikutele maapealse teeninduse pakkumise vabadust lennujaamas, mille aastane vedude maht on väiksem kui kaks miljonit reisijat või 50 000 tonni kaupa.

(3) Lennujaama haldaja ei pea tagama omakäitluse vabadust juhul, kui lennujaama aastane vedude maht on väiksem kui üks miljon reisijat või 25 000 tonni kaupa, järgmiste maaepalse teeninduse teenuste puhul:

- 1) pagasikäitlus;
- 2) perroonikäitlus;
- 3) kütuse- ja õlikäitlus;
- 4) kauba ja posti füüsiline käitlus lennujaama terminali ja õhusõiduki vahel saabumisel, väljumisel või transiidi puhul.

(4) Kui lennujaam saavutab käesoleva paragrahvi lõikes 2 või 3 sätestatud kaubaveo künnise, saavutamata vastavat reisijate hulka, ei pea haldaja tagama maaepalse teeninduse vabadust nende maaepalse teeninduse teenuste korral, mis on ette nähtud eranditult reisijatele.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50³⁰. Maaepalse teeninduse vabaduse piiramine

(1) Vabariigi Valitsusel on õigus kehtestada korraldusega piirangud selliste maaepalsete teenindajate arvule, kellel on lubatud pakkuda käesoleva seaduse § 50²⁹ lõikes 3 nimetatud maaepalse teeninduse teenuseid. Seda arvu ei tohi piirata vähema kui kahe maaepalse teenindajani iga maaepalse teeninduse teenuse kohta.

(2) Vabariigi Valitsusel on õigus kehtestada korraldusega piirangud omakäitlejate arvule, kellel on õigus omakäitlusele käesoleva seaduse § 50²⁹ lõikes 3 nimetatud maaepalse teeninduse korral. Seda arvu ei tohi piirata vähema kui kahe omakäitlejani iga maaepalse teeninduse teenuse kohta.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigete 1 ja 2 alusel võib maaepalsete teenindajate ja omakäitlejate arvu piirata, kui ilma piiranguta ei oleks tagatud:

- 1) lennujaama ohutus;
- 2) lennujaamas ja selle lähiümbruses viibivate isikute turvalisus;
- 3) lennujaama läbilaskevõime;
- 4) lennujaama haldamiseks ja kasutamiseks vajaliku ruumi olemasolu või
- 5) lennujaama efektiivne toimimine.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigete 1 ja 2 alusel piirangute kehtestamine ei piira selliste maaepalsete teenindajate arvu, kes pakuvad olulise lisaväärtusega teenust, mille osutamine ei takista käesoleva paragrahvi lõikes 3 loetletud tingimuste tagamist.

(5) Vabariigi Valitsusel on õigus piirata korraldusega käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikute arvu ühe maaepalse teenindajani või ühe omakäitlejani või keelata omakäitlus, kui lennujaama ruumi või võimsuse puuduste tõttu on võimatu maaepalset teenindust pakkuja rohkematel isikutel. Vabariigi Valitsusel on sel juhul õigus määrata korraldusega isik, kellel on ainsana õigus pakkuda maaepalset teenindust kolmandatele isikutele või tegeleda omakäitlusega.

(6) Vabariigi Valitsusel on õigus piirata korraldusega käesoleva seaduse § 50²⁹ lõikes 3 nimetatud maaepalse teeninduse teenuste korral isikute arvu, kellel on õigus omakäitlusele või maaepalse teeninduse pakkumisele kolmandatele isikutele, kui lennujaama ruumi või võimsuse puuduste tõttu on võimatu kohaldada maaepalse teeninduse vabadust piiranguteta. Seda arvu ei tohi piirata vähema kui kahe teenindajani iga maaepalse teeninduse teenuse kohta.

(7) Käesoleva paragrahvi lõigetes 5 ja 6 sätestatud piirangud ei tohi:

- 1) ulatuda vajalikust kaugemale ega kahjustada põhjendamatult nõukogu direktiivi 96/67/EÜ eesmärke;
- 2) põhjustada konkurentsi moonutamist maaepalsete teenindajate või omakäitlejate vahel.

(8) Lennujaama haldaja ja temaga otseselt või kaudselt valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjad loetakse maaepalse teeninduse pakkumisel käesoleva paragrahvi tähenduses üheks teenuseosutajaks.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50³¹. Maaepalse teeninduse vabaduse piirangu kestus

(1) Käesoleva seaduse § 50³⁰ lõigetes 5 ja 6 nimetatud piirangute kestus võib sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikute puhul olla kuni kaks aastat ja muudel juhtudel kuni kolm aastat. Piirangu kestust võib enne selle tähtpäeva saabumist pikendada, kui lennujaama ruumi või võimsuse puuduste tõttu ei ole endiselt võimalik maaepalset teenindust pakkuja rohkematel isikutel.

(2) Vabariigi Valitsus otsustab valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul hiljemalt kolm kuud enne piirangu tähtpäeva saabumist piirangu pikendamise käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtaja võrra.

(3) Käesoleva seaduse § 50³⁰ lõikes 1 nimetatud isikute puhul võib piirangu kestust pikendada üks kord.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50³². Maapealse teeninduse vabaduse piiramise korraldus

(1) Käesoleva seaduse § 50³⁰lõigetes 5 ja 6 sätestatud korralduses nimetatakse maapealse teeninduse teenus või teenused, millele piirang kehtestatakse.

(2) Korralduses või selle seletuskirjas esitatakse lennujaama ruumi või võimsuse puudused, mille tõttu on piirangu kehtestamine õigustatud. Korraldusele lisatakse lennujaama haldaja koostatud plaan ruumi või võimsuse puuduste kõrvaldamiseks.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50³³. Suhtlus Euroopa Komisjoniga ja piirangute muutmine

(1) Valdkonna eest vastutav minister teavitab käesoleva seaduse § 50³⁰lõigetes 5 ja 6 sätestatud piirangute kehtestamisest ja neid õigustavatest põhjendustest Euroopa Komisjoni vähemalt kolm kuud enne piirangute jõustumist.

(2) Euroopa Komisjoni nõudmisel võib Vabariigi Valitsus piirangute kestust lühendada või vähendada nende ulatust nii, et piiranguid ei ole lennujaama selles osas, kus nende vajadus ei ole Euroopa Komisjoni hinnangul tõendatud.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50³⁴. Maapealsete teenindajate valimine

(1) Kui maapealsete teenindajate arv on lennujaamas käesoleva seaduse § 50³⁰lõike 1, 5 või 6 alusel piiratud, valitakse maapealsed teenindajad konkursi teel.

(2) Konkursi korraldamine ei ole nõutav, kui maapealsete teenindajate arvu on piiratud Vabariigi Valitsuse korraldusega ühe maapealse teenindajani ja lennujaama haldaja kasutab käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud võimalust või piirangu seadmisel on kindlaks määratud isik, kellel ainsana on õigus piirangu kehtimise ajal teenust osutada.

(3) Konkursi korraldab:

1) lennujaama haldaja, kui ta ei osuta ise lennujaamas samu maapealse teeninduse teenuseid ega ole valitseva mõju kaudu otseselt ega kaudselt seotud samas lennujaamas samade teenuste osutajaga ega oma osalust samas lennujaamas samade teenuste osutajas;

2) muudel juhtudel Riigi Tugiteenuste Keskus.

(4) Lennujaama haldaja konsulteerib enne konkursi võitja valimist lennujaama kasutajate komiteega. Riigi Tugiteenuste Keskus konsulteerib enne konkursi võitja valimist lennujaama haldaja ja lennujaama kasutajate komiteega.

(5) Kui maapealsete teenindajate arv on lennujaamas käesoleva seaduse § 50³⁰lõike 1, 5 või 6 alusel piiratud, võib lennujaama haldaja:

1) ise pakkuda maapealset teenindust, läbimata käesolevas paragrahvis sätestatud konkurssi;

2) lubada käesolevas paragrahvis sätestatud konkurssi läbimata maapealset teenindust pakkuda otseselt või kaudselt lennujaama haldaja valitseva mõju all oleval isikul.

(6) Maapealsed teenindajad valitakse kuni seitsmeks aastaks. Kui maapealne teenindaja lõpetab oma tegevuse enne tähtaega, valitakse uus maapealne teenindaja uueks kuni seitsmeaastaseks perioodiks.

(7) Konkursi ebaõnnestumise korral jätkab konkursi korraldaja konkursside korraldamist vähemalt kord aastas kuni konkursi tingimustele vastava maapealse teenindaja leidmiseni.

(8) Lennujaama haldaja teavitab lennujaama kasutajate komiteed käesoleva paragrahvi alusel tehtud otsustest mõistliku aja jooksul.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50³⁵. Maapealse teenindaja konkursi nõuded

(1) Käesoleva seaduse § 50³⁴lõikes 1 sätestatud konkursi korraldamisel järgitakse riigihangete seaduses kontsessioonilepingu sõlmimise menetluse kohta sätestatud.

(2) Konkurss peab vastama riigihangete seaduse §-s 3 sätestatud põhimõtetele ning olema objektiivne. Igal maapealse teeninduse pakkumisest huvitatud isikul peab olema võimalik konkursil osaleda.

(3) Konkurss kuulutatakse välja Euroopa Liidu Teatajas.

(4) Konkursi korraldaja määrab konkursi objektiks oleva teenuse liigi ja mahu. Konkursi korraldajal on õigus moodustada eri maapealse teeninduse teenustest pakette, kui see on lennujaama toimimise seisukohalt mõistlik või vajalik käitlusmahu efektiivseks kasutamiseks.

(5) Konkursi korraldaja võib lennujaama haldaja taotlusel seada konkursi tingimustes üksikute teenuste või teenusepakettide osutamisele ühe järgmise tingimuse või mitu neist:

- 1) teenust võib osutada üksnes kindlates lennujaama piirkondades;
- 2) teenust võib osutada, kasutades selleks üksnes kindlaid käitlusalasid või seadmete parkimise alasid;
- 3) teenust tuleb osutada, kasutades enne kindlaks määratud käitlusviisi;
- 4) teenust tuleb alltöövõtjaid kasutamata osutada isiklikult.

(6) Konkursi korraldaja võib lennujaama haldaja taotlusel lisada konkursi tingimuste hulka tingimuse, mille kohaselt on konkursi võitjal kohustus:

- 1) pakkuda maapealset teenindust veel ka lennujaamas, mis teenindab Eesti territooriumi äärealasid või arengupiirkondi ega paku maapealsetele teenindajatele kaubanduslikku huvi, kuigi on Eesti riigile eluliselt tähtis, või
- 2) osutada maapealset teenindust veel ka sellises lennujaamas, mis asub Eesti saarel ja mille aastane reisijateveo maht ei ole väiksem kui 100 000 reisijat.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 6 punktis 1 sätestatud tingimuse konkursi tingimustesse lisamisest teavitab konkursi korraldaja enne Euroopa Komisjoni.

(8) Käesoleva paragrahvi lõike 6 punktis 2 sätestatud tingimuse konkursi tingimustesse lisamiseks on vajalik Euroopa Komisjoni heakskiit.

(9) Konkursi täpsema korra ja tingimused määrab kindlaks konkursi korraldaja.

(10) Konkursi korraldaja teavitab lennujaama kasutajate komiteed kavandatavast konkursi väljakuulutamisest, konkursi kavandatavast korrast, tingimustest ja pakkumuste hindamise kriteeriumidest ning konkursi dokumente puudutavatest peamistest asjaoludest ja nende olulisest sisust.

(11) Käesolevas paragrahvis sätestatud juhtudel Euroopa Komisjoni teavitamise ja Euroopa Komisjonilt heakskiidu küsimise korra, konkursil osalemisest huvitatud isikute konkursiga seonduvast teavitamise korra ja nõuded Euroopa Liidu Teatajas konkursi kohta avaldatavale teatele kehtestab [valdkonna eest vastutav minis](#)termäärusega.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50³⁶. Omakäitlejate valimine

(1) Kui omakäitlejate arv on lennujaamas käesoleva seaduse § 50³⁰ lõike 2, 5 või 6 alusel piiratud (edaspidi käesolevas paragrahvis *piiratud teenus*), valib omakäitlejad lennujaama haldaja asjakohaste, objektiivsete, läbipaistvate ja mittediskrimineerivate kriteeriumide alusel. Lennujaama haldaja ei vali omakäitlejat, kui omakäitlejate arvu on piiratud Vabariigi Valitsuse korraldusega ühe omakäitlejani ja piirangu seadmisel on kindlaks määratud isik, kellel ainsana on õigus piirangu kehtestamise ajal omakäitlusega tegeleda.

(2) Lennujaama haldaja annab lennujaama kasutajale piiratud teenuse kohta omakäitluse õiguse lennujaama kasutaja esitatud kirjaliku taotluse alusel.

(3) Lennujaama haldaja saadab saabunud taotluse kohta teate kõikidele lennujaama kasutajatele. Teade ei tohi sisaldada infot, missugune konkreetne lennujaama kasutaja taotluse esitas.

(4) Lennujaama kasutajal on õigus lennujaama haldaja määratud mõistliku aja jooksul pärast käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud teate saamist esitada taotlus ühe või mitme piiratud teenuse kohta omakäitluse õiguse saamiseks. Mõistlik aeg taotluse esitamiseks ei või olla lühem kui viis tööpäeva.

(5) Kui lennujaama haldajale laekub käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel määratud aja jooksul taotlusi vähem, kui on vastavale piiratud teenusele lubatud vabu omakäitlejate kohti, rahuldab lennujaama haldaja kõik esitatud taotlused, mis vastavad omakäitlejale kehtestatud nõuetele.

(6) Kui lennujaama haldajale laekub käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel määratud aja jooksul taotlusi rohkem, kui on vastavale piiratud teenusele vabu omakäitlejate kohti, teeb lennujaama haldaja kindlaks, kas kõik esitatud taotlused vastavad omakäitlejale kehtestatud nõuetele. Kui ka nõuetele vastavate taotluste arv on suurem kui vabade omakäitlejate kohtade arv, täidab lennujaama haldaja vabad omakäitlejate kohad liisuhetmise teel.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud liisuhetmise teeb lennujaama haldaja lennujaama kasutajate komitee nimetatud isiku juuresolekul hiljemalt ühe kuu möödumisel käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel määratud ajast.

(8) Kui käesoleva seaduse § 50³⁰ lõike 2, 5 või 6 alusel piirangute seadmise hetkel on lennujaama kasutajal omakäitluse õigus piiratud teenuse suhtes, lõpeb see ühe aasta möödumisel piirangute seadmisest. Kui lennujaama kasutaja soovib omakäitlust jätkata pärast nimetatud tähtaja möödumist, esitab ta lennujaama haldajale kirjaliku taotluse käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud korras.

(9) Piiratud teenuste puhul valitakse omakäitlejad kuni seitsmeks aastaks. Kui omakäitleja lõpetab tegevuse enne tähtaega, valitakse uus omakäitleja uueks kuni seitsmeks aastaks.

(10) Lennujaama haldaja teavitab lennujaama kasutajate komiteed käesoleva paragrahvi alusel tehtud otsustest mõistliku aja jooksul.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50³⁷. Juurdepääs lennujaama osaks olevatele kinnis- ja vallasasjadele

(1) Lennujaama haldaja tagab maapealsele teenindajale ja omakäitlejale maapealseks teeninduseks vajaliku juurdepääsu lennujaama osaks olevatele kinnis- ja vallasasjadele.

(2) Lennujaama haldaja kehtestab lennujaama osaks olevatele kinnis- ja vallasasjadele juurdepääsu tingimused ja tasu. Tingimused ja tasu peavad olema asjakohased, objektiivsed, läbipaistvad ja mittediskrimineerivad. Lennujaama haldaja konsulteerib enne tingimuste ja tasu kehtestamist lennujaama kasutajate komiteega.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50³⁸. Keskse taristu kindlaksmääramine

(1) Lennujaama haldaja määrab lennujaama kasutuskorras kindlaks taristu, mille keerukus, maksumus või keskkonnamõju ei võimalda selle jaotamist või dubleerimist (edaspidi *keskne taristu*). Lennujaama haldaja konsulteerib enne keskse taristu määramist lennujaama kasutajate komiteega.

(2) Keskne taristu on:

- 1) jäätörjesüsteem;
- 2) pagasi sorteerimise süsteem;
- 3) veepuhastussüsteem;
- 4) kütusejaotussüsteem;
- 5) lennuinfosüsteem;
- 6) muu käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tingimustele vastav lennujaama haldaja taristu.

(3) Keskset taristut juhib lennujaama haldaja või tema volitatud isik.

(4) Lennujaama kasutuskorras võib kindlaks määrata, et maapealne teenindaja ja omakäitleja peavad kasutama keskset taristut.

(5) Kesksele taristule juurdepääsu tingimused ja keskse taristu kasutamise tasu peavad vastama käesoleva seaduse § 50³⁷ lõikes 2 sätestatule.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50³⁹. Tulu- ja kuluarvestusele esitatavad nõuded

(1) Maapealne teenindaja peab oma raamatupidamises eraldi arvestust maapealse teeninduse ja enda muu tegevusega seotud tulude ja kulude kohta kooskõlas raamatupidamise seadusega.

(2) Kui lennujaama haldaja pakub maapealset teenindust, ei ole tal lubatud selleks kasutada lennujaama haldusega seotud tegevusest teenitud tulusid ja vastupidi.

(3) Maapealne teenindaja esitab kuue kuu jooksul majandusaasta lõppemisest arvates Konkurentsiametile eelmise majandusaasta aruande koos vandeaudiitori hinnanguga raamatupidamise vastavuse kohta käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule.

(4) Konkurentsiamet kontrollib, et käesoleva paragrahvi lõikes 2 kehtestatud nõue on täidetud.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 50⁴⁰. Lennujaama haldaja korraldatavad konsultatsioonid

(1) Lennujaama haldaja korraldab vähemalt kord aastas koosoleku lennujaama kasutajate komitee ja maapealsete teenindajatega, et konsulteerida käesoleva peatüki rakendamise üle.

(2) Koosoleku võib korraldada osana lennujaama kasutajate komitee korralisest või erakorralisest koosolekust, kutsudes koosolekule ka maapealsed teenindajad.

(3) Kui käesoleva seaduse § 50³⁰ lõike 5 alusel on piiratud maapealsete teenindajate arvu, peab koosolekul arutatav hõlmama nende maapealse teeninduse teenuste hinda, millele on kehtestatud piirang, ja nende teenuste osutamise korraldust.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

9. peatükk

LENNUNDUSE MUUD SÄTTED

§ 51. Transpordiameti ühekordne luba ja lennuluba

(1) Lennundusvõistluse või avaliku lennundusürituse korraldamiseks, samuti lennuks, mille puhul ei ole võimalik järgida lennureegleid, või muuks erakordse iseloomuga lennuks peab olema Transpordiameti ühekordne luba. Transpordiameti ühekordne luba ei ole nõutav lennureeglites sätestatud miinimumlennukõrgustest madalamal toimuva lennu puhul, mille sooritab standardkäitamisprotseduure järgides kõrge riskitasemega ärilise erilennu luba omav käitaja.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(1¹) Lennundusvõistluse või avaliku lennundusürituse korraldamiseks peab ühekordse loa taotleja esitama Transpordiameti vormil taotluse ja dokumendid, mis tõendavad, et lennundusvõistlus või avalik lennundusüritus viiakse läbi ohutul viisil, ning milles on toodud lennundusvõistluse või avaliku lennundusürituse toimumisega seotud asjaolud. Lennuks, mille puhul ei ole võimalik järgida lennureegleid, või muuks erakordse iseloomuga lennuks peab ühekordse loa taotleja esitama Transpordiameti vormil taotluse ja dokumendid, mis tõendavad, et lennureegleid ei ole võimalik järgida, või toovad välja lennu erakordse iseloomu põhjused. Taotluses peab olema välja toodud, mis ulatuses soovitakse kõrvalekallet lennureeglitest või tavapärastest lennuparameetritest. Transpordiamet vaatab ühekordse loa taotluse läbi viie tööpäeva jooksul pärast taotluse esitamist.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(1²) Transpordiamet keeldub ühekordse loa andmisest, kui lennuohutus ei ole tagatud või kui taotletud erisusi lennureeglitest või tavapärastest lennuparameetritest on võimalik saavutada lennureegleid järgides.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1139 artikli 2 lõike 3 punktis d nimetatud õhusõiduki käitamiseks võib Transpordiamet anda välja lennuloa komisjoni määruse (EL) nr 748/2012 I lisa 21. osa alajaosa P kehtestatud tingimustel ja eesmärkidel.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud õhusõiduki lennuloa juurde kuuluvad lennutingimused kinnitab Transpordiamet koos lennuloa väljaandmisega.

(4) Ühekordse loa väljaandmise ning lennuloa väljaandmise, muutmise, kehtivuse peatamise ja kehtetuks tunnistamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister.

(5) Transpordiameti ühekordse loa ja lennuloa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 52. Õhusõiduki sundmaandamine

(1) Lennuohutuse tagamiseks ning julgeoleku ja avaliku korra huvides on lennujuhil õigus nõuda õhusõiduki kaptenilt õhusõiduki sundmaandumist lähimal sobival lennuväljal.

(2) Õhusõiduki sundmaandamise korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).

§ 53. Siseriiklikud õhuveed

(1) Siseriiklikele õhuvedudele kohaldatakse rahvusvahelise õhuveo nõuete ühtlustamise konventsiooni.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) [Kehtetu -RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 54. Ohtlike ainete õhuvedu

Ohtlike ainete vedu tsiviilõhusõidukitega toimub Transpordiameti kirjaliku loa alusel 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviilennunduse konventsiooni nõuete kohaselt.

§ 54¹. Relvastatud pardasaatja

Relvastatud pardasaatja on politseiametnik või muu sellekohase väljaõppe saanud pädev ametnik, kes 2005. aasta 27. mail koostatud Austria Vabariigi, Belgia Kuningriigi, Hispaania Kuningriigi, Luksemburgi Suurhertsogiriigi, Madalmaade Kuningriigi, Prantsuse Vabariigi ja Saksamaa Liitvabariigi vahelise eelkõige terrorismi-, piiriülese kuritegevuse ja ebaseadusliku rände vastases võitluses piiriülese koostöö tõhustamise lepingu (edaspidi *Prümi leping*) alusel vastutab turvalisuse eest õhusõiduki pardal ning kannab kaasas ametirelva ja selle laskemoona.

[RT I 2009, 4, 25- jõust. 26.01.2009]

§ 54². Relvastatud pardasaatjast teavitamine

(1) Riiklik kontakt- ja koordineerimispunkt teavitab kirjalikult Prümi lepingu osalise pädevat asutust relvastatud pardasaatja määramisest õhusõidukisse.

(2) Teatis saadetakse teise lepinguosalise pädevale asutusele vähemalt 72 tundi enne vastavat lendu, mis saabub selle riigi lennujaama või väljub sealt. Erandjuhul võib teatise saata käesolevas lõikes sätestatud nõudeid järgimata, kuid enne õhusõiduki maandumist, kui esineb lennuohutust mõjutav juhtum.

(3) Relvastatud pardasaatjast teavitamisel esitatakse teatises vähemalt järgmised andmed:

- 1) relvastatud pardasaatja kasutamise kestus;
- 2) relvastatud pardasaatja kavandatav riigis viibimise kestus;
- 3) lennunumber ja -aeg;
- 4) relvastatud pardasaatja ees- ja perekonnanimi, märkides ära rühma juhi nime;
- 5) relvastatud pardasaatja reisidokumendi number;
- 6) ametirelva mark, mudel ja seerianumber;
- 7) laskemoona liik ja kogus;
- 8) teave kaasaskantava varustuse kohta.

(4) Teatise andmed on asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teave avaliku teabe seaduse tähenduses.

(5) Eestis on Prümi lepingu artikli 19 tähenduses riiklikuks kontakt- ja koordineerimispunktiks Austria Vabariigi, Belgia Kuningriigi, Hispaania Kuningriigi, Luksemburgi Suurhertsogiriigi, Madalmaade Kuningriigi, Prantsuse Vabariigi ja Saksamaa Liitvabariigi vahelise eelkõige terrorismi-, piiriülese kuritegevuse ja ebaseadusliku rände vastases võitluses piiriülese koostöö tõhustamise lepinguga ühinemise seaduse § 2 alusel määratud asutus.

[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(6) Välisriigi relvastatud pardasaatjast teavitamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

[RT I 2009, 4, 25- jõust. 26.01.2009]

§ 54³. Välisriigi relvastatud pardasaatja relva ja laskemoona kandmine ning hoiuleandmine

(1) Välisriigi relvastatud pardasaatjal ei ole lubatud kanda ametirelva ja laskemoona väljaspool õhusõidukit, välja arvatud juhul, kui teda saadab pädeva asutuse esindaja.

[RT I 2009, 4, 25- jõust. 26.01.2009]

(2) Välisriigi relvastatud pardasaatja ametirelva ja selle laskemoona hoiulevõtmist, hoidmist ja tagastamist korraldab Politsei- ja Piirivalveamet.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(3) Välisriigi relvastatud pardasaatja ametirelva ja selle laskemoona hoiuleandmise ja tagastamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

[RT I 2009, 4, 25- jõust. 26.01.2009]

§ 55. Õhusõiduki kasutamise keelamine

(1) Keelatud on:

1) õhusõiduki start, kui õhusõiduk ei ole lennukõlblik või nõuetekohaselt mehitatud, varustatud ja lastitud või ilmnevad muud õhusõiduki käitamist takistavad asjaolud;

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

2) kasutada tsiviilõhusõidukit Eesti Vabariigi õigusaktidega keelatud esemete või ainete vedamiseks;

3) õhusõiduki käitamine joobeseisundis korrakaitse seaduse tähenduses või alkoholi piirmäära ületavas seisundis;

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

4) õhusõiduki käitamine haigena, väsinuna või muul põhjusel seisundis, milles isik ei saa täita oma ülesandeid ohutul viisi (edaspidi *lennuohutust mõjutav tervises seisund*).

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(2) Lennuvälja käitajal või tema poolt kirjalikult volitatud isikul on õigus keelduda õhusõiduki teenindamisest, kui kehtestatud maksed, mis on seotud õhusõiduki viimase maandumisega lennuväljale, viibimisega seal või lahkumisega seal, ei ole tasutud või ei ole esitatud tagatist nende tasumise kohta.

(3) Lennuliikluse juhtimise teenuse osutajal on õigus keelduda õhusõiduki teenindamisest, mille käitaja ei ole tasunud varasema lennuliikluse juhtimise teenuse eest, kui sellega ei seata ohtu inimeste elu ja tervist ega tekitata kahju keskkonnale.

(3¹) Kui järelevalve käigus ilmnevad käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetletud asjaolud, kehtestab Transpordiamet õhusõidukile lennukeelu.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4) Kui isik käitab õhusõidukit käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud seisundis, siis suunatakse ta läbivaatusele joobeseisundi tuvastamiseks korrakaitseaduses sätestatud alustel ja korras.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(5) Lennuohutust mõjutav tervises seisund on:

1) tervises seisund, mis ei vasta komisjoni määruses (EL) nr 1178/2011, millega kehtestatakse tsiviillennunduses kasutatavate õhusõidukite meeskonnaga seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008 (EÜT L 311, 25.11.2011, lk 1), sätestatud tervisenõuetele;

2) muu haigus seisund, mis võib halvendada võimet käitada õhusõidukit ohutul viisil;

3) väsimus seisund Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1139 V lisa punktis 7.5 sätestatud tähenduses;

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

4) tervises seisund, mis on tekkinud õhusõiduki ohutu käitamise võimet halvendava või halvava aine toimel.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 5 punktis 1 nimetatud lennuohutust mõjutava tervises seisundi tuvastab lennundusarst.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(6¹) Käesoleva paragrahvi lõike 5 punktides 2–4 nimetatud lennuohutust mõjutava tervises seisundi tuvastab tervishoiukorralduse infosüsteemis registreeritud arst.

[RT I, 20.06.2022, 63- jõust. 27.06.2022]

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 5 punktides 2–4 nimetatud lennuohutust mõjutava tervises seisundi kahtluse korral toimetab politsei isiku lähima statsionaarse tervishoiuteenuse osutamise tegevusloaga tervishoiuteenuse osutaja juurde.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(8) Lennuohutust mõjutava tervises seisundi meditsiinilise tuvastamise kulud tasub Transpordiamet.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(9) Kui isikul on tuvastatud lennuohutust mõjutav tervises seisund, peab ta tuvastamiskulutused hüvitama.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 55¹. Töökohustuste täitmist keelav joobeseisund

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(1) Õhusõiduki meeskonnaliige, lennuliikluse lennujuht ja -informaator, lendude korraldaja ning õhusõiduki lennundustehniline töötaja ei tohi oma töökohustuste täitmise ajal olla joobeseisundis korrakaitseaduse tähenduses või alkoholi piirmäära ületavas seisundis.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(1¹) Alkoholi joobes olevaks loetakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isik järgmistel juhtudel:

1) tema ühes grammis veres on alkoholi 1,50 milligrammi või rohkem või ühes liitris tema väljahingatavas õhus on alkoholi 0,75 milligrammi või rohkem;

2) tema ühes grammis veres on alkoholi 0,50 milligrammi või rohkem või ühes liitris tema väljahingatavas õhus on alkoholi 0,25 milligrammi või rohkem ning väliselt on tajutavad tema tugevalt häiritud või muutunud kehalised või psüühilised funktsioonid ja reaktsioonid, mille tõttu ta ei ole ilmselgelt võimeline täitma oma töökohustusi.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(1²) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isik loetakse olevaks alkoholi piirmäära ületavas seisundis, kui tema ühes grammis veres on alkoholi 0,20 milligrammi või rohkem või ühes liitris tema väljahingatavas õhus 0,10 milligrammi või rohkem.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2) Tööandja on kohustatud jälgima, et töötajad ei oleks töökohustuste täitmise ajal joobeseisundis korrakaitseaduse tähenduses või alkoholi piirmäära ületavas seisundis. Tööandja peab välja töötama meetmed ja töökorraldusliku regulatsiooni joobeseisundist ja alkoholi piirmäära ületavast seisundist tingitud kahjuliku mõju ennetamiseks ja vältimiseks.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 56. Ebaharilike õhusõidukite kasutamine

(1) Piloodita, mootorita või muude ebaharilike omadustega õhusõidukite käitamiseks, samuti kuni 500 kg stardimassiga või tüübisertifikaati mitteomavate õhusõidukite käitamiseks võib valdkonna eest vastutav minister kehtestada eeskirjad, mis erinevad käesoleva seaduse 2.–7. peatüki sätetest, tingimusel, et oleks tagatud lennuohutus.

(2) Valdkonna eest vastutav minister kehtestab eeskirjad, millega reguleeritakse õhuruumi kasutamist selliste lennuvahendite poolt, mida ei saa klassifitseerida õhusõidukitena.
[RT I 2003, 88, 594- jõust. 08.01.2004]

§ 56¹. Kütuse planeerimine lennuks

Tallinna lennuinfopirakonnas lendamisel peab lisaks lennukäsiraamatu kohasele lennuks vajaminevale kütusele arvestama vajamineva kütuse hulka ka kütusevaru, mis koosneb:

- 1) varulennuväljale lendamiseks vajalikust kütusest, kui lennatakse instrumentaallennureeglite järgi;
 - 2) ettenägematuteks juhtudeks ettenähtud kütusest, mis on vähemalt 5 protsenti lennuks vajaminevast kütusekogusest;
 - 3) täiendavast kütusevarust 45 minutit kestvaks lennuks kolbmootoriga lennuki puhul;
 - 4) täiendavast kütusevarust 30 minutit kestvaks lennuks turbimootoriga lennuki puhul kõrgusel 1500 jalga.
- [RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 56². Õhusõiduki kaalumine ja kaalumistunnistus

(1) Enne õhusõiduki esmast kasutuselevõttu ning muudatustööde ja modifikatsioonide tegemise järel peab õhusõiduki hooldustööde tegija kaalumise teel kindlaks tegema õhusõiduki massi ja raskuskeskme. Kaalumisel tuleb järgida õhusõiduki tehnilist normdokumentatsiooni.

(2) Õhusõiduki kaalumise kohta väljastab õhusõiduki hooldustööde tegija kaalumistunnistuse.
[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 57. [Kehtetu -RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 57¹. Ohutusjuhtimise süsteem

(1) Lennuväljal ja kopteriväljakul, mida käitatakse ärilistel eesmärkidel või kus toimub koolitustegevus, ning lennuliiklusteenistusel ja õhusõiduki hooldamisega tegeleva ettevõtjal peab olema ohutusjuhtimise süsteem. Ohutusjuhtimise süsteem (*Safety Management System – SMS*) on süstematiseeritud lähenemine ohutusalaseks juhtimiseks, mis sisaldab ohutusalaste üldsuundade rakendamiseks väljatöötatud organisatsioonilist ülesehitust, organisatsioonilist vastutuse jaotumist ning protseduure ja protsesse, mis tagavad lennuvälja ja kopteriväljaku käitaja ning lennuliiklusteenistuse ja õhusõiduki hooldamisega tegeleva ettevõtja tegevuse ohutuse.

(2) Lennuvälja ja kopteriväljaku käitaja, samuti lennuliiklusteenistus ja õhusõiduki hooldamisega tegelev ettevõtja peavad vähemalt üks kord aastas korraldama ohutusjuhtimise süsteemi auditi. Lennuvälja või kopteriväljaku käitaja peab vähemalt üks kord aastas korraldama rajatiste ja seadmete ülevaatuse, mis hõlmab lennuvälja ja kopteriväljaku käitaja funktsioone ning lennuvälja ja kopteriväljaku kasutajate, kaasa arvatud lennuväljal ja kopteriväljakul tegutsevate operaatorite, maapealse teeninduse ja teiste teenuste osutajate auditit ja ülevaatust. Ohutusjuhtimise süsteemi auditeerimisaruande peab koostama selleks pädev ja sõltumatu ohutusekspert.
[RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 57². Aeronavigatsiooniteabe teenuse tagamine

(1) Aeronavigatsiooniteave on teave, mis on vajalik lennundustegevuse ohutuse, regulaarsuse ja efektiivsuse tagamiseks. Aeronavigatsiooniteave avaldatakse lennundusteabe kogumikus (*Aeronautical Information Publication – AIP*).

(2) Aeronavigatsiooniteabe kogumise, töötlemise, inglise keelde tõlkimise, auditeerimise, vormindamise, avaldamise ja levitamise eest vastutab valdkonna eest vastutava ministri nimetatud aeronavigatsiooniteenuse osutaja (edaspidi *AIS*), kellel on pädevus aeronavigatsiooniteabe teenuse osutamiseks ning kelle koosseisu kuulub rahvusvaheline NOTAM-büroo. NOTAM-büroo on AIS-i struktuuriüksus, mis vahendab vormikohast

rahvusvahelist ja siseriiklikku teavet lennuliikluse teenindamiseks vajalike side-, navigatsiooni- ja seireseadmete, lennu- ja teenindusprotseduuride ning osutatavate teenuste seisukorra ja muudatuste kohta.

(3) Aeronavigatsiooniteabe koostajad on isikud ja riigiasutused, kelle haldusalas aeronavigatsiooniteave tekib ja kes vastavalt oma tegevusvaldkondadele on pädevad andma 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni lisade 3 ja 15 kohast teavet.

(4) Aeronavigatsiooniteabe koostajad on:

- 1) [kehtetu -RT I, 30.06.2023, 1- jõust. 01.07.2023]
- 2) Kaitseministeerium – teave keelu-, ohu- ja piirangualade kohta, sealhulgas õhuruumiosade kasutamise kohta laskeharjutusteks, lõhkamistöökdeks ja õppusteks ning kaitseennundust käsitlev muu teave;
- 3) Kliimaministeerium – teave käesoleva seaduse § 1 lõikes 2 nimetatud lennundustegevuse kohta, välja arvatud käesoleva lõike punktides 2 ja 4–9 nimetatud teave, meteoroloogiasteave vastavalt 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni lisale 3, teave lindude rände ning lennupiirangute kehtestamise kohta loodushoiu või -uurimise eesmärgil;
[RT I, 30.06.2023, 1- jõust. 01.07.2023]
- 4) Sotsiaalministeerium – lennundusega seotud tervisekaitseteave;
- 5) Siseministeerium – teave lennuotsingu ja lennupääste, laskeharjutuste, lõhkamistöökde ja julgeoleku tagamisega seotud lennupiirangute kohta ning migratsiooniteave, sealhulgas teave viisade ning passide kohta;
- 6) Rahandusministeerium – teave tollinõuete kohta;
- 7) Regionaal- ja Põllumajandusministeerium – teave karantiini kohta loomade ja taimede, samuti loomsete ning taimsete saaduste riiki lubamisel;
- 8) lennuvälja ja kopteriväljaku käitaja – teave lennuvälja ja kopteriväljaku andmete ja käitamiseks vajalike seadmete, rajatiste, teenistuste ja olukorra kohta lennuväljal ja kopteriväljakul, teave lennundustegevust mõjutavate oluliste takistuste kohta vastavalt 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni lisale 15, teave lennuvälja ja kopteriväljaku ning neid ümbritseva õhuruumi protseduuride kohta koos asjakohaste kaartidega, teave päikesetõusu ja loojangu aegade tabelite ning lennuliiklustasude kohta;
- 9) aeronavigatsiooniteenuse osutaja – teave osutatavate teenuste, lennuliikluse teenindamiseks vajalike side-, navigatsiooni- ja seireseadmete, lennuliiklusteeninduse marsruutide, lennu- ja teenindusprotseduuride ning lennuliiklustasude kohta.

(5) Aeronavigatsiooniteabe koostaja vastutab teabe terviklikkuse, õigsuse, täpsuse, puutumatuse ja õigeaegse edastamise eest AIS-ile.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud kohustuste täitmiseks sõlmivad aeronavigatsiooniteabe koostaja, AIS ja Transpordiamet kokkuleppe teabe edastamise tingimuste kohta.

(7) Aeronavigatsiooniteabe koostaja peab määrama käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud kohustuste täitmise eest vastutava isiku ning teatama AIS-ile ja Transpordiametile isiku nime, ametikoha ja kontaktandmed.

(8) Aeronavigatsiooniteabe edastamise ja avaldamise korra, sealhulgas teabe edastamise liigid ning teabe edastamise ja kehtivuse tähtsajad ning aeronavigatsioonimõõdistuste nõuded, kehtestab [valdkonna eest vastutav minisitermäärusega](#).

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 57³. Lennumeteoroloogiasteenuse tagamine

(1) Lennumeteoroloogiasteenus on õhusõiduki käitaja, lennumeeskonnaliikme, lennuliiklusteenindusüksuse, lennuotsingu ja lennupäästeteenistuse, lennuvälja ja kopteriväljaku ning teiste lennundustegevusega seotud isikute varustamine lennumeteoroloogiasteabega, mis on vajalik nende ülesannete täitmiseks.

(2) Transpordiamet on riiklik lennumeteoroloogia ametkond, kes korraldab lennumeteoroloogiasteenuse osutamist.

(3) Lennumeteoroloogiasteenuse osutaja peab kooskõlastama lennumeteoroloogiasteenuse liigid ja mahud ning lennumeteoroloogiasteenuse osutajate vahelised infovahetuse protseduurid Transpordiametiga.

(4) Lennumeteoroloogiasteenust võivad osutada:

- 1) sertifitseeritud aeronavigatsiooniteenuse osutaja, kelle osutatav lennumeteoroloogiasteenus on ilmaprognoos;
- 2) sertifitseeritud aeronavigatsiooniteenuse osutaja, kelle osutatav lennumeteoroloogiasteenus on ilmavaatlus;
- 3) aeronavigatsiooniteenuse osutaja sertifikaati mitteomav sertifitseeritud lennuvälja või kopteriväljaku käitaja.

(5) Lennumeteoroloogiasteenuse osutajal peavad olema teenuse osutamiseks nõuetekohaselt paigaldatud asjakohased seadmed.

(6) Lennumeteoroloogiasteenuse osutamise eest tasub teenuse tarbija tarbitud teenuse mahu kohaselt.

(7) Lennumeteoroloogiasteenuse osutamise ja tagamise korra, sealhulgas lennumeteoroloogiasteabe liigid ja mahud, lennumeteoroloogia ametkonna ja lennumeteoroloogiasteenuse osutajate ülesanded ning lennuvälja või kopteriväljaku käitaja välja antud meteoroloogiajuhendi sisu nõuded ning meteoroloogiasteadmete ja nende paigaldamise nõuded kehtestab [valdkonna eest vastutav minisiter](#).

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 57⁴. Lennuprotseduurid ja lennuprotseduuride väljatöötaja sertifitseerimine
[Kehtetu -RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 57⁵. Lennutreeningseadme kvalifikatsioonisertifikaat

(1) Komisjoni määruse (EL) nr 1178/2011 kohase lennutreeningseadme kvalifikatsioonisertifikaadi saamiseks esitab taotleja Transpordiametile taotluse ja dokumendid, mis tõendavad lennutreeningseadme ning taotleja valmisolekut seadme nõuetekohaseks käitamiseks, lähtudes nimetatud määruses sätestatud tehnilistest nõuetest.

(2) Transpordiamet lahendab taotluse lennutreeningseadme kvalifikatsioonisertifikaadi andmise või andmisest keeldumisega 90 päeva jooksul taotluse esitamisest arvates.

(3) Lennutreeningseadme kvalifikatsioonisertifikaadi taotlusega esitatavate dokumentide loetelu kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).

(4) Lennutreeningseadme kvalifikatsioonisertifikaadi taotluse ja sertifikaadi muutmise taotluse läbivaatamise ning kvalifikatsioonisertifikaadi hoidmise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.
[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 58. Vastutuse piirmäära erisus

Tulenevalt Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu määrusest 785/2004/EÜ (ELT L 138, 30.04.2004, lk 1–6) kindlustusnõuete kohta lennuettevõtjatele ja õhusõiduki käitajatele peab õhusõiduki puhul, mille maksimaalne lubatud stardimass on 2700 kg või vähem ning mida ei käitata ärilisel eesmärgil, kindlustussumma ümberarvestatuna Rahvusvahelise Valuutafondi arvestusühikutesse SDR ühe kindlustusjuhtumi korral ühe reisija kohta olema vähemalt 100 000 SDR-i.
[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

§ 58¹–§ 58³. [Kehtetud -RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

§ 58⁴. Hüvitis ja abi reisijate lennureisist mahajätmise korral ning lendude tühistamise ja pikaajalise hilinemise eest

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet tagab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 261/2004 rakendamise. Vajaduse korral võtab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet kasutusele vajalikud meetmed reisijate õiguse kaitsmise tagamiseks.
[RT I, 12.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

§ 58⁵. Piiratud liikumisvõimega lennureisijate õiguste kaitse

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet tagab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2006 puudega ja liikumispuudega isikute õiguste kohta lennureisi puhul (ELT L 204, 26.07.2006, lk 1–9) rakendamise seoses Eesti territooriumil asuvatest lennujaamadest väljuvate ja sinna saabuvate lendudega.
[RT I, 12.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

§ 58⁶. Hinnakujunduse läbipaistvus

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet tagab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1008/2008 ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta IV peatükis kehtestatud hinnakujunduse läbipaistvuse nõuete täitmise.
[RT I, 08.01.2020, 1- jõust. 17.01.2020]

§ 58⁷. Nõuded langevarjuhüpete korraldajale ja loakohustus

(1) Langevarjuhüpete korraldaja käesoleva seaduse mõistes on isik, kes tegeleb langevarjuhüpete korraldamisega õhusõidukist.

(2) Langevarjuhüpete korraldajal peab olema langevarjundustegevust kirjeldav käsiraamat (edaspidi *langevarjundustegevuse käsiraamat*), mis kinnitab, et isikul on langevarjuhüpete ohutuks läbiviimiseks vajalike oskustega personal, nõuetekohased vahendid ning välja töötatud ja rakendatud protseduurireedid.

(3) Langevarjuhüpete korraldaja peab järgima langevarjuhüpete korraldamisel langevarjundustegevuse käsiraamatus kirjeldatud tegevusi ning nõudeid.

(4) Langevarjuhüpete korraldamiseks peab olema tegevusluba.

(5) Tegevusloa taotluse vaatab läbi Transpordiamet.

(6) Langevarjuhüppeid korraldada sooviv isik esitab tegevusloa taotluses lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatule langevarjundustegevuse käsiraamatu.

(7) Tegevusloa antakse, kui taotlejal on langevarjuhüpete läbiviimiseks vajalike oskustega personal, nõuetekohased vahendid ning välja töötatud ja rakendatud protseduurireeglid.

(8) Langevarjundustegevuse käsiraamatu vormi ning käsiraamatus kajastatavate teemade loetelu kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.

(9) Langevarjundustegevuse käsiraamatu läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 58⁸. Sertifitseeritud aeronavigatsiooniteenuse osutaja riigikaitseülesanded

Lennuliikluse korraldamise teenuse ja aeronavigatsiooniteenuse osutaja riigikaitseülesanne on tagada vastavalt sertifikaadile märgitud teenusele lennuliikluse korraldamise, lennuliiklus-, side-, navigatsiooni-, seire- või aeronavigatsiooniteabe teenuse osutamine kõrgendatud kaitsevalmiduse ja sõjaseisukorra ajal.

[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

§ 58⁹. Elutähtsa teenuse osutaja

(1) Sertifitseeritud aeronavigatsiooniteenust osutav äriühing, kes osutab lennuliikluse korraldamise teenust ja aeronavigatsiooniteenust, on hädaolukorra seaduse § 36 lõike 1¹ punktis 6 nimetatud elutähtsa teenuse osutaja.

(2) Tallinna lennuvälja käitaja on hädaolukorra seaduse § 36 lõike 1¹ punktis 5 nimetatud elutähtsa teenuse osutaja.

[RT I, 08.10.2024, 1- jõust. 18.10.2024]

§ 59. Lennujuhtimisteenuste ning lennuvälja või kopteriväljaku teenuste kasutamise eest võetavad tasud

(1) Lennujuhtimisteenuste eest võetavad tasud on:

- 1) marsruudi navigatsioonitasu – lennujuhtimisteenuste eest võetav tasu lendamisel Tallinna lennuinfo piirkonnas instrumentaallennureeglite järgi;
- 2) terminali navigatsioonitasu – lennujuhtimisteenuste eest võetav tasu lendamisel lennuvälja või kopteriväljaku lähenemisalal, lähialas või lennuinfo tsoonis.

(2) Lennuvälja või kopteriväljaku teenuste kasutamise eest võetavad tasud on tasud lennuväljal või kopteriväljakul osutatud teenuste eest – maandumistasu, parkimistasu, reisijatasu, puudega ja piiratud liikumisvõimega reisija tasu, starditasu ja lennundusjulgestustasu.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(3) Tasude määrad kehtestab teenuse osutaja. Tasude määramisel ja allahindluste tegemisel peab lähtuma Euroopa Lennuliikluse Ohutuse Organisatsiooni tasude määramise põhimõtetest, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EÜ) nr 550/2004 ja komisjoni rakendusmäärusest (EL) nr 391/2013, milles sätestatakse ühine aeronavigatsioonitasude süsteem (ELT L 128, 09.05.2013, lk 31–58), arvestades, et tasude suurus ja allahindluse tingimused peavad olema selgelt kindlaks määratud ja kehtima kõigile kehtestatud tingimustele vastavatele teenuse kasutajatele ning olema avalikustatud.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.01.2017]

(4) Tasud avaldatakse lennundusteabe ringkirjas (*Aeronautical Information Circular – AIC*) vähemalt 30 päeva enne nende jõustumist ning lennundusteabe kogumikus.

(5) Tasud maksab õhusõiduki käitaja, kui õigusaktis või lepingus ei ole sätestatud teisiti. Teenuse osutaja nõudmisel on õhusõiduki omanik kohustatud andma teavet õhusõiduki käitaja tuvastamiseks ja tasude arvutamiseks.

(6) Maanduvatele ja startivatele õhusõidukitele osutatud lennujuhtimisteenuste ning lennuvälja või kopteriväljaku teenuste kasutamise eest tasutakse enne õhusõiduki lahkumist lennuväljalt või kopteriväljakult, kui teenuse osutajaga ei ole kokku lepitud teisiti.

(7) Tasude maksimisega viivitamise korral võib teenuse osutaja nõuda viivist ja keelduda teenuse saajale teenuse osutamisest kuni võla tasumiseni.

(8) Marsruudi navigatsioonitasude, terminali navigatsioonitasude ning lennuvälja või kopteriväljaku teenuste kasutamise eest maksmisest on vabastatud:

- 1) Eesti Vabariigile välispoliitiliselt olulise visiidiga seotud lend, kui Välisministeerium on asjaomase lennu staatust kinnitanud;

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

- 2) asjakohase pädeva asutuse loal tehtud otsimis- ja päästelennud;
- 3) humanitaarabilennud asjakohase pädeva asutuse loal;
- 4) Eesti õhuruumi puutumatus tagamise või kaitsmise eesmärgil sooritatud lennud;
- 5) Kaitsepolitsei, Kaitseväe, Maksu- ja Tolliamet, Politsei- ja Piirivalveamet ning Päästeameti tegevusega seotud lennud;

[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

- 6) lennud lennuliiklusteenuse osutajate side-, seire- või navigatsiooniseadmete kontrollimiseks, kui neid seadmeid kasutatakse või kavatakse kasutada lennuliiklusteenuse osutamisel;

- 7) tagasilennud lähtelennuväljale või kopteriväljakule tehnilistel põhjustel või halbade ilmaolude tõttu;

- 8) vastastikkuse põhimõttel välisriigi riikliku õhusõiduki sooritatud lennud;

- 9) Avatud Taeva Lepingu alusel Eesti õhuruumis toimuvad lennud.

- (9) Marsruudi navigatsioonitasudest on vabastatud:

- 1) lennud, mis tehakse õhusõidukiga, mille suurim lubatud stardimass on alla kahe tonni;

- 2) lennud, mis marsruudi navigatsiooniteenuse osutamise piirkonnas toimuvad visuaallennureeglite kohaselt;

- 3) lennud, mis on seotud üksnes riigipeade või nende pereliikmete, valitsusjuhtide või ministrite visiitidega nende ametiülesannete täitmise ajal, erandjuhul muu Eesti Vabariigile välispoliitiliselt olulise ametliku visiidiga seotud lend, kusjuures isikute staatus tuleb lennuplaanis asjakohaselt märkida.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

- (10) Reisijatasust on vabastatud:

- 1) alla kahe aasta vanune laps, kui ta reisib ilma eraldi piletita;

- 2) isik, kes on määratud kontrollima õhusõidukit, selle seadmeid või meeskonda või kes lendab seda ülesannet täitma;

- 3) õhusõiduki meeskonnaliikmed, kes on teel oma töökohale;

- 4) otsimis-, pääste- ja õppelendudel osalejad.

- (11) Starditasust on vabastatud lennuvälja ametlikul tööajal startivad õhusõidukid.

- (12) Tasust vabastamiseks peavad lennuplaanis olema esitatud asjakohased vabastamise aluseks olevad andmed.

- (13) Valitsusasutus, kelle valitsemisalas kuulus lennujuhtimisteenuse ning lennuvälja või kopteriväljaku teenuste kasutamise tasudest vabastatud lendudega seonduvad tegevusalad, teavitab oma teenustasudest vabastatud planeeritavatest lendudest teenuse osutajat ette ja tasub teenuse osutajale tasudest vabastatud lendude eest. Teavitamiskohustuse täitmata jätmine ei vabasta teenuse eest tasumise kohustusest.

- (13¹) Käesoleva paragrahvi lõike 8 punktis 1 ja lõike 9 punktis 3 nimetatud lendude eest tasub teenuse osutajale visiiti vastuvõttev valitsusasutus või Eesti Vabariigi territooriumist üle lendamise korral lennuluba menetlenud asutus.

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

- (14) Euroopa Komisjoni määruse (EÜ) nr 1794/2006 artiklis 12 nimetatud sooduskavad kinnitab ning sooduskavade nõuetekohase rakendamise järelevalvet teostab valdkonna eest vastutav minister.

- (15) Sooduskava võib ette näha lennujuhtimisteenuste tasudest täiendavaid vabastusi ja allahindlusi, nähes samas ette ka nende vabastuste ja allahindluste rakendamise tingimused ning teenuse osutajale vabastuste ja allahindluste kulusid hüvitavad valitsusasutused.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 59¹. Süsteemi turvalisuse tagamine

[Kehtetu -RT I, 30.12.2025, 4- jõust. 01.01.2026]

§ 60. [Kehtetu -RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

9¹. peatükk

RIIKLIK JA HALDUSJÄRELEVALVE

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 60¹. Riikliku ja haldusjärelevalve tegemine

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

- (1) Lennuohutust, lennundusjulgestust, lennundustegevust ning õhuruumi kasutamist reguleerivate õigusaktide täitmise üle teostavad riiklikku ja haldusjärelevalvet Transpordiamet ning teised seadusega nimetatud riiklikku järelevalvet teostavad asutused.

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(2) Transpordimeti pädevuses on riiklik ja haldusjärelevalve:

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

1) juriidiliste ja füüsiliste isikute lennutegevuse, sealhulgas mehitamata õhusõidukite käitamise üle;

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

1¹) lennuettevõtja lennutegevusloa Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1008/2008 sätestatud nõuetele vastavuse üle;

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

2) ehitiste ning lennuväljade ja kopteriväljakute lennuohutusnõuetele vastavuse üle;

3) lennuliikluse korraldamise teenuse osutaja, aeronavigatsiooniteenuse osutaja ja lennuprotseduuride väljatöötaja üle;

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

3¹) mehitamata õhusõidukite liikluse korraldamise teenuse osutaja üle;

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

4) õhusõidukite lennu- ja keskkonnakõlblikkuse üle;

5) õhusõiduki tootja- ja hooldusorganisatsioonide ning jätkuvat lennukõlblikkust korraldavate organisatsioonide üle;

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

6) lennundustegevust korraldava ettevõtja, aeronavigatsiooniteenuse osutaja, lennuliiklusvoogude juhtimisteenus osutaja, lennuväljavarude tuntud tarnija, pardavarude kokkuleppelise tarnija, pardavarude tuntud tarnija, kokkuleppelise esindaja, tuntud saatja, esindaja teenuseid kasutava kaubasaatja, veoettevõtja ning julgestusinstruktori poolt lennundusjulgestusnõuete täitmise üle;

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

7) lennundusspetsialistide lennunduslubade spetsialisti pädevusele vastavuse üle;

8) lennundusspetsialistide ja kaugpilootide koolituse ning lennundusspetsialistide meditsiinilise ekspertiisi teostajate üle;

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

9) [kehtetu -RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

10) lennutreeningseadme sertifitseerimise nõuete üle;

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

11) langevarjuhüpete korraldaja üle;

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

12) lennundusmeditsiinikeskuste üle;

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

13) lennuotsingu- ja päästetööde korraldamise üle;

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

14) maapealse teeninduse üle;

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

15) Politsei- ja Piirivalveameti lennutegevuse üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1139 ning komisjoni määruse (EL) nr 965/2012 põhimõtteid järgides.

[RT I, 20.03.2024, 1- jõust. 21.03.2024]

(3) Kaitsepolitsei ameti pädevuses on riiklik järelevalve:

1) õhusõiduki ja lennuohutusvastaste ründejuhtude ennetamise ja tõkestamise üle julgeolekuasutuste seadusest tulenevate ülesannete täitmisel kuriteo tõkestamiseks;

2) hädalukorra lahendamise üle terrorikuriteo korral;

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

3) käesoleva seaduse § 4¹ lõikes 4 sätestatud loa nõude täitmise üle geograafilises alas või ajutises geograafilises alas, kus ta on sama paragrahvi lõike 7 alusel määratud loa andjaks.

[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(4) [Kehtetu -RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(5) [Kehtetu -RT I, 30.12.2025, 4- jõust. 01.01.2026]

(6) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti pädevuses on riiklik järelevalve:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1107/2006 sätestatud puudega ja liikumispuudega isikute õiguste järgimise üle Eesti territooriumil asuvates lennujaamades ja seoses sealt väljuvate ning sinna saabuvate lendudega;

2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 261/2004 sätestatud lennureisist mahajätmise ning lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise korral hüvitise ja abi andmise nõuete täitmise üle;

3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1008/2008 kehtestatud lennuteenus hinnakujunduse läbipaistvuse nõuete täitmise üle.

[RT I, 08.01.2020, 1- jõust. 17.01.2020]

(7) Kaitseväge pädevuses on haldusjärelevalve kaitselennunduse nõuete täitmise üle, välja arvatud aeronavigatsiooniteenus osutamise üle, ning riiklik järelevalve käesoleva seaduse § 4¹ lõikes 4 sätestatud loa nõude täitmise üle lennupiirangutega alas, geograafilises alas ja ajutises geograafilises alas, kus ta on sama paragrahvi lõike 7 alusel määratud loa andjaks.

[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(8) Politsei- ja Piirivalveameti pädevuses on riiklik järelevalve käesoleva seaduse § 4¹lõikes 4 sätestatud loa nõude täitmise üle:

- 1) lennupiirangutega alas, geograafilises alas ja ajutises geograafilises alas, kus ta on käesoleva seaduse § 4¹lõike 7 alusel määratud loa andjaks;
 - 2) lennupiirangutega alas ja geograafilises alas, kus Transpordiamet on käesoleva seaduse § 4¹lõike 7 alusel määratud loa andjaks;
 - 3) ajutises geograafilises alas, kus Päästeamet on käesoleva seaduse § 4¹lõike 7 alusel määratud loa andjaks;
 - 4) geograafilises alas, mis on kehtestatud politsei ja piirivalve seaduse § 3 lõike 4 alusel sätestatud valvatava objekti kohale.
- [RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(9) Keskkonnaameti pädevuses on riiklik järelevalve käesoleva seaduse § 4¹lõikes 4 sätestatud loa nõude täitmise üle lennupiirangutega alas ja geograafilises alas, kus ta on sama paragrahvi lõike 7 alusel määratud loa andjaks.

[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(10) Vangla pädevuses on riiklik järelevalve käesoleva seaduse § 4¹lõikes 4 sätestatud loa nõude täitmise üle geograafilises alas, kus ta on sama paragrahvi lõike 7 alusel määratud loa andjaks.

[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(11) Välisluureameti pädevuses on riiklik järelevalve käesoleva seaduse § 4¹lõikes 4 sätestatud loa nõude täitmise üle geograafilises alas, kus ta on sama paragrahvi lõike 7 alusel määratud loa andjaks.

[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(12) Maksu- ja Tolliameti pädevuses on riiklik järelevalve käesoleva seaduse § 4¹lõikes 4 sätestatud loa nõude täitmise üle ajutises geograafilises alas, kus ta on sama paragrahvi lõike 7 alusel määratud loa andjaks.

[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

§ 60². Riikliku ja haldusjärelevalve erimeetmed

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(1) Korrakaitseorgan võib riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitseseaduse §-des 30, 31, 32, 37, 38, 49, 50, 51 ja 52 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseseaduses sätestatud alusel ja korras.

[RT I, 20.03.2024, 1- jõust. 21.03.2024]

(1¹) Kaitsepolitseiamet võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitseseaduse §-des 30, 31, 32, 33, 34, 35, 35¹, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52 ja 53 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseseaduses sätestatud alusel ja korras. Kaitsepolitseiamet võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada julgeolekuasutuste seaduses isikuandmete töötlemise kohta sätestatud.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(1²) [Kehtetu -RT I, 22.05.2018, 1- jõust. 23.05.2018]

(1³) Transpordiamet võib riikliku ja haldusjärelevalve käigus teha järelevalve erimeetmena Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 300/2008 II lisa kohaseid teste.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(1⁴) Käesoleva paragrahvi lõikes 1³ nimetatud teste võib teha Transpordiameti lennundusjulgestusalast järelevalvet teostav ametnik ja testide tegemisel võib osaleda Transpordiameti volitatud isik.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(1⁵) Transpordiameti pädev järelevalveametnik võib õhusõiduki seisuplatsil tehtava kontrolli käigus kontrollida alkoholijoovet komisjoni määruse (EL) nr 965/2012 punkti ARO.RAMP.106 alusel vastavalt korrakaitseseadusele, arvestades nimetatud määruse erisusi.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2) Korrakaitseorganil on õigus:

- 1) keelata või peatada lennukõlblikkuse või keskkonnakõlblikkuse nõuetele mittevastava õhusõiduki, samuti lennuvälja või kopteriväljaku või mis tahes muu lennundustegevusega seotud objekti, sealhulgas ehitise ja seadme käitamine, kui ei ole tagatud käitamise ohutus, lennu- ja keskkonnaohutus või turvalisus;
- 2) kõrvaldada lennundustegevusega seotud ülesannete täitmiselt isik, kui kontrolli tulemusel ilmneb, et tema pädevus ei vasta kehtestatud nõuetele, või kui isiku tegevuse või tegevusetuse tulemusel ei ole tagatud käitamise ohutus, lennu- ja keskkonnaohutus või turvalisus;

3) [kehtetu -RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

(3) Ehitisele kehtestatud lennuohutusnõuete järgimise riikliku järelevalve korral peab Transpordiamet informeerima kohalikku omavalitsust selle tulemustest.

(4) [Kehtetu -RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(4¹) Transpordiamet koostab ja kinnitab riikliku tsiviillennundusjulgestuse järelevalve programmi, milles sisalduv teave on juurdepääsupiiranguga teave avaliku teabe seaduse tähenduses, ning ajakohastab seda. [RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(5) Kaitsepolitseiametil on lubatud kasutada vahetut sundi korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras. [RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(6) Kui Transpordiamet teeb järelevalvet käesoleva seaduse § 60¹ lõikes 2 nimetatud isiku või tsiviilõhusõiduki või lennutreeningseadme üle välisriigis, kannab nimetatud isik või tsiviilõhusõiduki või lennutreeningseadme käitaja Transpordiameti järelevalveametnike lähetuskulud, mis arvestatakse avaliku teenistuse seaduse § 44 lõike 5 alusel kehtestatud korra järgi. [RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(7) Korrakaitseorgan, kelle pädevuses on riiklik järelevalve lennupiirangutega alas, geograafilises alas või ajutises geograafilises alas, võib vahetu ohu tõrjumiseks sundida nendes alades lendavat mehitamata õhusõidukit maanduma. [RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(8) Mehitamata õhusõiduki maanduma sundimisel võib kasutada füüsilist jõudu, tulirelva, erivahendit või võtta mehitamata õhusõiduki juhtimise arvutiseadmega üle korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras, arvestades käesoleva seaduse erisusi, nii kaua, kui seda on eesmärgi saavutamiseks vältimatult vaja. [RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(9) Vahetu sunni rakendamisel võib kasutada järgmisi erivahendeid:

1) raadioside segajat;

2) laser- või muud seadet, millega on võimalik tõkestada mehitamata õhusõiduki edasist lendamist;

3) võrku;

4) mehitamata õhusõidukit, mis on valmistatud või mida kasutatakse mehitamata õhusõidukiga kokkupõrkeks, et tõkestada selle edasist lendamist;

5) muud käesoleva lõike punktides 1–4 sätestatud seadme või vahendiga sarnase toimega seadet või vahendit. [RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(10) Raadioside piiramisel mehitamata õhusõiduki maanduma sundimiseks tuleb arvesse võtta elektroonilise side seaduse § 115 lõike 2 alusel kehtestatud raadioside piiramise korda. [RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

§ 60³. Ettekirjutus ja sunniraha määr

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(1) Transpordiametil on õigus teha lennuohutust, lennundusjulgestust, lennundustegevust ning õhuruumi kasutamist reguleerivate õigusaktide nõuete täitmise tagamiseks ettekirjutus.

(2) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametil on oma pädevuse piires õigus teha lennuettevõtjale või lennujaama haldajale ettekirjutus käesoleva seaduse § 60¹ lõikes 6 nimetatud Euroopa Liidu määrustes sätestatud nõuete rikkumise lõpetamiseks või kohustuste täitmiseks. Ettekirjutust ei ole võimalik teha tarbija ja vedaja vahelise veolepingust tuleneva vaidluse lahendamiseks. [RT I, 08.01.2020, 1- jõust. 17.01.2020]

(3) Konkurentsiametil on õigus teha lennujaama haldajale ettekirjutus haldaja rakendatavate tasumäärade või tema muu tegevuse kooskõlla viimiseks käesoleva seaduse 8². peatükis või § 50³⁹ lõikes 2 sätestatud nõuetega. Konkurentsiametil on õigus teha maapealsele teenindajale ettekirjutus teenindaja tegevuse kooskõlla viimiseks käesoleva seaduse § 50³⁹ lõikes 2 sätestatud nõudega. [RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(4) [Kehtetu -RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(5) Ettekirjutus tuleb viivitamata täita ning selle vaidlustamine ei peata ettekirjutuse täitmist.

(6) Ettekirjutuse täitmata jätmise korral on asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras rakendatava sunniraha ülemmäär 3500 eurot. [RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(7) [Kehtetu -RT I, 22.05.2018, 1- jõust. 23.05.2018]

9². peatükk VASTUTUS

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 60⁴. Lennuvälja, kopteriväljaku või aeronavigatsiooniteenuse osutaja tähistusmärkide, seadmete või rajatiste rikkumine või nende paigutamise nõuete rikkumine
[Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 60⁵. Paigutamisenõuete rikkumine ning ebaseaduslik paigutamine ja ehitamine
[RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

(1) Lennuvälja, kopteriväljaku või aeronavigatsiooniteenuse osutaja tähistusmärkide või -seadmete või rajatiste paigutamise nõuete rikkumise, samuti lennuvälja või kopteriväljaku eristamiseks kasutatavate tähistusmärkide või -seadmetega sarnanevate mis tahes märkide või seadmete lennuväljale või kopteriväljakule või nende lähiümbrusesse paigutamise või õhusõidukite lendudele ohtlike ehitiste või lindude kogunemist soodustavate ehitiste ehitamise või pürotehniliste toodete kasutamise eest ilma lennuvälja või kopteriväljaku juhtkonna loata – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 60⁶. Lennuohutust mõjutavast juhtumist teatamata jätmine
[RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

(1) Lennuohutust mõjutavast juhtumist teatamata jätmise eest teatamiskohustusliku isiku poolt – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 6400 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 60⁷. Lennuvälja või kopteriväljaku käitamisenõuete või lennuliikluse teenindamise nõuete rikkumine

(1) Lennuvälja või kopteriväljaku või lennuliikluse teenindamisele kehtestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 13 000 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 60⁸. Õhusõidukite või nende seadmete rikkumine
[Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 60⁹. Ohutusnõuete rikkumine õhusõidukis

Õhusõiduki kapteni korralduse täitmata jätmise või ohutusnõuete rikkumise eest õhusõidukis reisija poolt – karistatakse rahatrahviga kuni 50 trahviühikut.

§ 60¹⁰. Lennunduse julgestusnõuete rikkumine

(1) Lennunduse julgestusnõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 60¹¹. Aeronavigatsiooniteenuse osutaja sertifikaadi käitamistingimuste rikkumine

§ 60¹². Tehnilise rikkega või lennukõlbmatu õhusõiduki juhtimine

[RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

Tehnilise rikke tõttu käitamiseks keelatud õhusõiduki juhtimise või lennukõlblikkuse nõuetele mittevastava õhusõiduki, vastava loata ümberehitatud, kehtestatud korras registreerimata või lennukõlblikkuse sertifikaadita õhusõiduki käitamise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

[RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 60¹³. Tehnilise rikkega õhusõidukit juhtima lubamine

(1) Õhusõidukit, mille käitamine on keelatud tehnilise rikke tõttu, juhtima lubamise eest sõiduki omaniku, valdaja, tehnoseisundi või käitamise eest vastutava isiku poolt –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 13 000 eurot.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 60¹⁴. Õhusõiduki juhi poolt lennureeglite rikkumine

(1) Õhusõiduki juhi poolt lennureeglite rikkumise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui sellega on ettevaatamatusest tekitatud varaline kahju, –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

[RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 60¹⁵. Õhusõiduki juhtimine juhtimisõiguseta isiku poolt

(1) Õhusõiduki juhtimise eest juhtimisõiguseta isiku poolt –

karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest isiku poolt, kellelt õhusõiduki juhtimise õigus ära on võetud, –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

§ 60¹⁶. Õhusõiduki juhtimise üleandmine juhtimisõiguseta isikule

Õhusõiduki juhtimise õiguseta isikule õhusõiduki juhtimise üleandmise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

§ 60¹⁷. Lennukõlblikkuse nõuetele mittevastava õhusõiduki käitamise lubamine

(1) Õhusõiduki omaniku, valdaja, tehnoseisundi või käitamise eest vastutava isiku poolt kehtivatele lennukõlblikkuse nõuetele mittevastava õhusõiduki või vastava loata ümberehitatud või kehtestatud korras registreerimata või lennukõlblikkuse sertifikaadita õhusõiduki käitamise lubamise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 13 000 eurot.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 60¹⁸. Joobeseisundis või alkoholi piirmäära ületavas seisundis isiku õhusõidukit juhtima lubamine

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(1) Õhusõiduki omaniku, valdaja, tehnoseisundi või käitamise eest vastutava isiku poolt joobeseisundis või alkoholi piirmäära ületavas seisundis õhusõiduki juhi õhusõidukit juhtima lubamise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 13 000 eurot.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 60¹⁹. Juhtimisõigusega isiku õhusõidukit juhtima lubamine

(1) Õhusõiduki omaniku, valdaja, tehnoseisundi või käitamise eest vastutava isiku poolt õhusõiduki juhtimise õigusega isiku õhusõidukit juhtima lubamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 13 000 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 60²⁰. Õhusõiduki juhtimine või lennuliikluse teenindamine joobeseisundis või alkoholi piirmäära ületavas seisundis isiku poolt

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

Õhusõiduki juhtimise või lennuliikluse teenindamise eest joobeseisundis või alkoholi piirmäära ületavas seisundis isiku poolt – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 60²¹. Isiku kõrvalehoidumine joobeseisundit tuvastavast läbivaatusest

[Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 60²². Lennuliiklusteenuse osutamine pädevuseta isiku poolt

[RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

Lennuliiklusteenuse osutamise eest lennujuhi või lennuvälja lennuinformaatori loata või nõutava pädevuseta isiku poolt, lennuliikluse teeninduse üleandmise eest lennujuhi või lennuvälja lennuinformaatori loata või nõutava pädevuseta isikule, sellise isiku operatsioonilisele tööle lubamise eest, õhusõidukit hooldanud isiku poolt õhusõidukile hooldustõendi väljaandmise eest, kui isikul ei olnud sellise hooldustõendi väljaandmise pädevust, samuti hoolduse eest isiku poolt, kellel ei olnud selleks pädevust, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 60²³. Ohtlike ainete või esemete veosenõuete rikkumine õhuveos

[RT I 2004, 25, 169- jõust. 26.04.2004]

(1) Ohtlike ainete või esemete veosenõuete rikkumise eest õhuveos – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 13 000 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 60²⁴. Keskkonnaohtliku õhusõiduki juhtimine

Õhusõiduki, mille heidete saasteainesisaldus või tekitatav müra ületab lubatud piiri, juhtimise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I, 05.07.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

§ 60²⁵. Keskkonnaohtlikku õhusõidukit juhtima lubamine

(1) Keskkonnaohtlikku õhusõidukit juhtima lubamise eest selle omaniku, valdaja, tehnoseisundi või käitamise eest vastutava isiku poolt – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 13 000 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 60²⁶. Lennuliikluse teeninduse üleandmine ebapädevale isikule

[Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 60²⁷. Lennuliikluse lennujuhi korralduste eiramine

Õhusõiduki kapteni poolt lennuliikluse lennujuhi õiguspäraste korralduste eiramise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

[RT I 2004, 25, 169- jõust. 26.04.2004]

§ 60²⁸. Transpondri kasutamata jätmine

[RT I 2004, 25, 169- jõust. 26.04.2004]

(1) Transpondri kasutamata jätmise eest kontrollitavas õhuruumis, kui selleks puudub asjaomase lennuliiklusteenistuse luba, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 13 000 eurot.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 60²⁹. Lennukõlblikkuse nõuetele mittevastava õhusõiduki käitamine

[Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 60³⁰. [Kehtetu -RT I 2008, 27, 179- jõust. 01.07.2008]

§ 60³¹. Sertifikaadinõuete rikkumine

[RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

(1) Transpordiameti väljaantava sertifikaadi nõuete rikkumise või sertifikaadita tegutsemise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 13 000 eurot.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 60³². Mittetulundusliku lennutegevuse registreerimata jätmine

[Kehtetu -RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 60³³. [Kehtetu -RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 60³⁴. Hooldustõendi väljaandmine selleks pädevust mitteomava isiku poolt

[Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 60³⁵. Õhusõiduki käitamine ärilisel eesmärgil lennuettevõtja sertifikaadita, kõrge riskitasemega ärilise erilennu teostamine ja mitte-EASA õhusõiduki käitamine erilennul ilma loata

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(1) Ärilise lennutranspordi või kõrge riskitasemega ärilise erilennu teostamise või mitte-EASA õhusõiduki käitamise eest erilennul ilma kehtiva sertifikaadi või loata – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 13 000 eurot.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 60³⁶. [Kehtetu -RT I 2009, 4, 25- jõust. 26.01.2009]

§ 60³⁷. Välisriigi relvastatud pardasaatja poolt relva ja laskemoona kandmise ning hoiuleandmise nõuete rikkumine

Välisriigi relvastatud pardasaatja poolt relva ja laskemoona kandmise ning hoiuleandmise nõuete rikkumise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

[RT I 2009, 4, 25- jõust. 26.01.2009]

§ 60³⁸. [Kehtetu -RT I 2009, 64, 420- jõust. 07.01.2010]

§ 60³⁹. Läbipääsuloa mittenouetekohane kandmine

Lennuvälja või kopteriväljaku julgestuspiirangualal läbipääsuloa nähtaval kohal mittekandmise eest läbipääsuluba omava isiku poolt – karistatakse rahatrahviga kuni 50 trahviühikut.
[RT I 2009, 64, 420- jõust. 07.01.2010]

§ 60⁴⁰. Volituseta julgestuspiirangualale sisenemine

(1) Lennuvälja või kopteriväljaku julgestuspiirangualale või lennujaama kinnise ala muudele osadele selleks volitusi omamata sisenemise või selle võimaldamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 150 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui see pannakse toime ettenähtud läbipääsu läbimata, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I 2009, 64, 420- jõust. 07.01.2010]

§ 60⁴¹. Transpordiameti poolt julgestusmeetmete kohaldajana tunnustamata isiku julgestusmeetmeid kohaldama lubamine

[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

Transpordiameti poolt julgestusmeetmete kohaldajana tunnustamata isiku julgestusmeetmeid kohaldama lubamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I, 26.02.2015, 2- jõust. 01.03.2015]

§ 60⁴². Keelatud eseme või aine julgestuspiirangualale viimine

Tsiviilkäibes keelatud relva, külmrelva, gaasirelva, tulirelva, tulirelva olulise osa või mulaaži, laskemoona või lõhkeseadeldise, lõhkeseadeldise olulise osa või mulaaži lennuvälja või kopteriväljaku julgestuspiirangualale viimise või viimise katse eest selleks volitusi omamata – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I 2009, 64, 420- jõust. 07.01.2010]

§ 60⁴³. Menetlus

[Kehtetu -RT I, 03.03.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

§ 60⁴⁴. Elektroonilise turvalisuse nõuete rikkumine

[Kehtetu -RT I, 22.05.2018, 1- jõust. 23.05.2018]

§ 60⁴⁵. Menetlus

[Kehtetu -RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 60⁴⁶. Deklareerimiskohustusega koolitustegevuse ja lennutegevuse deklareerimata jätmine

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(1) Deklareerimiskohustusega koolitustegevuse ja lennutegevuse deklareerimata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.
[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 60⁴⁷. Lennuliiklusvoogude juhtimise ühiste eeskirjade nõuete rikkumine

(1) Lennuliiklusvoogude juhtimise ühiste eeskirjade nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 13 000 eurot.
[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 60⁴⁸. Menetlus

[Kehtetu -RT I, 08.01.2020, 1- jõust. 17.01.2020]

§ 60⁴⁹. Puudega või piiratud liikumisvõimega reisija vedamisest keeldumine või talle lennureisil abi osutamata jätmine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2006 artiklis 3, 7, 8 või 10 sätestatud nõude täitmata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 150 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.

[RT I, 08.01.2020, 1- jõust. 17.01.2020]

§ 60⁵⁰. Reisija teavitamata jätmine või abi osutamata jätmine tühistatud või hilineunud reisi korral või reisist mahajätmisel

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 261/2004 artiklis 4, 5, 6, 8, 11 või 14 sätestatud nõuete täitmata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 150 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 10 000 eurot.

[RT I, 08.01.2020, 1- jõust. 17.01.2020]

§ 60⁵¹. Lennuteenuse hinna avaldamise nõude rikkumine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1008/2008 artiklis 23 sätestatud nõuete täitmata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 150 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.

[RT I, 08.01.2020, 1- jõust. 17.01.2020]

§ 60⁵². Menetlus

[Kehtetu -RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 60⁵³. Mehitamata õhusõiduki süsteemi kaugpiloodi poolt mehitamata õhusõiduki käitamisenõuete rikkumine

(1) Mehitamata õhusõiduki süsteemi kaugpiloodi poolt mehitamata õhusõiduki käitamisenõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 12 000 eurot.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 60⁵⁴. Mehitamata õhusõiduki süsteemi juhtimine kaugpiloodi pädevuseta isiku poolt

(1) Mehitamata õhusõiduki süsteemi juhtimise eest kaugpiloodi pädevuseta isiku poolt – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 12 000 eurot.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 60⁵⁵. Mehitamata õhusõiduki juhtimine joobeseisundis või alkoholi piirmäära ületavas seisundis isiku poolt

Mehitamata õhusõiduki juhtimise eest joobeseisundis või alkoholi piirmäära ületavas seisundis isiku poolt – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 60⁵⁶. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 60⁵–60⁷, 60⁹, 60¹⁰, 60¹²–60²⁰, 60²²–60²⁵, 60²⁷, 60²⁸, 60³¹, 60³⁵, 60³⁹–60⁴², 60⁴⁶, 60⁴⁷ ja 60⁵³–60⁵⁵ sätestatud väärtegu kohtuväline menetleja on Transpordiamet.

(1¹) Käesoleva seaduse §-s 60¹⁴ sätestatud väärteo kohtuväline menetleja on Kaitsevägi, kui väärtegu on seotud lennupiirangutega alas, geograafilises alas või ajutises geograafilises alas, kus Kaitsevägi või Välisluureamet on § 4¹ lõike 7 alusel määratud loa andjaks, loata lendamisega või loas sätestatud tingimuse rikkumise korral.
[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(1²) Käesoleva seaduse §-s 60¹⁴ sätestatud väärteo kohtuväline menetleja on Politsei- ja Piirivalveamet, kui väärtegu on seotud lennupiirangutega alas, geograafilises alas või ajutises geograafilises alas, kus Transpordiamet, Politsei- ja Piirivalveamet või Päästeamet on § 4¹ lõike 7 alusel määratud loa andjaks, loata lendamisega või loas sätestatud tingimuse rikkumise korral.
[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(1³) Käesoleva seaduse §-s 60¹⁴ sätestatud väärteo kohtuväline menetleja on Kaitsepolitsei, kui väärtegu on seotud geograafilises alas või ajutises geograafilises alas, kus Kaitsepolitsei on § 4¹ lõike 7 alusel määratud loa andjaks, loata lendamisega või loas sätestatud tingimuse rikkumise korral.
[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(1⁴) Käesoleva seaduse §-s 60¹⁴ sätestatud väärteo kohtuväline menetleja on Keskkonnaamet, kui väärtegu on seotud lennupiirangutega alas või geograafilises alas, kus Keskkonnaamet on § 4¹ lõike 7 alusel määratud loa andjaks, loata lendamisega või loas sätestatud tingimuse rikkumise korral.
[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(1⁵) Käesoleva seaduse §-s 60¹⁴ sätestatud väärteo kohtuväline menetleja on vangla, kui väärtegu on seotud geograafilises alas, kus vangla on § 4¹ lõike 7 alusel määratud loa andjaks, loata lendamisega või loas sätestatud tingimuse rikkumise korral.
[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(1⁶) Käesoleva seaduse §-s 60¹⁴ sätestatud väärteo kohtuväline menetleja on Maksu- ja Tolliamet, kui väärtegu on seotud ajutises geograafilises alas, kus Maksu- ja Tolliamet on § 4¹ lõike 7 alusel määratud loa andjaks, loata lendamisega või loas sätestatud tingimuse rikkumise korral.
[RT I, 29.06.2022, 1- jõust. 09.07.2022]

(2) Käesoleva seaduse §-s 60³⁷ sätestatud väärteo kohtuväline menetleja on Politsei- ja Piirivalveamet.

(3) [Kehtetu -RT I, 30.12.2025, 4- jõust. 01.01.2026]

(4) Käesoleva seaduse §-des 60⁴⁹–60⁵¹ sätestatud väärtegu kohtuväline menetleja on Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet.
[RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

10. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 61. Lennundusalaste dokumentide kooskõlla viimine käesoleva seadusega

Enne käesoleva seaduse jõustumist väljaantud lennundusalased määrused, litsentsid, sertifikaadid, tunnistused ja load vaadatakse läbi, tunnistatakse kehtetuks või viiakse kooskõlla käesoleva seadusega kuue kuu jooksul, arvates seaduse jõustumisest.

§ 61¹. [Kehtetu -RT I 2005, 29, 216- jõust. 27.05.2005]

§ 61². Lennuameti loal avariimajakaga varustamise erisus
[Kehtetu -RT I, 08.06.2022, 2- jõust. 18.06.2022]

§ 61³. Lennukõlblikkuse kontrolli teostamise erisus

Käesoleva seaduse § 7¹ lõikes 1 sätestatud erisust § 10 lõikes 3 nimetatud lennukõlblikkuse kontrolli teostamise kohta ning § 10 lõiget 3 kohaldatakse alates 2009. aasta 1. oktoobrist.
[RT I 2008, 52, 290- jõust. 22.12.2008]

§ 61⁴. Lennundusjulgestusalaseid koolitusi läbiviiva julgestusinstruktori tunnustuse kehtivus

Enne 2018. aasta 15. märtsi välja antud lennundusjulgestusalaseid koolitusi läbiviiva julgestusinstruktori tunnustus kehtib kuus kuud, mille jooksul annab Transpordiamet kehtiva julgestusinspektori tunnustuse alusel selle omajale välja julgestusinstruktori sertifikaadi.

[RT I, 07.03.2018, 1- jõust. 15.03.2018]

§ 62. Seaduse kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 63. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 1999. aasta 1. septembril.

¹ Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiiv 2004/36/EÜ ühenduse lennujaamu kasutavate kolmandate riikide õhusõidukite ohutuse kohta (ELT L 143, 30.04.2004, lk 76–86);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/12/EÜ lennujaamatasude kohta (ELT L 70, 14.3.2009, lk 11–16);
nõukogu direktiiv 96/67/EÜ juurdepääsu kohta maa pealse käitluse turule ühenduse lennujaamades (EÜT L 272, 25.10.1996, lk 36–45);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2017/541 terrorismivastase võitluse kohta, millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/475/JSK ning muudetakse nõukogu otsust 2005/671/JSK (ELT L 88, 31.03.2017, lk 6–21);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2022/2557, mis käsitleb elutähtsa teenuse osutajate toimepidevust ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 2008/114/EÜ (ELT L 333, 27.12.2022, lk 164–198).
[RT I, 08.10.2024, 1- jõust. 18.10.2024]